

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11842, Praha číslo
78.180, Wien št. 105.241.

Naročnina: 25.— Din.
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Obnovljena stara koalicija v Avstriji

Seipel je naletel pri vseh strankah na odpor, naka-
je vlado s Schobrovim sodelovanjem sestavil deželni
glavar Buresch

Dunaj, 20. junija. sr. Po petdnevem
brezplodnem tratenju časa je bila napo-
sled danes rešena vladna kriza s tem, da
je z malimi osebnimi izpremembami ob-
novljena vlada dosedanje koalicije kršćan-
skih socialcev, kmečke zveze in nemško-
nacionalnega gospodarskega bloka pod
vodstvom spodnjeavstrijskega deželnega
glavarja dr. Burescha.

Dr. Seipel, o katerem so domnevali, da
ima vlado že v žepu, ni imel sreče. Njegov
prvi poizkus sestaviti vlado široke koncen-
tracije, se je razbil na odpor strank, ker
je dr. Seipel preterental take ljudi, ki so
znani kot njegovi najožji zaupniki, ki pa
vzbujajo pri drugih strankah, zlasti pri so-
cialnih demokratih že v naprej nezaupanje.
Tudi dr. Schöberl se je Seiplovim načr-
tom uprl in odločno odklonil sodelovanje.
Dr. Seipel si je nato prizadeval sestaviti
vlado meščanske koalicije, a tudi pri tem
ni imel več sreče. Dr. Schöberl, kmečka zve-
za in socialni demokrati, so odklonili so-
delovanje z dr. Kienböckom, ki ga je hotel
imeti dr. Seipel v svoji vladi za finančnega
ministra. Videč, da njegova akcija ne bo
uspela, je dr. Seipel danes popoldne vrnil
predsedniku republike mandat za sestavo
vlade.

Kmalu popoldne je bil mandat za sesta-
vo vlade poverjen spodnjeavstrijskemu
deželnemu glavarju dr. Bureschu. Dr. Bu-
resch je dobil nalog, naj po možnosti ob-
novi vlado dosedanje koalicije, če pa se

mu to ne posreči, naj sestavi manjšinsko
vlado kršćanskih socialcev. Dr. Buresch je
tako prišel s pogajanjem in že do večera
je bila lista vlade sestavljena. Po kratkih
posvetovanjih so koalicijske stranke pre-
loženo listo odobrile, naka jo je dr. Bu-
resch predložil predsedniku republike v
potrditev. Vlada je sestavljena takole:

zvezni kancelar dr. Buresch (kršč. soc.);
podkancelar in notranji minister dr.
Winkler (kmečka zveza);
zunanj minister dr. Schöberl (gospodar-
ski blok);
vojni minister Vaugoin (kršč. soc.);
prosveta dr. Čermak (kršč. soc.);
trgovina dr. Heintl (kršč. soc.);
poljedelstvo dr. Dollfuss (kmečka zveza);
socialna politika dr. Resch (kršč. soc.);
financa dr. Josip Redlich (nevrtalec);
pravde dr. Schürff (Velenemec).

Nova vlada je ob 21. položila prisego v
roke zveznega predsednika Miklasa ter se
je takoj nato sestala k svoji prvi seji. Nova
oseba v vladi je finančni minister dr. Red-
lich, dunajski univerzitetni profesor, ki je
bil tudi član zadnje vlade avstro - ogrske
monarhije. Šele pred dvema dnevnoma je
se vrnil iz Amerike, kjer se je že deli časa
mudil na predavalni turneji. Prišel je v
vlado kot nekaj nevrtalec, ker se je spričo
važnih finančnih problemov, ki so na dnev-
nem redu, bila med koalicijskimi strankami
za ta resor najhujša borba.

AMERIKA BO POMAGALA EVROPI

Konference predsednika Hooverja s političnimi voditelji — Zedi-
njene države so spoznale, da morajo v lastnem interesu pomagati
Evropi — Informativna potovanja vodilnih ameriških državnikov

Newyork, 20. junija. d. Odkar se je v četrtek vrnil Hoover iz srednjega zapada v Washington, se neprestano vrste v Beli hiši konference V četrtke zvečer je imel Hoover daljše posvetovanje z državnimi tajniki z namenom, da se razpravi o raznih dolgovih ali pa o kakih drugih zadevah. Prav tako ni stavila washingtonski vladi nobenih predlogov.

London, 20. junija. AA. Ameriški finančni minister Mellon je imel številne razgovore z vodilnimi angleškimi finančniki. Sodi, da se bo Mellon pred odhodom iz Londona na evropsko celino sedel še z angleškim ministrom financ Snowdenom.

Daily Express pravi, da vlada Zedinjenih držav ne nasprotuje novi razpravi o vojnih dolgovih in reparacijah, pogoj na je, da se evropske države pridružijo Ameriki z bojkotom ruskih proizvodov, ker je ruski dumping z živili povzročil pravo krizo ameriškega poljedelstva.

Nadaljnji pogoj je učinkovita razorožitev evropskih narodov, ki izdajajo ogromne vsote za orožje, čeprav pritiska huda gospodarska kriza.

gospodarskih razlogih sedanje krize v srednji Evropi in da je Mellon v polni meri obvestil Washington o poteku teh razgovorov.

Angleški politični krogi pozdravljajo Mellonov prihod v Anglijo, dasi včerajšnje uradno poročilo zatrjuje, da angleška vlada ni predlagala Mellonu razprave o vojnih dolgovih ali pa o kakih drugih zadevah. Prav tako ni stavila washingtonski vladi nobenih predlogov.

London, 20. junija. AA. Ameriški finančni minister Mellon je imel številne razgovore z vodilnimi angleškimi finančniki. Sodi, da se bo Mellon pred odhodom iz Londona na evropsko celino sedel še z angleškim ministrom financ Snowdenom.

Daily Express pravi, da vlada Zedinjenih držav ne nasprotuje novi razpravi o vojnih dolgovih in reparacijah, pogoj na je, da se evropske države pridružijo Ameriki z bojkotom ruskih proizvodov, ker je ruski dumping z živili povzročil pravo krizo ameriškega poljedelstva.

Nadaljnji pogoj je učinkovita razorožitev evropskih narodov, ki izdajajo ogromne vsote za orožje, čeprav pritiska huda gospodarska kriza.

Potovanje zunanjega ministra Stimsona

Washington, 20. junija. s. Zun. minister Stimson bo potoval v Evropo meseca julija, tako da bo istočasno z Macdonaldom in Hendersonom v Berlinu. Stimson pa se ne bo udeleževal niti konference evropskih zunanjih ministrov meseca julija v Ženevi, niti razgovorov med nemškimi in angleškimi ministri v Berlinu, temveč bo imel samo z zunanjimi ministri Anglije, Nemčije, Francije in Italije razgovore informativnega značaja.

Po nadaljnjih informacijah se zatrjuje, da vodilni krogi Zedinjenih držav razpravljajo tako o začasnem moratoriju Nemčije kakor tudi o načelnih pogojih za novo ureditve celokupnega vprašanja vojnih dolgov. Angleški vojni dolgov naj bi se zmanjšali na ono mero kakor ostalim evropskim državam, da se s tem omogoči Angliji, da pokaže na polju reparacijskih plačil svojo dobrohotnost. Ameriška vlada presoja položaj v Nemčiji zelo resno ter je kljub velikemu primanjkljaju sklenila,

predlagati zavezniškim dolžnikom za nekoliko časa prekinitev plačil Zedinjenim državam pod pogojem, da v isti dobi ne bodo zahtevali od Nemčije nobenih reparacij.

Velike nade v Berlinu

Berlin, 20. junija. s. Zanimanje za akcijo, ki jo je najavil predsednik Hoover, je potisnilo vse druge dogodke v ozadje. V dolgi brezlični brzjavici angleškega poročevalca »Berliner Tageblatt« se pravi, da se more iz vsega, kar se je dosedaj dogodilo, sklepati, da bo predsednik Hoover opravil celo delo, Evropa bo postavljena pred usodno vprašanje, od katerega bo odvisna bodočnost Evrope. V Washingtonu se razpravlja že o vprašanju, ali ne bi bil začasni moratorij ugodna prilika za celokupno revizijo vprašanja dolgov.

Berlin, 20. junija. AA. Razen ekstremnih radikalnih listov vse nemško časopise soglasno pozdravlja obvestilo predsednika Hooverja, da so Zedinjene države pripravljene pomagati Evropi in posebno Nemčiji iz finančnih težkih.

»Vossische Zeitung« meni, da je Hooverjeva izjava najvažnejši dogodek po začetku svetovne gospodarske krize.

»Berliner Tageblatt« pravi, da ni še povoda za prevelik optimizem. Vendar, če bo Amerika res uredila vprašanje mednarodnih dolgov, bo včerajšnje Hooverjevo obvestilo odločilni trenutek v zgodovini Amerike in Evrope.

»Börsenzeitung« trdi, da so reparacije in medzavezniški dolgi dve popolnoma različni stvari. Zato zahteva, naj Nemčija ne veže teh vprašanj, ker so zavezniški dolgi pravne obveznosti, dočim so reparacije posledica svetovne vojne.

Vtis v Franciji

Pariz, 20. junija. AA. Poročilo Hooverja, da je pripravljen pomagati Nemčiji, je napravilo na francosko javnost velik vtis. Tudi nacionalistično časopisje poudarja, da je treba nekaj storiti za olajšanje mednarodnega gospodarskega položaja.

Zelo razširjeni list »Liberté« prinaša tvrdnjo, ki pravi, da so inozemske investicije v Nemčiji zelo velike in poudarja veliko nevarnost, ki bi nastala, če bi se inozemski kapital odtegnil Nemčiji.

Obnovljena borba med Vatikanom in fašisti

»Lavoro Fascista« je začel zopet srdito napadati Kato-
liško akcijo — Vatikan odločno demantira vesti o že do-
seženem sporazumu

Rim, 20. junija. s. »Lavoro Fascista«, ki je prvi pričel kampanjo proti Katoliški akciji, objavlja danes nove dokumente o tajnem delovanju te organizacije proti fašizmu. V prvi vrsti gre za okrožnico vodstva Katoliške akcije voditeljem razpuščenih organizacij. V okrožnici opozarja vodstvo Katoliške akcije, naj voditelji katoliških organizacij postopajo zelo previdno in naj ne nasedajo fašističnim zankam, ker jim sicer preti nevarnost, da pridejo pred izredni fašistični tribunal, kjer bi bili v napredu pooblašeni. Zato naj vse tajne arhive izročijo škofom, da ne pridejo v roke policiji. »Lavoro Fascista« poziva vlado, naj na podlagi teh razkritij energično zatrdelovanje Katoliške akcije in naj se ne pusti zavesti po praznih obljubah.

Glede na vesti, da je prišlo med Vatikanom in Kvirinalom že do zblizanja, objavlja vatikansko glasilo »Osservatore Romano« komunique, v katerem odločno zanika

vse te vesti in naglašja, da se pogajanja za rešitev spora še niso pričela. Vatikan na svojo noto ni dobil od italijanske vlade niti odgovora.

Tudi papež sam demantira

Vatikansko mesto, 20. junija. t. Da so odnosi med Vatikanom in fašizmom še vedno zelo napeti, dokazuje današnji nagovor papeža Pija XI. na učence seminarja za versko propagando. Papež je porabil današnjo priliko, da odločno demantira vse govorce o pogajanjih med Sv. stolico in fašistično vlado, ki so bile razširjene v Italiji in v inozemstvu. Tako pogajanja se sploh še niso pričela. Položaj se ni razjasnil in se pričakujejo še težki časi. Papež je nato izjavil, da preganjajo in ogrožajo njegove prijatelje in da ni resnica, da je mir v deželi vzpostavljen, vendar pa vedno upa v Boga, s čegar pomočjo se bodo prebrili tudi ti težki dnevi.

Kongres jugoslovenskih mest

Sedež zveze jugoslovenskih mest ostane še nadalje v
Zagrebu — Pri volitvah je bila ponovno izvoljena dose-
danja uprava

Sarajevo, 20. junija. s. V svečano okraše-
ni posvetovalnici sarajevske občine je bil danes odprt kongres jugoslovenskih mest. Udeležujejo se ga odlični komunalni politiki vse države. Iz Slovenije so zastopala mesta Ljubljana po podžupanu prof. Jarcu in finančnem referentu g. Tavčarju ter magistratnem finančnem ravnatelju dr. Rantu. Maribor po podžupanu dr. Lipoldu in magistratnem ravnatelju Köchlerju. Celje po županu dr. Goricanu in Ptuj po županu g. Brenciču.

Odlične predstavnike je kot domačin na-
prej pozdravil sarajevski župan Mutavdžić, naka je imel predsednik Zveze jugoslovenskih mest zagrebški župan dr. Srkulj otvorni govori, v katerem je med navdušenim odobranjem vseh navzočih prečital vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, poudarjajoč, da je vladar s svojimi zgodovinskiimi državniškimi akti omogočil mirno in neovirano delo tudi za razvoj in procvit

naših mest. Pozdravna brzojavka je bila poslana tudi ministrskemu predsedniku Živkoviću.

Nato so sledila poslovna poročila tajnika in blagajnika o delu saveza v preteklem letu. Sklenjeno je bilo, da ostane sedež saveza še nadalje v Zagrebu.

Proračun za prihodnje poslovno leto iz-
kazuje 422.000 Din izdatkov, ker je savez zelo razširil svoj delokrog.

Izvoljena je bila dosedanja uprava z za-
grebskim županom dr. Srkuljem na čelu. V glavnem odboru so nadalje zastopniki Ljubljane, Karlova, Osijeka, Banjaluke, Splita, Sarajeva, Vukovarja, Kragujevca, Cetinja, Novega Sada, Niša, Skoplja in Beograda. v nadzornem odboru pa so zastopniki Maribora, Zemuna in Pančeva.

Opoldne je sarajevska občina priredila na čast gostom banket, popoldne pa so udeleženci porabili za ogled Sarajeva in okolice. Jutri se bo zborovanje nadaljevalo.

Častna promocija na zagrebški univerzi

Zagreb, 20. junija. s. Dopoldne je bil na zagrebški univerzi ob navzočnosti najodličnejših predstavnikov znanosti in drugih odličnih gostov promoviran za častnega doktorja zagrebške univerze profesor beograjske univerze dr. Milan Jovanović - Batut. Odlikovanec se je na govor rektorja in promotorja ginj zahvalil za to izredno čast.

Skupščina

Udruženja sodnikov

Beograd, 20. junija. p. V dvorani okrožnega sodišča se je vršila danes letna skupščina Udruženja sodnikov kraljevine Jugoslavije, ki je bila sklicana, da prilagodi društvena pravila zahtevam novega uradniškega zakona. Skupščina je predsedoval kasalski sodnik Rusomir Janković. Po sprejetju pozdravnih brzojav kralju in ministru pravde so bila prečitana poročila o poslovanju upravnega in nadzornega odbora. V poročilih je ugotovljeno, da je položaj sodnikov glede na razmere drugih uradnikov precej dober, da pa je oteženo službeno napredovanje, za tem je bilo sprejetih več predlogov, ki se tičejo prilagoditve pravil novemu uradniškemu zakonu.

Objava dveh važnih zakonov
Beograd, 20. junija. p. Današnje »Službene Novine« objavljajo ukaz o Narodni banki, ki ga je podpisal in proglasil Nj. Vel. kralj. Prav tako objavljajo v obliki zakona pogodbo, sklenjeno med državo in Narodno banko o izvršitvi zakona o denarju kraljevine Jugoslavije.

Poljski pevci v Zagrebu

Zagreb, 20. junija. s. Danes ob 13.30 je prisel v Zagreb poljsko pevsko društvo »Echo«, ki se mu di turneji po Jugoslaviji. Odličnim poljskim gostom je bil prirejen v Zagrebu zelo lep in pristrčen sprejem. Na kolodvoru so se zbrali zastopniki mestne občine, banovinske uprave, vojaških oblasti, predstavniki raznih hrvatskih pevskih društev ter mnogo drugega občinstva, ki je goste navdušeno pozdravljalo. Po kratkih pozdravnih govorih so goste odprli v hotel, naka so si popoldne ogledali zanimivosti mesta in okolice. Zvečer so Poljaki priredili koncert v Glasbenem zavodu. Koncert je bil odlično obiskan ter je sijalno uspel. Po koncertu je bil na čast gostom prirejen banket v hotelu »Palace«.

Jutri popoldne ob 5. odpotujejo poljski pevci z brzojavkom v Ljubljano, kamor pridejo ob 8. zvečer.

»Zeppelin na tračnicah«

Berlin, 20. junija. AA. Davi je prisel semkaj iz Hamburga »Zeppelin na tračnicah«. Tako namreč imenujejo novo vozilo na vijak, ki ga je napravil inž. Kruckenberg. Prometa na tej progi niso ustavili, kakor so prvotno nameravali. Novo vozilo ni izbrabilo še svoje maksimalne hitrosti. Ker je šlo samo za tehnični poizkus, so se na njem peljali samo konstruktor z nekim drugim inženjerjem, strojevodja in strokovno osebo. Ob vsej progi, kjer je vozilo »Zeppelin«, se je zbralo mnogo ljudi, ki so z velikim zanimanjem opazovali ne navadno vozilo. Voz je poben dolgemu vagonu in ima v glavnem obliko »Zeppelina«, ker tako lažje premaga zračni odpor. Za gibanje mu služita dva zračna vijaka,

Francoska letala nad Ljubljano

V ponedeljek ob sedmih zjutraj bo priletelo nad Ljubljano 10 francoskih vojnih let. Eskadrili poveljuje polkovnik de Launey, ki se je bil kot vojaški letalec odlikoval že na solunski fronti. Francoski letalci prihajajo iz Bukarešte ter so posetili že Beograd in Zagreb, v Ljubljani ne bodo pristali, temveč le nekaj časa krožili nad mestom in se s tem poklonili spomeniku Ilirije.

Novi ministri prevzeli posle

Beograd, 20. junija. p. Današnje »Službene Novine« objavljajo ukaz o sprejetju ostavke ministra za trgovino in industrijo Juraja Demetrovića, ki je postavljen na razpoloženo. Prav tako objavljajo ukaz o imenovanju novih ministrov, ki je bilo izvršeno včeraj. V teku dneva so ministri, ki so zamenjali resore, izročili drug drugemu svoje posle v posameznih ministrstvih. Danes je prisel v Beograd novi minister za socialno politiko dr. Marko Kostrenčić, ki je bil že zaprišen in je ob 5. popoldne prevzel svoje dolžnosti od bivšega ministra za socialno politiko in narodno zdravje Nikole Preke. Novi finančni minister dr. Djordje Djurić, dosednji poslanik v Londonu, bo prisel v Beograd čez par dni, naka bo prevzel svoj resor.

Koncert ljubljanske

»Grafike« v Pragi

Praga, 20. junija. h. Jugoslovnsko poslanstvo je danes ob 17. priredilo recepcijo, katere so se udeležili poleg mnogih osebnosti iz praške družbe tudi pevec ljubljanskega pevskega zbora »Grafike«. Ljubljanske pevce je, ker je poslanik dr. Kramer odsoten, pozdravil legacijski svetnik dr. Bajić, naka so Ljubljančani zapeli nekaj jugoslovenskih pesmi. Na recepciji je bilo tudi mnogo zastopnikov praških tipografov, novinarjev itd. Ljubljanske pevce je pozdravil tudi predsednik praških tipografov. Ob 20. se je vršil koncert v novi mestni hiši. Dvorana je bila popolnoma razprodana. Pri vsaki točki programa je pevski zbor česke Tipografije zapel jugoslovnsko, ljubljansko »Grafika« pa češko-slovaško narodno himno.

Nesreča Ljubljancana na Zg. Avstrijskem

Linz, 20. junija. s. V Starl Paura je ljubljanski trgovec Ljudevit Karner (?) zavozil v svojim motorjem v lokomotivo vozečega tovornega vlaka. Karner je prišel pod stroj, ki ga je vlekla s seboj 20 metrov ter mu odtrgal desno nogo. Leva noga je bila trktraj zlomljena. Poleg tega je Karner dobil težke notranje poškodbe. V skrajnem brezupnem stanju je bil prepeljan v bolnico v Wels.

Študijska komisija francoskih industrijcev

Pariz, 20. junija. AA. Te dni so se mnogo komentirali sestanki francoskih gospodarskih krogov, zlasti industrijcev in bančnikov, ki so se vršili pod predsedstvom finančnega ministra Flandina z drugimi gospodarskimi ministri. Iz poučenega vira poročajo, da je bil v nasprotju s temi komentarji namen teh pogajanj samo ta, da se v podrobnosti obravnavajo namere industrijcev glede proučitve položaja v državah srednje Evrope na licu mesta, ali bi se mogla v njenih državah ustanoviti rentabilna podjetja, pri katerih bi v prvi vrsti sodelovali francoski industrijci. Ti sestanki, kakor tudi ves ta načrt, potekajo iz zasebne inicijative, ki pa ni nasprotna intencijam vlade, ker ima vlada nalogo, podpirati industrijo pri njenem delu.

Polet z brezmotornim letalom preko Kanala

London, 20. junija. AA. Včeraj je inženjer Beardmore prvi z brezmotornim letalom preletel Rokavski preliv.

Silna vročina v Ameriki

New York, 20. junija. AA. V vzhodnih pokrajinah je prisnila pekelska vročina. Mnogo oseb je umrlo od kapi. Na mnogih krajih je znašala temperatura v senci 100 stopinj F.

»Nautilus« v viharju

London, 20. junija. AA. Podmornica »Nautilus« so morali ponovno navezati na križarko »Wyoming«. Nad Oceanom divjajo hude nevihte. Angleška vlada je ponudila polamec raziskovalcu Wilkinsu potom radiobrojava, naj prepelje svojo poskudovano podmornico v ladjedelnico v Plymouthu, kjer so specialne delavnice. Podmornico bi v teh delavnicah popravili v najkrajšem času. V tem primeru bi Wilkins še to poletje lahko odplul na Severni tečaj.

London, 20. junija. AA. Poročajo, da je podmornica »Nautilus«, ki je oddaljena od Queenstowna, izgubljena. Kapetan ameriške vojne ladje »Wyoming« poroča, da je »Nautilus« tako poškodovana, da je ne bodo mogli popraviti sredi Oceana. Ker je posadka v nevarnosti, so jo nočjo prekrkali na vojno ladjo »Wyoming«.

Washington, 20. junija. AA. Križarka »Wyoming«, ki je prepeljala pokvarjeno podmornico »Nautilus« preko Atlantskega oceana v Anglijo, je sredi brzjavila brezlično mornariškemu ministru v Washingtonu, da se je podmornica ponovno poškodovale in da leži na širini 49-35 in na zemljepisni dolžini 4-49. Na podmornici so se pokvarili periskopi in motorji.

Otvoritev egiptškega parlamenta

Kairo, 20. junija. AA. Danes je kralj Fuad otvoril novi egiptski parlament. Vojaštvo in policija sta strogo zastražila ulice, vendar pa ni bilo incidentov.

Štirinajst milijonov

Ljubljana, 20. junija. Nedavno zaključena razstava Cetrinoga presbira o gospodarskem in kulturnem zapredku Jugoslavije v desetih letih svobode in samostojnega državnega življenja je morala s svojimi razveseljivimi statističnimi podatki napolniti dušo vsakega domoljuba z upravičeno radostjo in ponosom. Dokazala je vsem onim, ki so naši mladi narodni skupnosti prerokovali neminovno in skorajšnji razpad ter žalosten konec, da je naša država v najvišji meri življenja zmogla tvorba.

Včeraj objavljeni rezultati našega ljudskega štetja pa so še vse bolj okrepili to dejstvo ter nas vse zgovorno potrdili naš gospodarski in kulturni napredek s številkami o presenetljivem dvigu prebivalstva Jugoslavije. Le v gospodarsko trdni in kulturno napredni državi je mogoče prirodni ljudski prirastek, ki presega polnih šestinaš odstotkov za dobo zadnjega desetletja. Največje bogastvo vsake države je rodovitnost dotičnega naroda. Zemlja potrebuje delavnih rok, ki naj dvigajo niena bogastva in ki naj jo v resnem primeru tudi branijo pred napadi s katerekoli strani. V tem pogledu se naša država po dobrem desetletju svoje, ga obstoja pridružuje oni skupini evropskih držav, ki jim visoki prirodni prirastek ljudstva obeta lepo bodočnost brez strahu za obstoj naroda in države.

S tožno resignacijo bodo vzele zapadne države na znanje našo številko 16,33 odst. in jo bodo primerjale s svojo številko plodovitosti. Kako daleč za nami so Italija s 12, Nemčija s 6, Anglija s 5 in Francija z 2 promiloma svoje za letnega narodnega prirastka! Niso nam še na razpolago izčrpani podatki o višini rojstev in smrtnih primerov, kojih razliko tvori številčni napredek našega naroda, vendar lahko že iz zgoraj omenjene številke zatrdno sklepamo, da se je od zadnjega ljudskega štetja tako zelo dvignil kulturni nivo našega naroda, predvsem v higijenskem pogledu, da je umrljivost pri nas brez dvoma podlačena na daleko nižjo mero, nego smo je bili vajeni doslej.

Po svetovni vojni, ki je ravno našemu narodu zadala silovit udarec in v nekaterih delih naše države naravnost strahotno razredčila vrste prebivalstva, je bilo težko upati, da si bo naš narod tako hitro opomogel od katastrofe. Uničeno gospodarstvo in neugodne zdravstvene razmere v mnogih pokrajinah niso obetale nič dobrega in splošna sodbja je bila, da bo treba desetletji za izpolnitev vrzeli, ki jo je v vrste našega naroda zasekal svetovni vihar. Črne slutnje se na srečo niso uresničile in naš narod je v zadnjem desetletju pokazal tako čilost in zdravje, da je

pri nas očitno še zelo daleč do populacijskih skrbí, s kakšnimi si belljo glave nekatere druge evropske države.

Predvsem je razveseljivo, da kažejo največji napredek ravno kraji, kjer je naseljen izključno jugoslovanski živelj: v drinski, vrbaski in moravski banovini. Banovine z večjim številom tujerodnega prebivalstva niti oddalec ne izkazujejo istega napredka, osobito dunavska banovina je v tem oziru klasičen primer. Razen te, ki izkazuje le 9,61 odst. prirastka, je treba omeniti še dravsko banovino z najnižjim odstotkom (7,97 odst.) precej pod državnim prirastkom, kar pa je v zvezi s posebnimi inštitucijami. Dravska banovina je — razen dunavska — najgostejše naseljena del države (70 na km) in nima onih pridobitnih možnosti kakor ta, zato je nje prirastek po znatnem delu obsojen na izseljevanje, na žalost prevladuje emigracija v inozemstvo nad notranjim preseljevanjem. Naš prirastek požirajo mesto Amerike in Westfalske sedaj Belgija, Francija in Nizozemska. Tudi savska banovina je deloma prizadeta po tem zlu in ne dosega povprečne državne številke. Zgoraj omenjenim trem banovinam, ki imajo največji odstotek — drinska je dosegla rekordno številko 25,02 odst. — sledi vardarska (19,50) in zetska (16,27), tako da je fenomenalni napredek jugoslovenskega prebivalstva pripisati v glavnem onim krajem, ki so pretežno srbski. Ako omenimo še Beograd, ki je zavoljo svojega izjemnega stališča v desetih letih podvojil svoje prebivalstvo, smo podali v glavnem celotno sliko našega populacijskega gibanja za dobo od zadnjega ljudskega štetja.

S katerekoli strani motrimo rezultate ljudskega štetja, moramo biti z njimi zadovoljni. Štirinajst milijonov prebivalcev ima Jugoslavija. Že ta številka sa naša lahko navdaja z zadovoljstvom in samozavestjo, še bolj pa smemo biti veseli dejstva, da se je številno prebivalstva v zadnjem desetletju dvignilo za cela dva milijona. Ta pojav nam dovoljuje najlepše izgleda za bodočnost, saj priča o telesnem in moralnem zdravju našega naroda in nam dokazuje, da so se v svobodi zboljšali njegovi življenjski pogoji in da se je s kulturo vred silno dvignilo in razširilo tudi razumevanje najširših slojev za čuvanje in negovanje zdravja.

Rezultati ljudskega štetja so nam in vsemu svetu dokaz, da so naše javne prilike urejene in ugodne razvoju naroda. Rezultati ljudskega štetja pa nam nalagajo obenem sveto dolžnost, da se še z večjo energijo, ljubeznijo in smotrenostjo posvetimo delu za vsestransko povzdigo svoje lepe domovine, tako da bo naš narod tudi v bodoče lahko procvital, se razvijal in množil.

Priprave za desničarsko diktaturo v Nemčiji

Berlin, 18. junija. Uspeli, ki ga je v torko dosegla Brüningova vlada, se da oceniti pravilno le z vidika splošnega žalostnega položaja v Nemčiji. Usoda vlade je visela na niti in Brüninga so pred vsem rešili socialisti, ki dobro razumejo, kaj bi za državo pomenil vladni poraz v sedanjem trenutku. Kakor vse kaže, danes v Nemčiji ne gre bolj več za desničarski ali levčarski pravec, marveč za državno obliko samo ter za notranji mir in za odvrnitev meščanske vojne. Razpoloženje, ki se zadnje čase opaža v Nemčiji, spominja na najtežje dobe Nemčije, ko si državljani ni bil gotov življenja in imetja in ko se ne pričakovale bistvene ter nesilne izpremembe državne oblike.

Ti dogodki seveda niso ostali brez vpliva na nemško gospodarstvo. Borza se je vznemirila, na denarnem trgu je zavladala zmešnjava, ljudstvo dviga svoje prihranke iz bank in hranilnic, veliki kapital pa se seli v inozemstvo. Gospodarska kriza, ki je tudi v drugih državah ostra in nevarna, ima v Nemčiji svoj poseben značaj, ker jo namenoma in programatično pospešujejo desničarski šovinisti, ki vidijo samo v popolnem razkroju obstoječega reda možnost, da se dokopajo do vlade, zato v Nemčiji ne gre v prvi vrsti za gospodarsko krizo, marveč za politični problem. Po mišljenju hitlerjevskih in njemu sorodnih nacionalistov so vse težave krize reparacije, dasi tvorijo je razmeroma neznamenit del državnih izdatkov v proračunu. Demagoška ideologija narodnih socialistov, ki pripisujejo reparacijskim datjavam krivdo na brezposelnosti, na znižanju mezd in na odpuščanju jameščencev, si stalno pridobiva privržence v vseh ljudskih slojih.

Z zahtevu po odpravi reparacij pa gre reko v roki zahteva po zopetni oborožitvi Nemčije do predvojnega stanja, kakor da bi se s stroški za vojsko in mornarico zmanjšali državni izdatki in z njimi vse davščine. Za to zahtevu stoji strojen nemiški nacionalizem, ki za vsaki ceni in z boratimi sredstvi podpira nemški industrijski velekapital. Tako se čuti desničarski dovolj močno za generalni nasok na vlado in za boj, ki naj odpravi republiko ter popolnoma likvidira velike socialne pridobitve nemškega delavca in malega človeka. Vsi se že odkrit boj zoper socialno zavarovanje in zoper podporo brezposelnim. Predvsem pa je v ospredju vseh desničarskih zahtev želja po močni vojski, ki bi povprečnemu državljanu s paradiami predočevala nemško silo. Industriji pa bi dajala zasluska na milijonskih dobavah za vojsko in mornarico. Ne da se se tajiti, da bi imela vsa ta demagoška prizadevanja vse, kakor zrne realno v sebi, ako bi jim bil edini namen ozdravitev nemškega gospodarstva.

Iz vsega delovanja desničarjev pa izhaja, da hočejo oborožitve samo zato, da si osvoje vladno moč ter povedejo Nemčijo na izvozna pota wilhelmske politike, ki je dovedla do padca Nemčije in izzvala svetovni pokol. Nacionalistični fanatizem se z veliko skrbjo pripravlja, da vzpostavi

predvojno stanje. Organizacije desničarsko usmerjenega prebivalstva prirejajo dan za dnevom skupščine in zlete hakenkräzlerjev, stalhelmovcev, bivših bojnikov in dijakov. Vse te priredbe imajo značaj pravih pravcati vojaških prireditev polpretekle dobe. Ravno te dni je Hitler otvoril v Monakovem šolo za državne voditelje, kakor imenujejo poveljnike svojih udarnih oddelkov, ne da bi kdo kolikoli slutil, kakšen namen in kakšno nalogo naj imajo ti »voditelji« v urejenih razmerah. Vzporedno s tem pa se izvaja silovita agitacija proti vsem sosedom, osobito proti Franciji in Poljski.

Kljub vsemu temu pa desničarji vedo, da se narod ne bo dal zavesti k nepremišljenemu pustolovstvu, dokler ima kolikor toliko redno in znosno življenje. Da pa se pridobi za namene fanatičnih nacionalistov, je treba njegovo budo stopnjevati in težka industrija ima v tem pogledu mnogo sredstev. Danes se mnogi trdijo, da se prenos kapitalov v tujino in odpovedovanje deviz v državni banki izvaja po načrtu, da bi se nemir v državi povečal in da bi nastala potreba po diktaturi, ki bo prevzela težka industrija. Govore celo, da se ti krogi ne strahajo celo nove inflacije, samo da dokažejo, kako pri koncu je Nemčija s svojimi gospodarskimi silami. Ekspozent diktature težke industrije bi bil bivši socialist Hitler.

Kakor pa imajo socialisti v Brüningovi vladi težko stališče, so se morali vendar z vsi silo zavzeti zanjo, da preprečijo večje zlo, ki ga pripravljajo desničarska reakcija. S tem je bila vsaj začasno preprečena grozeča diktatura, vprašanje je pa, ali je ta nevarnost odstranjena le za kratko dobo ali za vedno. Daleko verjetnejše je prvo.

Nov zločin med makedonskimi

Solija, 17. junija.

Kakor se zdi, je po odhodu Vanče Mihajlova v Italijo njegovim nasprotnikom med makedonskimi, protogerovci, iznova narasel pogum. Kakor je bilo že od vsega začetka pričakovati, so ostala docela brez uspeha takozvana »spravna pogajanja«, ki so se na vsestranski pritisk bolgarskega in inozemskega javnega mnenja vršila. Mržnja med obema strujama se nikakor ni ublažila in smotni dogodek to zopet jasno dokazuje.

Protogerovci so pač prepričani, da njihov račun z Mihajlovci tudi po umoru Jordana Gjurovka še ni poravnal. Tako je postal snovi žrtvi njihovega obračunavanja z Mihajlovci odlični član VMRO Done Tanev-Dimitrov. V bližini novih sofijskih železniških skladišč ga je, ko se je izprehajal tamkaj v družbi svoje žene in nekega neznanca, obkolila grupa neznanih ljudi — bilo jih je menda šest — ki je začela streljati nanj iz samokresov. Okoli štirideset streljev je pošlo in Tanev se je zgrudil mrtel na tla. Žena in oni neznanec sta pobegnila, napadalec so pa po izvršenem umoru tudi izginili v temi. Danes zjutraj so našli mrtvo truplo Taneva na smetišču ob železniških skladiščih.

Tanev je bil dobro oborožen. Okoli pasu

je nosil pripete tri torbice za strelivo s 37 patroni. Meter daleč od njega je ležal samokres z izstreljenimi patroni, a pri Tanevu samem so našli popolnoma nabit samokres.

Done Tanev je bil rodom iz vasi Kruševica v skopljskem kraju in je svoječasno sodeloval v komitski četni vojske Velika. Ko je bila ta četa popolnoma uničena, se je vrnil na Bolgarsko, kjer je stopil v orožniško službo. Ostal je orožnik in prišel do narednika. Kljub temu pa ni nosil uniforme, temveč je bil v meščanski obleki dodejen predsedniku makedonskega odbora dr. Staniševu kot njegov osebni čuvár, kar je pač najboljši dokaz tesnih zvez makedonskimi z bolgarskimi službenimi organi in oblastmi.

Done Tanev — Dimitrov je bil med najbolj znanimi in najodličnejšimi pristaši Vanče Mihajlova in so ga zato protogerovci že zdavnaj obsodili na smrt. Bil je zelo oprezen, toda sedaj so ga kljub temu dosegle krogle njegovih nasprotnikov. Med Mihajlovci je zaradi tega umora zavladalo veliko razburjenje in je gotovo, da se bo v najkrajšem času čulo, da je prišel za Mihajlovcem na vrsto protogerovci.

Tako se brez prenehanja nadaljuje medsebojna morilec med makedonskimi in ob zgražanju vsega civiliziranega sveta.

Kmetska mladina zboruje in tekmuje

Pretežno agrarni ustroj naše države nujno stavlja v ospredje interese kmetskega stanu. V našem narodu ta stan ni samo najštevilnejše zastopano, temveč mu nudi tudi neusahljiv vir življenjskih, duhovnih in telesnih sil. Kmet prideluje tudi prvobitne življenju nujnejše gospodarske dobrine. Kljub temu, do zadnjih časov kmet v našem javnem življenju ni imel one besede in veljave, ki bi mu šla po številu in po važnosti. Popolnoma zavzel od svojega teškega dela ni našel časa, da si pribori ono okretnost in sposobnost za nastop v javnem življenju, ter so ga zato čisto predstavljali razni zastopniki, pri katerih niso bili vedno v prvi vrsti merodajni interesi zastopane kmeta. Razmerje med kmetom ter njegovim zastopnikom v javnem življenju je bilo mnogokrat tudi zaradi avtoritete zastopnika tako, da je bila kritika že iz vsega početka znizana na najnižjo mero.

Zaradi tega je po vojni med kmeti, zlasti še med doraščajočo kmetsko generacijo nastala težnja, da se gospodarski osamosvojitvi pridruži tudi duhovna. V spoznanju, da je mogoče to doseči le s smotrenim prosvetnim delom, je iz te želje po samostojnosti in javnem življenju vzniknil kmetskopoladinski pokret, ki ga vodi na deželi mladi kmetski fantje in dekleta, obdarjeni s prirodnim bistrostvom našega naroda, in podprti pri svojem delu od onih šolanih in teligentov, ki v tem pokretu vidijo obče narodno in državno korist.

Glavna predstavnica tega pokreta je v Sloveniji Zveza kmetskih fantov in deklet z mnogobrojnimi društvi. Danes dopolnjeva Zveza ob 10. svoje leto zborovanje v Ljubljani v hotelu Lloyd, kjer bo ob udeležbi delegatov iz vse Slovenije polagala račun za delo v preteklem letu. Popoldne pa se navezuje na zborovanje kmetsko-mladinskih praznik v Beričevem pri Savi, združen s tekmo koscev za prvenstvo Zveze, odnosno Slovenije. Te tekme iz kmetskega dela je uvedla baš Zveza, ne mogoče v stremiljenju zbuditi med člani smisel za rekorde, temveč v želji manifestirati za globoko vrednost kmetskega dela ter rušiti tako mentaliteto, ki je še pred kratko dobo vezala z besedo kmet nekak zaničljiv prizvok. Zato tekme kmetskega dela niso hlastanje za senzacijami, temveč le podčrtavanje vrednosti kmetskega dela in ugleda njegovega stanu. Sicer pa nudi pogled na tekmojoče kosce že sam na sebi estetičen užitek, ko se kosajo zagoreli mišičasti kmetski fantje pri svojem najljubšem delu.

Za zmagovalce so pripravljene številne nagrade, s katerimi so počastili kosce in Zvezo ban dr. Marušič, Zveza slovenskih zadrug, Kmetskijska družba, »Jutro«, »Kmetski list« in še več drugih.

S to manifestacijo kmetskega dela prehaja kmetska mladina v novo leto svojega udejstvovanja. Uverjeni smo, da bo tudi ljubljansko meščanstvo posvetilo pozornost tej tekmi, posebno ker se bodo na njej za šalo udejstvovali še kosci-meščani in ker je tekma zvezana s priprosto zabavo na prostem ob godbi, srečlovlju in drugih prireditvah. Na ta način bo tudi Ljubljana pokazala, da so za nami časi nadrejenosti in podrejenosti med mestom in vasjo in da vladata med deželo in med mestom, med kmetom in meščanom soglasnost in tišta prijateljska vzajemnost, ki sta pogoj uspešnemu napredku obeh.

V nedeljo 21. t. m. ob 17.30 Igrišče SK Ilirije

državno prvenstvo

Concordia: Ilirija

Zagreb (drž. prvak 1930)

Ob 16. predtekmu

JADRAN: ILIRIJA rez.

Ob vsakem vremenu

Pomembna proslava v Beogradu

Beograd, 20. junija p. Jutri bo beograjska trgovska mladina na svečan način proslavila 50-letnico obstoja svoje organizacije. Svečanost se bo vršila v Trgovskem domu ob prisotnosti zastopnikov vlade.

ZA ZDRAVE IN LEPE ZOBE

negovalno sredstvo — čisto, blago in izdatno, katero pro-dre v vse razmake, odstrani z zob nadležno rumeno plast, čisti in osveži usta, a zobem daje biserni sijaj in beloto.

Mariborčan Likavec morilec v Avstriji

Maribor, 20. junija. Kakor smo včeraj poročali, je bila v Lučanah na grozovit način umorjena in oro-pa gostilničarka Höllenbacherjeva. Zločina je bil osumljen neki znani mariborski zlikovec. Takoj po uradni preiskavi na licu mesta se je odpravil avstrijski revirni inspektor Moser v Maribor, kjer je stopil v stik z mariborsko policijo. Na podlagi osebnega popisa in kriminalne razvidnice so kmalu ugotovili, da je zločin najbrže izvršil brezposelni pekovski pomočnik Josip Likavec, rojen 12. decembra 1895 v Melju.

Mož je že zelo težko obremenjen mladenič ter je bil doslej že 11 krat kaznovan zaradi tatvin in vlomov ter je predsedel že dolga leta v mariborski kaznilnici, odkoder je prišel letos šele 5. marca po 16 mesečnem zaporu zaradi vzloma. Domnevo, da je on morilec, je potrdila palica, ki jo je

pustil na kraju zločina. Palico je namreč spoznal kot Likavečovo last njegov svak, kateremu jo je Likavec posodil še dan pred izvršenim zločinom. Poleg tega je Likavec pustil v črni suknjici, katerega so našli vsega okrvavljenega poleg nesrečne žrtve, dve zobni kroni iz medu, kateri so mu bili napravljeni v mariborski kaznilnici.

Na podlagi teh ugotovitev je bila do-stavljena vsem obmejnim avstrijskim in našim orožniškim postajam slika nevarnega zločinca z zapornim posvetilom. Po tej sliki in oropani obleki, v kateri je drzo korakal po cesti v Arvežu, so ga spoznali avstrijski orožniki z Arveža ter aretirali. Spodetka je tajil svoj zločin ter poskušal dokazati, da je neki Jožef Reimprecht. Po-zneje pa se je vdal ter zločin priznal. Pre-peljali so ga v zapore okrožnega sodišča v Arvežu (Amfels).

Dunajski »obtoženci« izročeni našim oblastem

Zagreb, 20. junija. Danes je mariborska policija spremlila v Zagreb Cvergerja, Baloševića in Tomljenovića, ki jih je avstrijska policija izgnala čez mejo, potem ko so bili na Dunaju oproščeni obtožbe atentata na Gustava Perčeca. Zagrebška policijska direkcija jih je kaznovala, ker so šli brez potnega lista čez mejo, in zato, ker so se posluževali ponarejenih potnih listov, sodišču pa jih je predala zaradi prevare in falzifikacije javnih dokumentov. Zaradi tiho-tapstva, ki jim je dokazano, jih je izročila finančnim oblastem.

Lastnega očeta s peklen-skim strojem pognal v zrak

Beograd, 20. junija. p. Pred okrožnim so-dišcem v Vranju je bila danes končana raz-prava proti bivšem gojencu inženjerske podoficirske šole v Mariboru Aleksandru Vasiljeviću, ki je bil obtožen umora svoje-ga očeta. Ko je bil lani na dopustu, se je dogovoril s svojim prijateljem Ilijo Milo-savljevičem ter nastavljal pod očetovo poste-ljo pekleni stroj. Vžigalo vrvice, ki jo je napeljal skozi okno, je Milosavljević ponči prižgal, dočim se je Vasiljević že prejšnjega opoldne odpeljal nazaj v Maribor. Milosavljević je Vasiljević obljubil za to dejanje 10.000 Din. Pri eksploziji peklenkega stroja je oče Milosavljevića s posteljo vred raztrgal. Sodišče je obsodilo Aleksandra Vasiljevića na 20 let ječe, Ilijo Milosavljevića pa na smrt.

Huda obsodba mladega vlomilca

Novo mesto, 20. junija.

Včeraj je stal pred velikim senatom 24-letni delomrznec Janez Legan, po domače Jurman, rodom iz Dolnje Gledobode, pristojen pa v Mirno peč. Jurman se je potepal in kradel že od rane mladosti. Zaradi tatvin je bil v zadnjih šestih letih že sedem-krat kaznovan. Komaj je prestal zadnjo ka-zen, se je že zopet našel na zločinskih po-tih. Nekaj časa je bil njegov pajdaš Fran-co Kmet. Obdolžnica navaja dolgo vrsto tatvin in vlomov, ki jih je Jurman deloma sam, deloma s Kmetom zagrešil od pomladi 1929. Okradel je razne posetnike za večje in manjše denarne zneske, za obleko in ži-vila, posebno rad pa je vdiral v zidanice. Iz ene je odnesel 80, iz druge 100 litrov vi-na. Iz zidanice Janeza Kužnika je ukradel letos pomladi celo okrog 400 litrov. Iz ne-kega čebelnjaka je odnesel tudi 5 panjev. Suhega mesa, klobas in drugih živil je imel cele zaloge. Pomladi je imel zbrano precej-šnjo tatvinsko in vlomilsko družbo ter je v dveh primerih ljudem, ki so ga zasačili pri tatvini, pretil, da jih bo ubil. Kradel je tudi po sarksi banovini.

Svoje zločine je v bistvu priznal in ga je senat po kratkem posvetovanju obsodil na 15 let robije in na 3 leta prisilne dela-vnice.

Zrebanje drž. razr. loterije

Dne 20. junija so bili izrebrani naslednji večji dobitniki:

202.000 Din srečka št. 49.360,

80.000 Din srečka št. 51.767, 60.000 Din srečka št. 54.814, 40.000 Din srečka št. 45.949, 30.000 Din srečka št. 29.812, 20.000 Din srečka št. 62.601, 10.000 Din srečka št. 69.723, 44.094, 7.000 Din srečke 96.166, 69.991, 49.713, 3.000 Din srečke 64.028, 60.166, 57.311, 56.481.

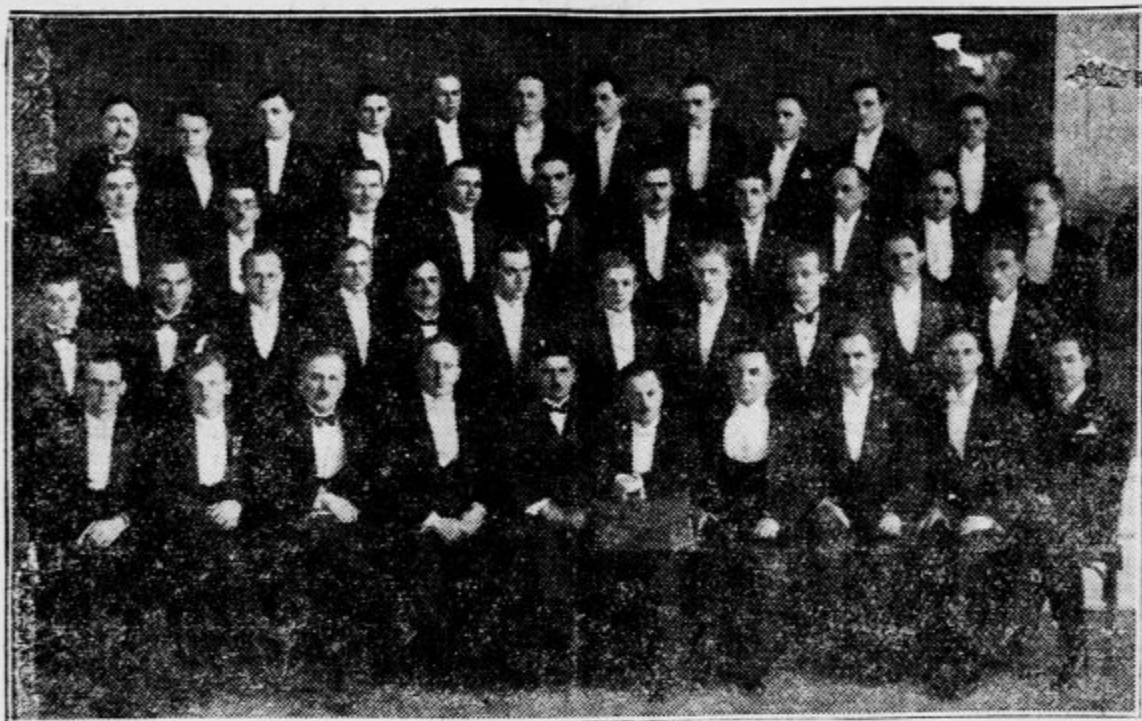
Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Karambol dve italijanski letali

Rim, 20. junija AA. Blizu Brindisa sta trčili dve bojni letali. Eno se je rešilo na kopno, dočim je drugo padlo v morje. Od šestih oseb se je rešila samo ena.

Naši kraji in ljudje

Pevski zbor Echo iz Krakova

Koncert enega najboljših poljskih moških zborov, bo jutri ob 20. v filharmonični dvorani. Zbor »Echo« prihaja k nam z najlepšimi nameni, da utrdi zvezo med Jugoslovenci in velikim poljskim narodom. Prinaša koncertni spored, ki obsega 16 značilnih moških zborov iz poljske literature. Zbor je prvovrsten, ki je dobil najvišja odlikovanja v Poznanju, Varšavi in Amster-

damu. Vodi ga znani poljski skladatelj Walek Walewski.

Odlične goste in pevske prijatelje bodo sprejeli zastopniki ljubljanskih pevskih društev danes, v nedeljo, ob triletni dve popoldne na glavnem kolodvoru.

Bratom Poljakom izrekamo iskreno dobrodošlico v Ljubljani!

Dolinarjev in Meštrovičev kralj Peter

Zanimiva sličnost dveh kiparskih umetnin

V Beogradu se je minule dni zaključila razstava slik in kipov Antona Dolinarja, Goimira A. Kosa in Franceta Pavlovca. Razstavo je prestolniska kritika sprejela prav simpatično in tudi občinstvo je vzlic

Dolinar: Kralj Peter

hudi vročini pokazalo našim umetnikom precejšnjo pozornost. Poseben uspeh je imel g. Dolinar, avtor spomenika kralju Petru, ki bo septembra odkrit v Ljubljani. Njegov veliki kip »Mojzes« je bil posebnost zanimivosti te razstave. Pri tem pa je prišla na dan podobnost med Dolinarjevimi in Meštrovičevimi Mojzeso. Neutemeljene komentarje občinstva je moral v »Politiki« z dne 16. t. m. zavrniti ugledni književnik in naš dobri prijatelj, g. Niko Bartulović, ki je dokazal, da je Dolinarjev »Mojzes« nastal pred Meštrovičevim. Vendar je podobnost obeh umetnostnih del dvojilna. Prav presenetljiva pa je podobnost med Meštrovičevimi in Dolinarjevimi kipom kralja Petra. Ta podobnost je taka, da se površnemu pogledu na slabi reprodukciji vidita oba kipa identično delo. Meštrovičev »Kralj Peter« je bil nedavno odkrit v Kastru, vendar je g. Dolinar tudi v tem primeru izdelal svoj osnutek že pred Meštrovičem. Umljivo je, da je bil pre-

nečen, ko so ga opozorili na podobnost njegovega »Kralja Petra« z Meštrovičevim.

Sliki, ki ju prinašamo, govorita dovolj o tem. »Podobnost ni samo v pozni in liniji lika,« piše g. Bartulović v »Politiki«, »marveč celo v aranžiranju draperije.« G. Dol-

Meštrovič: Kralj Peter

nar je svoj osnutek izdelal že pred 9 meseci, kip pa je izdelal pred dvema mesecema. Meštrovičev spomenik je bil odkrit dne 24. maja t. l. G. Dolinar ob osnutku ni imel prilike, da bi bil videl Meštrovičev spomenik. Odkod torej ta podobnost? Ali Meštrovič posnema g. Dolinarja? Tega ne bo nihče trdil, tembolj, ker tudi g. Meštrovič ni vedel za Dolinarjev spomenik.

G. Bartulović pravilno sklepa, da ne gre za posnemanje tujega, marveč za redek, čeprav zelo mogoč primer, da dva umetnika ustvarjata povsem samostojno in izvirno, da pa so si rezultati njunega ustvarjanja povsem neodvisni drug od drugega, lahko vsaj po vnanjih znakih zelo podobni. Vprašanje je, kaj storiti? Ali naj g. Dolinar svoj najspontanejši koncept kraljevega spomenika nadomesti s kakšno slabšo, samo zaradi tega, ker je prvi ustvaril Meštrovičemu spomeniku podobno delo? Absolutno vrednost umetnostnega dela g. Dolinarja, pravi beograjski književnik, daje na to najboljši odgovor!

Žalostne posledice toče in orkana

Po katastrofi v Dramljah — Milijonska škoda na Jelovici

Dramlje, 19. junija. Silne nevihte s točo so pretekli teden po mnogih krajih napravile veliko škodo. Nikjer pa menda ni razbesneli element toliko uničil kakor v Dramljah. V širini dveh kilometrov in dolžini šestih kilometrov, kjer ležijo prijazne vasi Dramlje, Svetelka, Dobje, Laze in Trnovac so vsi posevki, sadonosniki in vinogradi popolnoma uničeni. Žito je zbito v zemljo, da se slama niti kosi ne da ter jo bodo morali s srpi poraziti. Koruze, ki je tukaj glavni pridelek, ni več. Iz tal se štrlijo po peč dolgi strelji. Ponekod se ne da niti spoznati, kakšen posevek je bil na njivi. V vsej širni okolici ni ostala niti ena salata.

Toča, debela kakor kurja jajca, pomešana s kosi ledu z ostrimi robovi je tolkla cele triletnje ure. Razbila je n. pr. posestniku Jakopinu na novem kozolecu nad 3000 opek. Na neki drugi strehi je polovica etermeta razbita, nastale črne luknje se zdijo kakor oči zločeste pošasti. Na šolskem poslopju je razbitih nad sto šip. Število drugih šip se ne da trenutno ugotoviti. Povsod leže po tleh mrtvi ptiči, niti vrane se niso zdale rešiti. Tudi žabe je toča pobila.

Ta gozdov so na debelo pokrita z listjem, mladikami in vršički smrek ter borov. Ogromno škodo, ki se bo čutila še leta in leta, je napravila toča po številnih sadonosnikih. Drameljsani so znani kot dobri sadjarji in imajo tudi mnogo drevesnic. Letos je bilo drevje polno sadja, tako želnostno pričakovane, ki je sedaj še najboljši vir dohodkov. Divji element pa ni zbil z drevja samo vsega sadja z listjem vred, temveč je tudi drevje uničil. Udarci toče so bili tako silni, da so veje in celo debela olinila. Povzročili so, da skorja po vsej dolžini poka. Mlademu drevju ni več pomoči, starejše se bo še morebiti vsaj delno rešilo. Še drugi dan je bilo povsod vse po-

no toče, po jarkih jo je voda na kupe na gromadila in je ležala še v petek. Gostilničarji hodijo po njo in hladijo pijače.

Prebivalstvo obupa in s strahom gleda v bodočnost. Hudo postane človeku pri srcu, ko vidi, kako si krepak, grčav kmet med pripovedovanjem o grozotah, ki so jih doživeli, tiho obriše z žuljevo roko solzo z oči. Hitra pomoč revežem je nujno potrebna.

Ribno pri Bledu, 18. junija. Kakor smo že poročali je 15. t. m. silen orkan povzročil ogromno škodo na Jelovici, kjer je ruval in podiral najlepša drevesa. Računa se, da je okrog 100.000 kubičnih metrov lesa pokončanega. Škode je torej več milijonov. Prizadetih je okrog 40 posessnikov iz Ribnega in Bodešča, ki so že

več dni pridno na delu, da očistijo gozd križem razmetanih dreves.

Zelo prizadet je tudi vzhodni del Ribnega, katerega je oplazil vrtničev val. Tu je orkan razkril in razdejal osem streh ter porušil tudi mnogo kozolcev in lop ter izruval v sadovnjakih okrog 100 velikih sadnih dreves. — Posestnica Marija Sodjeva, o kateri smo tudi že poročali, da jo je močno ranila padajoča opeka, je že izven nevarnosti, vendar pa še ni zapustila postelje. Tudi z Dežmanom Matevžem, na katerega se je zrušil kozolec, ne bo hudega in se mu obrača na bolje.

Rojakinja Ellen Hille v Berlinu

Berlin, sredi junija.

Ze parkrat smo poročali o naši mladi gledališki umetnici Ellen Hille, ki se zelo pridno udejstvuje na berlinskem odru. Po njenih zadnjih uspehih sodeč, nam v njej dozoreva vsega uvaževanja vreden talent.

Požig v noči gasilske prireditve

Prvi reševalni nastop novega gasilnega društva

Semič, 20. junija. Naš okraj je dobil tretje gasilno društvo. Ustanovljeno je bilo v nedeljo 14. t. m. v Krvavčjem vrhu. Po ustanovitvi društva se je vršila veselica, katere se je udeležilo poleg številnega občinstva tudi mnogo gasilcev, članov drugih gasilnih društev in metliške gasilne župe g. Weis in učitelj na Strekljencu g. Lojze Zupanc sta ljudstvu lepo razložila potrebo in pomen gasilnega društva, katero naj vsak v lastnem interesu po možnosti podpira, da bo čim prej opremljeno z vsem potrebnim.

V noči, ko se je vršila gasilska veselica, pa je zlobna roka podtaknila ogenj v skedenj posestnika Ogulina iz Cerovca. Vas Cerovec je oddaljen od Krvavčjega vrha četrtr ure in gorati se začelo baš ko so se gasilci in godbeniki iz Metlike pripravljali na odhod. Gasilci novoustanovljenega društva so prvi prihiteli na kraj nesreče, za njimi so prišli tudi drugi, a niso mogli dosti pomagati, ker v bližini ni vode. Gasiti so morali z gnojnico in posrečilo se jim je, da so rešili sosedno poslopje. Zeno posestnika Ogulina je ob 11. pomoči zbudilo prasketanje in ko je pogledala skozi okno, je videla plamen. Hitro je nesla iz hiše pet spečih otrok, iz hleva pa je izgnala živino. Posestnik ima veliko škodo, ker mu je

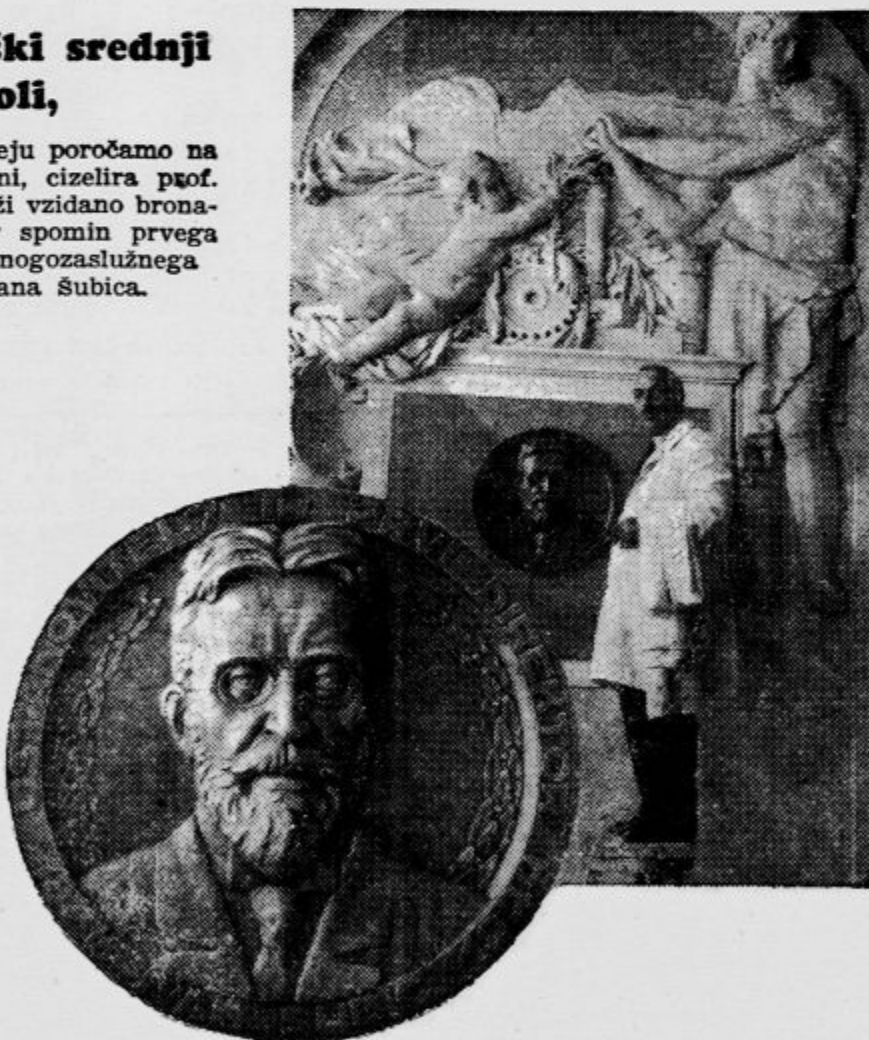
ogjenj uničil poljsko orodje, vozove, seno in drugo. Zavarovan pa je za komaj toliko, da si bo lahko kupil žeblje za novo zgradbo. Potreben je pomoči in podpore dobrih sosedov.

V ponedeljek je bil v Semiču živinski sejem, od katerega so si kmetje mnogo obetali, a so bili zopet razočarani, ker je dan pokvarila dopoldne strašna vročina, popoldne pa nevihta s točo. Ta nevihta je bila za naše vinogradnike zopet hud udarec.

Pri pokvarjenem železu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnemu glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski učinkuje še kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želedec izpričujejo, da se izkaže vporaba »Franz Josefove« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

V Tehniški srednji šoli,

o katere jubileju poročamo na naslednji strani, cizelira prof. A. Sever v veži vzdano bronasto plaketo v spomin prvega ravnatelja mnogozasluznega pok. Ivana Šubica.

Naučite se pravilno kopati na zraku in solncu!

To se pravi, čvrsto nadgrnite svoje telo pred solnčenjem, ko je suho, z

NIVEA-CREME NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje, edino svoje vrste, evercit, snov za nego kože; oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice; oboje potemni polt tudi pri oblačnem nebu. Krema »NIVEA« Vas ohladi pri vročini. »NIVEA« olje Vas obvaruje pri neugodnem vremenu pred mrazom in s tem tudi pred prehladom. Krema »NIVEA«: 5 do 22 Din. Olje »NIVEA«: 25 do 35 Din. Proizvaja Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. o. z., Maribor, Gregorčičeva 24.

Železniški stroj ubil 3-letno dekletce

Guštanj, 20. junija.

Na enotimi progi Maribor-Prevalje krojnika že dolgo ni beležila nesreč. Proga teče skoro čisto ob bregu Drave, večinoma mimo manj obljubljenih krajev. Danes pa je nesreča na progi zahtevala za žrtev življenje triletnega dekletca.

V Jančevem vrhu se je v bližini žage pri progi igralo več otrok, med njimi tudi triletna žagarjeva hčerka Amalija Smolarjeva, ki je bila zelo živahna. Ko je popoldne okoli pol 14. privozil iz Maribora osebnik, so otroci tik ob progi mahali vlakom in potnikom. Amalija se je vendarle preveč približala tiru. Strojevodja je sicer opazil, da je nesreča neizbežna, toda zaradi premajhne razdalje stroja ni mogel ustaviti. Stroj je zadell dekletce ob desno senco, mu prebil lobanjo ter vlekel trupelce še nekaj metrov s seboj.

Nesreča je vzbudila globoko sočutje. Varnostna oblast so uvedla poizvedovanje, na kraj nesreče pa je prišla tudi železniška komisija.

Elitni Kino Matica

Telefon 2124.

Danes premiera ob 3., 5., 7. in 9. uri ob znatno znižanih letnih cenah!

Detektivski in kriminalni velfilm napetih prizorov in velozensacij!

Kdo je morilec?

V glavni vlogi Charlotte Susa, Hans Albers.

Richard Eichbergova kriminalna revija iz londonskega podzemlja. Napetost, ljubezen, šlagerji, humor, opereta, revija, godba Hans May.

Znatno znižane letne cene!

Vina kakor vode

Sevnica, 20. junija.

Povsod se pozna splošna gospodarska kriza, posebno pa pri vinu, ki ga kmetje ne morejo spraviti v denar. Zato ga nosijo seveda ponoči, da ga prodajo vsaj za nizko ceno. To so izvedeli tudi fantje na Logu pri Sevnici. Eden je bil posebno podjeten, nadel si je nekakšno »službeno« kapo in ustavljal došlo karavano z vinom. »Tihotapci« so se seveda ustrašili »moža postav« in pričeli bežati. Neki kmet je bil toliko pošten, da je prosil »milostne« za svoje sotrpine in dal kot nagrado svojo kanjlico. Lažni mož postav je bil seveda vesel in vsa njegova družba, saj pijače so dobili dovolj. Zastonj so se napili...

Na Dolenjskem v bližini Sv. Duha pa »uničujejo« vino zomet na drug originalen način. V nekem gozdu so si postavili kmetje plesni oder. Tam se vrši popivanje in ples ob zvokih harmonike vsako noč. Tu di počenke je dovolj na razpolago, pijače pa še več, saj se dobi po ceni skoro kakor voda.

Fantom in dekletom je to znano v vsej okolici in tako se zbirajo vsak večer.

Žalostno, a resnično in to še v današnjem dobi, ko je potrebno resno delo. Nič čudnega potem, da med takimi ljudmi ni razumevanja za gospodarski in prosvetni naspredek.

lepotu·rodi·in·zdravlju·godu

palmira

milo·krema za obraz·kolonjska voda

Tehniška srednja šola — naš ponos

Nekaj spominov ob 20letnici uglednega zavoda

Ljubljana, 20. junija. Lep jubilej praznuje šola, iz katere prihajajo v jugoslovanski svet mlade, sveže moči, ki blagodejno poživljajo našo industrijo in obrt v vseh panogah, stremijo za tem v popolni zavesti sposobnosti in zmoglosti, da naj domači kruh uživa domačin tudi tam, kjer je bil do nedavna na debelo rezan tujim strokovnjakom.

Impozantna je stavba Tehniške srednje šole na Mirju. Dali so jo dohiti bogi, vzorna marljivost, razumevanje bodočih razmer. Če pohitimo v duhu nazaj, v čas in razmere pred 20 leti, se bo komaj našel kdo, ki bi ne gledal na stavbo kot naravnost ogromno delo naše stvaritvene moči.

Pred jubilejnim praznovanjem se je zbral pri ljubljanskem direktorju Tehniške srednje šole g. Josipu Reiserju naš urednik in mu je g. direktor prijazno povedal marsikaj iz zgodovine šole in o sedanjem delu na zavodu, ki bo prikazan na veliki, veleznamični razstavi, trajajoči od 25. do 28. junija.

Ustanovitve ali razširjenosti vsakega obrtnega učilišča v Ljubljani pred svetovno vojno je imelo dvoje velikih težav: vprašanje primernih šolskih prostorov in narodnostno vprašanje. Vlada je dosledno sodelovala, da mora občina zgraditi šolsko poslopje na lastne stroške, razen tega da morajo krajevni faktorji prispevati za opremo in vzdrževanje. V osrednji komisiji pa so nemški nacionalisti enako dosledno nasprotovali ustanovitvi višjih slovenskih učilišč. V Ljubljani sami so krajevni faktorji do 1. 1900 složno delovali v področju obrtnega šolstva in dogovorno prispevali za vzdrževanje, kasneje pa so se zaradi domačih političnih prepričanj razmere temenljivo spremenile na škodo mestne občine. Takratna nemška Kranjska hranilnica je odredila podporo slovenskim ustanovam sploh, slovenska večina v deželnem zboru kranjskem pa je prešla v neuporabno politično nasprotstvo s ljubljanskim občinskim svetom.

Prvi prostori za strokovno šolo so bili adaptirani v raznih stavbah. Tudi to je bila odobrena ustanovitve delovodske šole, in imela za svoj naravni razvoj potrebne in primernih šolskih prostorov. Za obrtno učilišče, ne glede na njegov bodoči tip, je bila predvsem nujna potreba, da se zgradi posebno šolsko poslopje. Kljub izredni vni, s katero je tedanji ljubljanski župan Ivan Hribar vedno pospeševal, so pregovori bele leta 1900 tako daleč dozorili, da je župan lahko načel vprašanje stavbišča in stavbnih načrtov. Vendar je do oddaje stavbnih del preteklo še novih dolgih deset let. Kot stavbišča za obrtno šolo so prišla v poštev prostor ob Rinskem zidu na Mirju, kjer šola danes stoji, stavbišča na Dunajski cesti, kjer je pred potresom stala stara bolnica in stavbišče na Prulah. Načrta uprava je 1. 1904. odobrila novi splošni stavbni načrt, ki ga je izvršil direktor češke državne obrtne šole v Brnu, toda finančno vprašanje je bilo rešeno šele leta 1909. Vse stroške stavbišča (okroglo 45.000 kron) in zgradbo (okroglo 1 milijona kron) je morala prevzeti ljubljanska mestna občina sama, dosegel pa je ljubljanski župan pri tedanjem finančnem ministru Bilinskem, po rodu Poljaku, ki je bil častni meščan ljubljanski, da se je odpisalo tridesetino potrosno posojilo. Državno potrosno posojilo bi morala ljubljanska mestna občina vračati od 1. januarja 1913 dalje v dajsetletnih obrokih in je posojilo imelo ob sklopu pogajanj gotovo vrednost okrog 575.000 kron. Odpis posojila je tedaj pomenil steč izdatno državno podporo, vendar je morala občina za zgradbo obrtne šole najeti posebno posojilo enega milijona kron.

Z gradbenimi deli so pričeli avgusta 1909. V dveh letih so bila šolska poslopja dograjena in opravičena. Sklepnega pogodba med erarjem in mestno občino je bila podpisana maja 1914.

Delovanje za razširjenje obrtne šole s višjimi oddelki, to je s značajem popolne srednje šole s završnim izpitom se je začelo še pred vojno, ko je deželni zbor s začetkom leta 1914. sklenil resolucijo na vlado, da naj ustanovi v Ljubljani »Stavbno strokovno šolo« (sedaj arhitektonsko - gradbeni odtsek tehniške srednje šole). Mestna občina in Zbornica za TOI sta v decembru 1916 odposlali na ministrstvo za javna dela prošnjo in spomenico za ustanovitve višjih oddelkov in sta iz svoje srede določili od-

poslanstva, ki naj se osebno posreduje pri ministru. Minister baron Trnka, ki je bil prijateljsko naklonjen slovenskim težnjam, je odposlanstvo sprejel in obljubil ustanovitve Višje obrtne šole v Ljubljani. Odlučni nemški krogi so razširjenju obrtne šole tako nasprotovali, da se minister dolgo ni upal podpisati ustanovitvenega odloka. Narodnostna politika v Avstriji pa je prešla takrat že v nove tire in po majski deklaraciji je minister zadnji dan pred svojim odstopom, dne 19. junija 1917. podpisal odlok, da se na Državni obrtni šoli v Ljubljani ustanovi višja oddelka: Stavbna strokovna šola in Višja obrtna šola mehaniko-tehniške smeri.

Višji oddelki so nekoličkati menjali svoja imena, vendar brez bistvene spremembe ustroja. Od 1. februarja 1921 se Višja obrtna šola imenuje Tehniška srednja šola. Kasneje sta prirasla dva nova višja oddelka: elektrotehniški in geometrijski. Tehniška srednja šola ima značaj popolne srednje šole s završnim izpitom. Absolventi imajo pravico do dijaškega kadrovskega roka, ne morejo pa se vpisati kot redni študenti na tehniških visokih šolah v naši kraljevini. Morda se tudi temu kdaj odpo-

re. Iz Državne obrtne šole od 1. 1911 se je do danes razvilo učilišče s šestveto tipi strokovnih obrtnih šol pod skupno upravo: a) tehniška srednja šola; b) delovodska šola; c) strokovna obrtna šola; d) strokovni tečaj. Današnje ime zavoda »Tehniška srednja šola« označuje pravilno samo najvišji tip strokovnih obrtnih šol. V administrativnem pogledu označujejo ostale naše šolske oddelke s njihovimi tipičnim imenom kot priključene k Tehniški srednji šoli.

V sestavu zavoda so šole: Tehniška srednja šola; 1.) arhitektonsko-gradbeni odtsek; 2.) strojni odtsek; 3.) elektrotehniški odtsek; 4.) geometrijski odtsek. Delovodske šole: 5.) gradbena delovodska šola; 6.) strojna delovodska šola; 7.) elektrotehniška delovodska šola; 8.) mizar-ka in strgarska delovodska šola.

Strokovne obrtne šole: 9.) kiparska in rezbarska šola; 10.) keramiška šola; 11.) graverska in slatarska šola; 12.) pleterska šola; 13.) ženska obrtna šola s oddelki za šivanje perila, izdelovanje oblek in vezanje.

Tečaj: 14.) splošni tečaj za obrtnike in 15.) strokovni tečaj za nadaljnjo izobrazbo učiteljskega na obrtno - nadaljevalnih šolah.

Od prvih obrtnih šol v Ljubljani do danes je od vseh krajevnih poklicnih faktorjev za ustanovitve in vzdrževanje šol do prinesla največ gnetnih žrtev mestna občina ljubljanska. Poleg nje sta s veliko vno mo pospeševala povzdigo obrtnega šolstva v Ljubljani in na deželi deželni zbor in Zbornica za TOI. Gmota pomoč deželnega zbora je izostala slučajno v najvažnejši dobi, ob graditvi poslopja za novo obrtno šolo v Ljubljani. Zbornica za TOI je dosledno zvesto stala na strani mestne občine in je v prvih dobah tudi gmotno prispevala k vzdrževanju šol.

Za današnje stopnje razvoja zavoda je bil pravi temelj postavljen šole s lastno šolsko zgradbo. Ljubljana se s svo pravico ponaša, da ima v svoji sredi najvišje obrtno učilišče le po lastnih žrtvah. V zvezi s zavodom ne morejo biti nikoli pozabljena imena: Ivana Hribarja, Ivana Murnika in Ivana Subica kot idejnega vodje.

Ko so se pripravljali načrti za zgradbo Državne obrtne šole, ni bilo še nikjer odločeno, da bo Ljubljana dobila nekaj tudi višjo obrtno šolo, to je: današnje oddelke Tehniške srednje šole. Po modri dalekovidnosti so bili na srečo za kasnejši razvoj zavoda predvideni tudi vsi prostori za dva popolna višja oddelka, gradbeni in strojni. Župan Hribar ni odnehal od neprestanega posredovanja pri centralnih uradih, dokler ni po silnem prizadevanju in iznajdljivosti dosegel celnega stavbnega načrta. O tem pi-sati bi dalo dolgo povest.

Ivan Murnik je v letih pred ustanovitvijo prvih strokovnih šol v Ljubljani kot tajnik Zbornice za TOI in deželni poslanec ter odbornik neumorno inicijativno pospeševal obrtno šolo. Dokler je stal v javnem življenju, je podpiral direktorja Ivana Subica. Slednji je prevzel 1. 1888. vodstvo prvih dveh strokovnih šol v Ljubljani in je ostal direktor zavoda do svoje smrti 1. 1924. Ivan Subić je svoje življenje posvetil

JE NENADKRLJIVA V KAKOVOSTI IN TRAJNOSTI

obrtne šolstva. Kolikor je šolski sploh mogoče doseči, je Subić dosegel za slovensko obrtno šolstvo, ne omejeval samo na izročeno mu šolo, temveč tudi na sunanjih področjih šolskega izobraževanja ter pospeševanja obrti in industrije. Organizacija šol in šol v primeru preustrojenja s stalnim napredovanjem je bilo v tisti dobi samo Subićev delo. Subić ima še eno nepozabno zaslugo, da je znal v tedanjih časih obvarovati popolni slovenski značaj Državne obrtne šole.

Porast dijakov na Tehniški srednji šoli je vsako leto večji. Statistika pove, da je bilo ob koncu lanskega leta na zavodu 609 rednih in 95 izrednih učencev, ob koncu letošnjega šolskega leta pa že 698 rednih in lepo število izrednih učencev. Od leta do leta se menja učenci. Polagoma se izpopolnjuje tudi učiteljski zbor, ki je šel v šolskem letu 1911/12 skupaj 80 moči in

ja šole v šolskem letu 1930/31. 78 s vsem šolskim direktorjem g. Josipom Reiserjem na čelu. Mlajši rod uživa sadove in dobroto zavoda. Sodba, ali šola vesno in dovolj uspešno vrši svoje naloge, je gotovo splošno najugodnejša.

Šolsko delo naj izpriča letošnja jubilejna razstava, ki bo prirejena v eminentnem obsegu. Otvorjena bo 25. t. m. ob 10. dopoldne ob navzočnosti predstavnikov javnosti, raznih korporacij in institucij. Trajala bo neprekinjeno samo do vključno Vidovega dne. Vsaj ob tej priliki naj se zganijo ljubljancem in si ogledajo izdelke učenec Tehniške srednje šole. Strmeli bodo, kajti tak premnogi niti ne vedo, koliko duha, iznajdljivosti in pridnosti se skriva v učilnicah in dvoranah tega našega zavoda. Ze v pripravah za razstavo so imeli novinarji priliko videti prekrasno izdelano pisarniško opremo, ki gre takoj po zaključku razstave v ministrstvo za trgovino in industrijo, obilico prekrasnih slik, keramičnih izdelkov, precizno izdelanih strojev in druge odlične stvaritve. Notranji prostori Tehniške srednje šole so lepaša, dvorane preplekavajo in čakajo za dni svečanosti največjega obiska.

Ob priliki otvoritve razstave bo odkrita tudi reliefna plošča v spomin prvega direktorja zavoda, pokojnega Ivana Subica. Je izredno posrečeno delo g. prof. Iva Severja. So pa še prostorski na stenah pri vhodu v poslopje in bilo bi treba, da se zganijo merodajni faktorji in okrase te stene s spomini na ostale moče, ki so nam ustvarjali Tehniško srednjo šolo, ponos Ljubljana, Slovenije in vse države.

SOKOLSTVO

Zlet sokolske župe Celje

Velika sokolska dneva v Celju se bližata. Sokolstvo obsežne župe bo pokazalo silo svoje ideje in svoje dela. K prostim vlakom je prijavljenih nad 2400 nastopajočih.

V nedeljo, na Vidovdan 28. t. m. bodo od 6.—10. tekme vseh oddelkov, od 10.—12. cerkevna proslava Vidovega dne skupno s gazilci 39. pešpolka ob sodelovanju Celjske pevске družbe, popoldne ob pol 15 nadaljevanje tekem, zvečer ob 21. telovadna akademija na Glazili.

Na ponedeljek 29. t. m. bodo od 8.—11. skupne vseh oddelkov, od 11.—12. slavnostna povorka, ob pol 16. pričetek javne telovadbe na Glazili, nato velika ljudska veselica.

Sodelovalci bosta vojaška godba Dravske divizije iz Ljubljane pod osebnim vodstvom višjega kapelnika dr. Čerina in celjska železničarska godba.

Z ozirom na ogromne prilive udeležencev na ta župni zlet je izposlovala župa poleg poljačanih rednih, še posebne vlake in sicer:

Posebni vlak Brežice-Celje: Odhod iz Brežic ob 4.55. Prihod v Zidani most ob 6.15, odhod iz Zidanega mosta ob 6.30, prihod v Celje ob 7. V ta vlak morajo vstopiti vsa društva na progi Brežice-Celje, vključno Radeče. Zidani most, Rimske toplice in Laško. Poraba drugih vlakov ni dopustna.

Posebni vlak Velenje-Celje: Odhod iz Velenja ob 5.20. (Vozni torei pred rednim osebnim vlakom). Prihod v Celje ob 6.50. V ta vlak morajo vstopiti vsa društva vključno Polzela dalje. V vlak po prostora za 600 do 700 oseb.

Društva Velenja, Šoštanj, Šmartno ob Paki, Gornji grad, Mozirje, Rečica ob Savinji itd. se poslužijo rednega osebnega vlaka, ki vozi za izrednim.

Posebni vlak za povratek Celje-Zidani most-Zagorje-Brežice. Ob 22.30 vozi vlak št. 585 do Zagorja. Udeleženci proti Brežicam imajo v Zidan, mostu zvezo na železniški vlak št. 919, ki ima postanek tudi v Dobovi.

Celje-Velenje. Ob 21.30 vozi proti Velenju kot II del rednega potniškega vlaka št. vlak št. 9136-II. Društva ob progi Zagorje-

V nedeljo 21. t. m. ob 17.30 Igrišče SK Ilirije

državno prvenstvo
Concordia: Ilirija

Zagreb (drž. prvak 1930)

Ob 16. predtekma
JADRAN: ILIRIJA rez.
Ob vsakem vremenu

Prisluhnik vstopijo v redni potniški jutranji vlak, ki bo primerno ojačen. Istotako bodo ojačeni vlaki na progi Rogatec-Grobelno-Celje. Z ozirom na velik naval pri rednih vlakih v smeri nazaj, naj pošljejo društva le tečo in naraščal, medtem ko se na ostalih udeleženci poslužijo le posebnih vlakov.

Natančne voznice red za vse postaje bomo pravočasno dostavili vsem društvom. Župa je vložila prošnjo za pokolično vožnjo za vse udeležence, in je prepričana, da bo vložena ugodno in pravočasno rešena. V tem primeru si kupi vsak udeleženec cel vozni listek na židnini postaji. S potrdilom, da se je udeležil župnega zleta, bo veljal nato tudi za povratek. Potrebne legitimacije, pošljemo društvom na podlagi prijav.

Naša meja v sokolski luči

Ozemlje ob severni meji pripada sokolski župi — mariborski, ki je po številu sokolskih edinic najjačja v naši državi. Ta bo imela 28. in 29. t. m. svoj jubilej — 10. župni zlet v Mariboru. Ob tej priliki razvije tudi svoj prapor, kateremu bo kumoval dolgoletni podstarosta sokolskega društva Gorica, ban dravske banovine — br. dr. Drago Marušič.

Umetnost je, da si ob tej priliki ogledamo razmah Sokolstva na ozemlju te župe, odkar je bil jugoslovanski Sokolski Savez vstopil v Sokola kraljevine Jugoslavije. Ob sokolskem prevarcu, ako smemo tako reči, je šela župa 38 edinic, od katerih je likvidirala ob likvidaciji JSS ena, namreč Pragerako. Do tesa župnega obnega zbora — v marcu 1930 — pa je bilo število edinic že poskočilo na 84: pridružio se je bilo po Novem letu 1930 ostalim edinicam društvo Maribor I. ter prva četa — Sv. Benedikt v Slov. gor. Nato je sledilo sok. dr. Kotoriba. Kakor pove to ime, je tedaj obsegala mariborska župa še tudi Medmurje ter tako zvana Podravina, kjer sta poleg Kotoribe bili še samo sokolski društvi Čakovec in Vraždin. Toda do tlej je ostalo župno ozemlje še nekako mirovalo, kakor da bi poslušalo, kaj se godi v Sokolstvu, je Kotoriba kmalu postala razsodnik za sokolsko organizacijo in Medmurje je dobilo celo vrsto novih edinic. Kmalu nato se je zganila tudi okolica Vraždina in potem še okolica Čakovec. Do beogradskega zleta se je ustanovilo na ostalem župnem ozemlju le malo število novih edinic, po zletu pa so za bele edince nastli. Zlasti Slovenske gorice, oba srez mariborska, a tudi srez ptujski in Murska Soba, so se zdramili. Vsem srezom prednjači brez dvoma srez Maribor — levi breg, kjer je število edinic poskočilo tako, da je bilo treba ustvariti posebno sokolsko okrožje — slovenjgoriško, sedež župnega starosta, br. dr. Milana Goriska, — in da je danes le še malo število občin, ki nimajo sokolskega društva ali vsaj čete. In novi prilgasi prihajajo še vedno; toda župna uprava je morala zaradi priprave na zlet, snovanje odložiti ali pa se

praktično izločiti, da se dovoli, odzema navstevje telovadba posameznih kategorij kot oddelkov najbližje sokolske edince.

Ta nagli porast Sokolstva je pokazal naslednji rezultat: od 1. januarja 1931 je poskočilo število edinic na 88, kar pomeni naprimer stanju 1. januarja 1930 napredek za 106%. Število članov je znašalo 5687 (+ 130%), članice 1300 (+ 48%), moškega naraščaja 949 (+ 171%), ženskega naraščaja 570 (+ 112%), moške dece (+ 205%) in ženske dece 1584 (+ 181%). Obvladovanje takih mas, vrh vsega še na tako obsežnem teritoriju, je prisililo župne uprave, da je zaprosila, ker je bila ilak že pri savezni upravi v teku arondacija župnih ozemelj po banovinah, za odepitve Medmurja in Podravine od mariborske župe, kakor je bila ustvarjena nova varadinska župa. Ob ustvaritvi te je biva mariborska župa (dne 1. marca 1931) štela 101 sokolsko edince. Od teh je oddadla na župo varadinske 93 edince, tako da jih je ostale župi mariborski še vedno 72. V naslednjih treh mesecih pa je število že zopet poskočilo za 10 edinic, tako da število dames sokolske okrožje (sreza Prevalje in Slovenjgore) 10 društev in 1 četa, slovenjgoriško okrožje (sodni okraj St. Lenart) 2 društvi in 6 čet, mariborsko okrožje (oba mariborska srez srez sod. okraja St. Lenart) 20 društev in 10 čet, dravsko okrožje (srez Ptuj) 8 društvi in 4 čete, mursko okrožje (srez Ljutomer) 5 društev, rekumsko okraj (srez Ljutomer) 5 društev, rekumsko okraj (srez Murska Soba in Dol. Lendava) 7 društev in 6 čet ter dravinjsko okrožje (srez Ljutomer) 5 društev, prekmurško okraj (srez Dravinjska dolina) 6 društev in 2 četi, torej skupaj 53 društev in 29 čet. Nove edince pa so na vidiku, tako v Ljubljani pri Mariboru, pri Sv. Duhu na Ostreni vrhu, v Srečini, v Apačah in drugod, torej skoro povsod na skrajni državni meji.

Ako upoštevamo, da je obsejne Sokolstvo v tesnem sodelovanju s Savezom stroških družin ter da ima cela vrsta društev že stroške odseke, četam pa je župni tolnični odbor predpisal rokovanje s puško kot obvezno telesno - vzgojno panogo, tedaj moremo zaščititi tudi veliko večnost obsejne Sokolstva v državnem pogledu.

In temu obsejnemu Sokolstvu želimo s njunima praznikoma obiti uspešno!

Zdravo!

Drugi župni zlet kranjske sokolske župe

se bo vršil, kakor smo že poročali, v nedeljo, 5. julija v Trzinu. Trziški Sokol so važnost tega zleta zaveda v polni meri in je posrtil za delo tako, kakor še nikoli ne. Ne samo, da je telovadnica večer za večerom pozorišče temeljitega vježbanja tekmovalcev in tekmovalci, da je zletno telovadništvo: tukaj sokolstvo se splinirano, da so pavilioni in deloma že tudi tribune postavljene temveč tudi vsi zletni odseki dekleto s polno paro. Trzič hče tokrat pokazati, da je smolezn organizirani tudi tako veliko prireditve. Prijave bratskih društev prihajajo in Trzič pričakuje, da bo prišlo še dan v to najsevernejšo obsejne postojanko svojih 3000 gostov. Sokolska misel se po trziškem kotu od dne do dne bolj širi. Ustanovljeno je samostojno društvo v Kovorju, ki prav pridno deluje. Pripravlja se ustanovitev več sokolskih čet, zato le prav, da dobi mlado sokolsko življenje krepke podpore od zunaj. In kar je glavno, na župnem zletu v Trzinu bo nastopila tudi naša hrabra vojska iz Škofije Loke, ki bo izvajala posebne vaje v polni bojni opremi. Na ta obisk v Trzič še prav posebne veselje in bo brate-vojake sprejel z odprtimi rokami. Čuvarji Ljubela se pripravljajo s svo skrbjo na 5. julij in pričakujejo upravičeno naklonjenosti od vse sokolske javnosti.

Sokolski nastop v Hranstniku se je pretečeno nedeljo večernostno dobro obnesel. Od gostov, so bili dobro zastopani Dolanci, Trboveljčani in posebno Zagorjani. Tudi domačinov je bilo precej, a pogrešali smo še mariborske. Telovadni nastop je bil dobro organiziran. Zasluge zato ima svedova v prvi vrsti neudržitelj načelnik učitelj br. Volk — s svojim vadiateljskim shorom. — Mala neekladnost pri nekaterih oddelkih je nastala gotovo zaradi tega, ker se niso mogli vsi gosti udeležiti skupnih sklenjenj. Reči moramo, da so domači oddelki svoje vaje prav dobro nastudirali. Nastop je posetil tudi naš rojak g. Frane Bitiš — Amerikanec, ki je vso telovadbo filmal.

Jezdni odsek praškega Sokola je nastopal 7. t. m. na otoku Troja v Pragi svoje 40 letnico obstoja s javnim nastopom članov in članic ter vseh oddelkov. Ob tej priliki je bil prijet na zastavo trak središstva jezdnih odsekov COS.

S poljskimi tovariši na Gorenjskem

Naj Jutrova: kratka, telefonska poročila o obisku skupine poljskih novinarjev v Ljubljani, na Bledu in Bohinju izpopolnimo še s nekaterimi podatki in vtisi:

Vsi gostje iz Poljske so bili prvič na slovenskih tleh, medtem ko so Beograd, Zagreb in zlasti Dalmacija nekateri že poznali. Umiljivo je, da so se jim zelo globoko vtisnili v spomin kraji in mesta, ki po svoji prirodni slikovitosti in zgodovinskem ali narodopisnem značaju tvorijo največji kontrast njihovi domovini. To je v prvi vrsti Škopolje s svojim orientalskim videzom, ki ga že očito izrinja zapadna civilizacija; prav tako iz letih razlogov Sarajevo. Črna gora s svojimi visokimi, kamenitimi brdi, s svojimi episkimi prebivalci, jih je seveda tudi izredno zanimala in so bili še pri nas očarani od romantične vožnje na Lovčen.

Glede lepote solnčne Dalmacije so vsi enega mnenja. Slišali pa smo majhen prepričec med dvema Poljakoma, Poznanjem in Varšavcem: Ali spričo sinje Adrije s njeno subtropsko floro sploh še kaj velja poljsko morje? Poznanec, odločen poljski rodoljub in star bojovnik proti nemstvu v nekdanji poljski Prusiji, je branil Baltik, češ, res da ni zgoraj tako gorko in tolikanj vedro, toda poljsko morje je tudi nekaj! Varšavec, poljski kozmopolit in velemeštni prebivalec, je zaneseno obdvoval Dalmacijo, katere zrak in morje mu silno prija. Kje je lepše, v Dubrovniku ali v Splitu, o tem se niso mogli odločiti; simpatični gospod Rogojski, urednik varšavskega francoskega dnevnika »Le Messager polonais«, je zagovarjal Split s njegovim divnim Trogirom; drugi bi zopet glasoval za prvenstvo Dubrovnika. Vsekakor, to so radi podarjali, v Dalmaciji je kakor v Italiji, in če Poljaki že imajo naravno hrepenenje po jugu, zakaj se ne bi tok njihovih letovisčarjev preusmeril na vzhodno obalo Jadrana? Tu so mesta takisto zelo slikovita in zanimiva, morje pa očarajoče prelesto. Danes

je tudi na Poljskem huda kriza, izdatki se kar moč omejujejo, zato ni pričakovati, da bi se dotok poljskih turistov v Jugoslavijo že letos še bolj dvignil; ni celo izključeno, da utegne pasti. Toda to bo le prehodno; dejstvo je, da zanimanje za Jugoslavijo na Poljskem vidno raste, da ga je vedno več, zlasti se za turistične predele Jugoslavije.

Ljubljana, pa naša Gorenjska — to je bil poljskim gostom nov svet. O Slovenceh so imeli doslej motne pojme; morali smo jih uvajati kar v elementa, toda živi vtisi, ki jim jih je dajala naša zemlja in nepsredni stik z našimi ljudmi, so najbolje pomagali pri tem »odkrivanju« zapadnega, kulturno in ekonomsko svetovrstnega dela Jugoslavije. Hočejo nes spoznati, štati tudi naše liste. Deset varšavskih novinarjev, publicistov in dr. obiskuje tečaj srbohrvaščine, ki ga vodi kulturni ataše našega tamošnjega poslanstva, prof. Benešić; tudi v Poznanju imajo tak tečaj. Priklupni Nestor te skupine pan Powidzki od »Kurjera Poznanskega« že precej tole srbohrvaščino in kar zahteva, da mu dajemo priliko za jezikovne vaje; kajpak, če se snidejo Slovani s raznih vetrov, nastaja sam ob sebi nekak slovenski esperanto, ker se vsakomur hoče jezikovne mešane salate. Toda ob pastivnem, knjižnem znanju, se docela dobro razumemo in celo brez tega toliko kot med seboj oddaljeni nemški dialekti.

Ljubljana jih je presenetila po svoji umbenosti kulturi; to je njihova izjava, pravi, in poljska mesta so lepa, slikovita, zapadnjaško civilizirana! Da smo jih po kratki vožnji po mestu spričo hude pripeke poslali v blagodejne valove kopalskega »Ilirijca«, so smatrali za izredno dober domisel in v njihovih očeh smo na mah postali globoki poznavalec turistove psihologije. Banket, ki ga je dala občina v verandi »Zvezdec«, je bil vžle priznani opulitnosti zanje tako domačim in tovariški, da so nekateri svečano prisegli, da mu dajo prvenstvo,

šepav se niso stitili, kaj jim na Bledu pripravila občina kraljevega letovišča in nje ljubezni predstavnik, župan dr. De Gleria. Za to kajpak niso mogli najti druge besede kot gostoljubnost, vendar pa so ji dali poseben poudarek s pridivnikom »mlekrenac«; sprejmite ta poklon hvaležno na znanje, ker je tega na svetu manj kot preračunane službenega gostoljublja.

Veseli pan Michalski, ki je bržčas posebej poljski optimizem (je urednik varšavskega dnevnika »Dzienn Polski«), je imel natančno statistiko, koliko vina so spili med potjo; kajlo je prišel do tako podrobnosti in čudne kontrole, ne vem; navajal je 200 litrov. Prepričan sem ga, da je to za toliko ljudi in toliko dni porazno malo; da bi jih zelo, zelo prekosila vsaka jugoslovanska ekspedicija, če bi imela priliko prostega »udeleževanja« na tem polju. Skesano je priznal, da utegne biti še kaj nekontroliranega konzuma, da pa je že ta številka taka, da bi se celo pan Zagloba z njo ponašal. Nu, mi imamo vse kaj drugega: n. pr. kraljeviča Marka, ki ga poljski junak ne bi mogel pobiti niti v vsakem megdanu. Iz teh vinskih razgovorov pa so se razvile resnejše reči. Ponovno smo govorili, da bi bilo treba resno vzeti v preteze vprašanje izvoza jugoslovanskega vina na Poljsko; brez pretiravanja lahko rečemo, da bi si naš vinogradnik v primeru, če bi bila ta reč vrnoro organizirana, lahko oddahnil. Mi poverniki in liter-jarje kajpak nismo za takele ekonomske zadeve, toda kje so »poklicani« krogi, da bi vželi to reč v prate? Seveda, to si vaja zapomniti: vsake vinske mešanice in kislobe Poljaki ne bi pili, ker so vajeni dobrih, sladkih francoskih vin in ponekod madžarskega tokajca; v potčev bi prišla agoli sortirana vina fine arome in bukeja v buteljkah, za vsakdanjo potrebo pa srednja, sortirana vina v sodih. Sedaj prodajajo v Varšavi dalmatinsko vino po 3 zlate litre, kar je za Poljsko nizka cena (18—20 Din). Toda, tako mi je dejal varšavski tovariš, kdor enkrat kupi tako

vino, ga ne kupi nikdar več! Vas uspeh našega vinskega izvoza na Poljsko bi zavrel od dobre kvalitete, brezpogojne čistosti in pristnosti, primerne cene in dobre kontrole nad prodajalnami. Seveda, tudi nekaj reklame bi bilo treba, pa vse in okusne reklame. Naj bi dali vinom poetične etikete itd. No, kadar smo novinarji prav v zadregi za konec kakšnega opozorila ali pobude, pristavimo tistole staro: Hle Rhodus, hle salta! Torej, producenti vina, ne bodi vaša kriza vaša vina (povedano v slovenskem esperantu).

Konca pa le še ni. Še beseda o vožnji po delu Gorenjske, vožnji v solcu po lepi, beli cesti, mimo idiličnega Kranja in midnih vasi, kjer se s oken lijo nageljni slovenskih deklet. Tu smo opozarjali na našega Mickiewicza — Prešerna.

Zatem pogled na Triglav, najvišjo slovensko goro, na našega Peruna, ki so mu pravkar bele meglice izkazovale, da rečem po poljsko, svoj »hold« (Huldigung). Nato modri smehljaj Blejskega jezera, trepetanje valov, mondana eleganca kavarna Park in drugih prostorov, skratka: poezija, živa poezija in skoraj legendarni evet, kakor je rekel v polnem navdušenju ognjiviti gospod Pilarz. Naj je angelj varuh jugoslovinske objektivnosti v tej skupini, gospod Parmacevič, akašal blejskega Pegaza, ki ga je zajahal pan Pilarz, ohladiti s polivom trditve, da je mož povsod v Jugoslaviji enako navdušen (primera: dokler ljubiš katero žensko, ti je edinstvena na svetu, toda jutri priidega to drugi), je vendar čista jugoslovanska romanca, da je Bled napravil na poljske goste nepozaben vtis in da se bodo v svojih spominih radi vračali baš k zaključku svoje turnee. Nemara se bodo celo vpraševali, ne velja li tudi tu: finis coronat opus? Tista nočna vožnja po jezeru, pa zopet zvečer vodni smehljaj gora na gladini jezera, ni li to nekaj, kar mika? Seveda, Poljaki imajo tudi gore, namreč Tatre in tam svoje Zakopane in jezero Moznko oko, ki so se ga na Bledu spom-

Ob dvojnem jubileju krškega Sokola

Društvo slavi srebrni jubilej, sokolski orkester pa 20 letnico uspešnega delovanja — Sokolski praznik na Posavju

članice in ženski naraščaj s prvim načelnikom br. Marinčkom in prvo načelnico s. Vanč-Ziererjevo pred 25 leti.

Ze v nedeljski številki smo v uvodni besedi izpregovorili o pomembnem slavlju, ki ga bo slavilo danes 21. t. m. Krško sokolsko društvo. Pomotoma je v verigi starost iz

Starosta dr. Fr. Rendla

otako ime staroste br. Fr. Rendla, ki je kot 7. starosta načeloval agilnemu sokolskemu društvu. Krška sokolska družina praznuje danes kar trojni jubilej. Predvsem prikaže danes slovesnost sad četrtstoletnega dela za narodov blagor. Historičar društva je bil že omenjen, zato se omejimo izključno na ostale izrazite sokolske osebnosti.

Predvsem moramo tu omeniti sedanjega starosta br. dr. Vladimirja Borštnika, ki istočasno z društvom slavi 25letnico svojega udejstvovanja v Sokolu. Tu naj omenimo, da je bil od 1906 do 1912 l. vladitelj in odbornik tržaškega Sokola, zatem dolgo časa član predsedstva župe Ljubljana I. in eno leto starosta istoimene župe. Kot agilen funkcionar se je izkazal pri hiviš Slovenski sokolski zvezi v katere odbor je bil. Do l. 1929 je bil član Sokola Ljubljana II. in kar je prišel s sokolskim delom v Posavje. Tekočega leta je bil izvoljen za starosta krške Sokolske družine, baš v času ko z njo vred praznuje 25letnico delovanja. Ob tej priliki tudi ne smemo prezreti njegovega sokolskega-literarnega udejstvovanja.

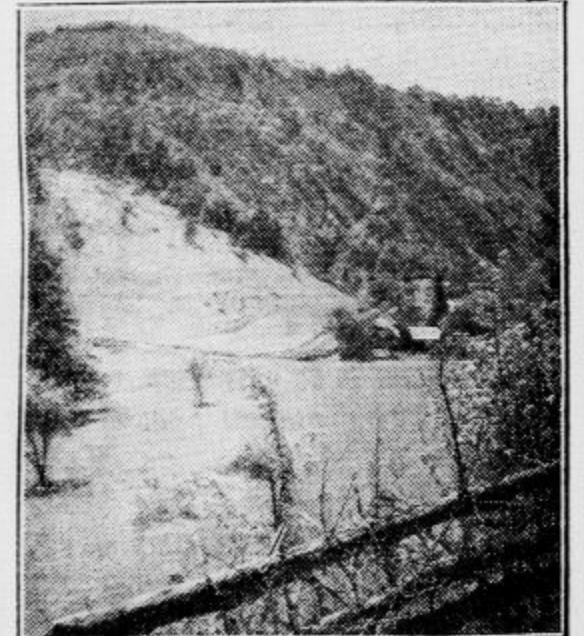
Starosta Josip Vutkovč

nja. Baš v času prevrata, ko se je sokolsko delo poživilo je bil predsednik prosvetnega odbora župe Ljubljana I. Kot sokolski pisatelj je z izrazitimi članki v Sokolskem Vestniku mnogo pripomogel k skupnemu

Staro torišče slovenskih sejmov

Polšnik, sredi junija.

Polšnik je znana idilična planinska vas ob vznožju Ostrže, ki slovi zlasti po svoji redki flori. Pridni in podjetni polniški vaščani slavijo letos poseben jubilej, ki je zvezan tudi z lepim napredkom. Polniški župnik je našel v cerkvenih arhivih važen

dokument. Ta listina, z roko napisana na oslovsko kožo, povezana z dragoceno vrvi-vo in okrašena z velikim pečatom, shranjena pa v lični škafličici, je pred 90 leti podelila Polniščanom pravico do sejma. Ne bo v naši domovini doslej sejmov, ki bi bili ta-

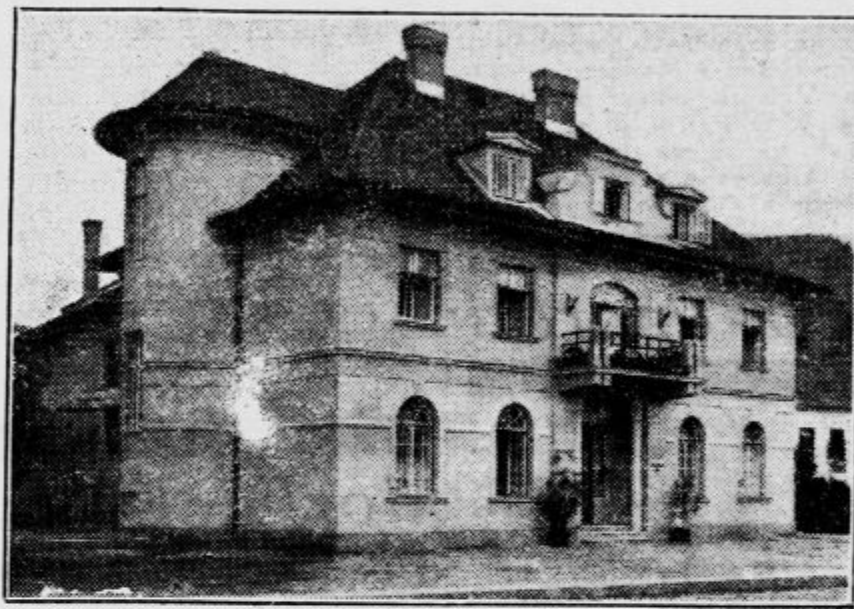
glavno cesto Dole-Sv. Križ. Med našljensimi polniškimi stavbami pa je ljudska šola, kjer se vzorno vzgaja jedri hribovski rod. Dolgoletne prošnje Polniška, ki je središče vse okolice, za več sejmov na leto niso bile uslišane, ker je sosednje Brezovo imelo sejem trikrat na leto. Te dni pa je oblastvo ustreglo želji občine in bodo sejm, ki so se vršili doslej na Brezovem, prenešeni na Polšnik. Ti sejm so za polniške kmetovalce, zlasti na živinorejce velikega pomena. Kupci bodo spoznali dobro planinsko goved, kmet bo prišel do denarja in ne bo več primerov, da bi v stiski prodajal svojo živino po 3 Din kilogram.

Požar v Gotni vasi

Novo mesto, 20. junija.

Danes zjutraj ob 2. je signal mestne sirene naznanil požar. Ogenj je nastal v hiši posestnika Ivana Stangla v Gotni vasi. Ogenj se je naglo širil po celem poslopju ter je prodrl tudi v pritličje, kjer je imel gospodar spravljene poleg hišne oprave tudi zaloge živeža. Vaščani so takoj prihiteli na pomoč ter reševali, kar se je dalo. Predvsem so z obilnavanjem zavarovali gospodarska poslopja, da se niso vnela. Pri požrtvovalnem delu se je posebno odlikoval posestnik in občinski odbornik g. Anton Avsec, ki je ves čas vodil vso reševalno akcijo. V najbolj kritičnem času so prihiteli na pomoč z motorno črpalko novomeški gasilci in vdušili ogenj.

Narodni praznik na severni meji

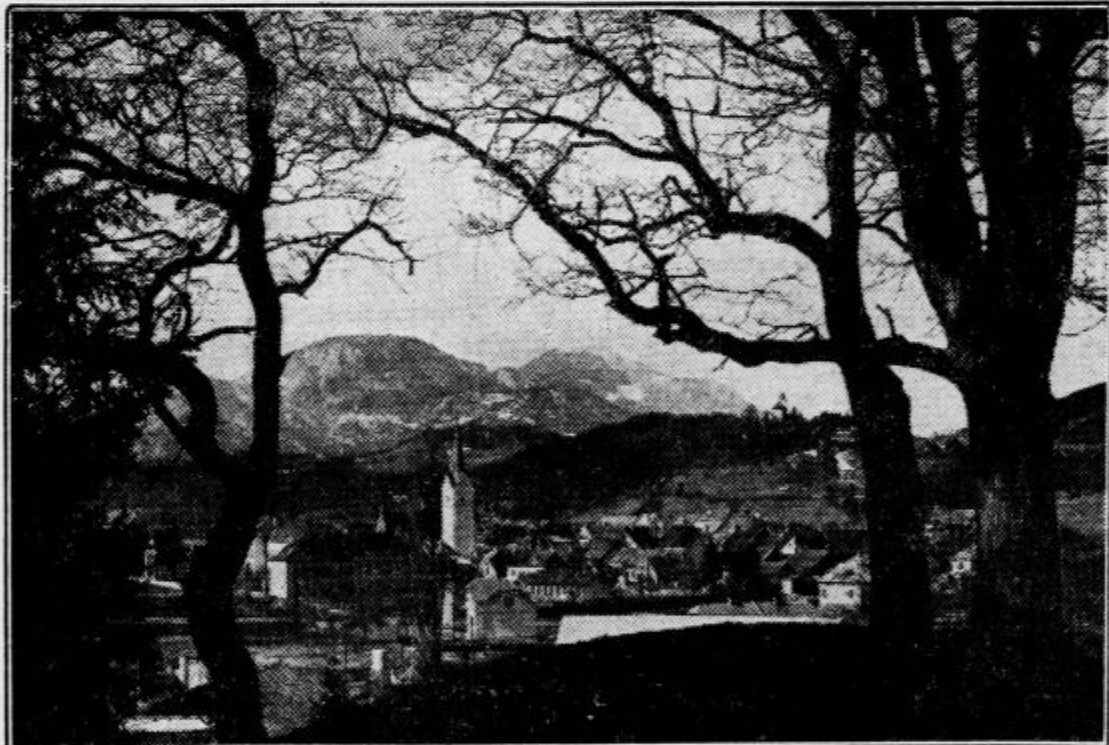
Slovenjgraški Sokolski dom

Danes se vrši v Slovenjgradu izlet koroškega sokolskega okrožja. Tam, kjer se dvigajo proti nebu najvišji vrhovi zelenega Pohorja in Urška gora ponovno dviga svojo glavo, leži ob zboru Mislinji prijazno mesto Slovenjgradec. Bilo je do prevrata v nemških in nemških rokah in peščica tu bivajočih Slovencev je bila izpostavljena vsem mogočim šikanam. Naše narodno osvobodjenje pa je prineslo tudi v to mesto čut narodne zavesti, ki jo je posebno uvrstila ustanovitev Sokola, čigar ustanovni občni zbor je bil 13. oktobra 1919.

Prvi funkcionarji, ki so položili temelj društvu, so bili: starosta dr. Vinko Zelezničnik, podstarosta dr. Jakob Rajh, načelnik Ivan Hlač, odborniki: Anton Peršuh, Karel Hmelina, Pavle Arnejčič, Andrej Oset, Anton Čadež, Karel Gabron, Anton Rogina, Franjo Pikel in Franjo Razberger. Društvo je imelo takrat 43 telovadcev, 30 podpornih članov, in 5 ustanovnih članov. Ustanovili so je tudi dramski odsek, ki je priredil več

priditev. Društvo se je dobro razvijalo. Smoter vsega članstva pa je bil predvsem zgradba prepotrebne lastnega doma, kajti društvo je bilo v tem pogledu navezano na milost sokolstvu naklonjenih ljudi. Skoraj deset let se je delalo in z neumornim trudom in velikimi žrtvami si je Sokol ustvaril lastni dom s krasno dvorano in lepim zunanjim telovadiščem. Tako je dobilo društvo svoje zavetišče in dom je takoj postal torišče nacionalne ideje, po kateri se krepi duh in telo.

Razen doma poseduje Sokol številno ljudsko in strokovno knjižnico kakor tudi lep gledališki oder, na katerem se marljivo vprizarjajo predstave. Danes se zbirajo v Slovenjgradu sokolske čete iz Mislinjske, Dravske, Mežiške doline in izpod sive Pece, da pokažejo bilanco svojega dela. Pozdravljeni pionirji našega narodnega edinstva! Spomnili se bomo tudi bratov onstran Karavank in naše misli bodo splavale ob Dravi, ob Zili, proti Gospe Sveti in Rožni dolini...

Pogled na idilično slovenjgraško pokrajino

Kjer kipi jeruzalemec...

(Listek iz Prlekije)

Ko sem se vozil ondan v deželo Prlekijo, po precej dobri cesti tam od Ormoža proti Ljutomeru, so nekje na vasi baš postavljali slavolok z napisom: Pozdravljen, ki prihajaš v imenu Gospodovem! Pa sem se malo pošalil: Hej, ljudje božji, ali velja to meni? Nad tako prednostjo tujca v neduhovniški sukni bi se prava krakjska kmečka mamica gotovo zgrozila in mu zabrusila par krepih, tista prlekška mamica pa se mi je tako ljubeznivo nasmehnila in je dejala: »I, tudi vam, gospod, tudi vam. In kar pa niso ostane...« In mi je dala roko, pomislila, rožo iz vence, namenjenega prevrženemu gospodu škofu v počastjenje. To je prlekška duša. Blaga, vesela in gostoljubna. In s tem sem Prlekijo pravzaprav že opisal. Kajti sicer... je namreč

stvar taka: Me je vprašal tam vinogradnik — saj Prlek je menda vsak vinogradnik, več ali manj — me je vprašal takole, no, po kakih opravkih kaj prihajam. Nemara nakupit vina? (Mojo od solnčne zapeke bujno rdečo se svetleči nos je zlasti opravičeval tak vprašanje). Ne, samo malo opisat kraje in ljudi, sem povedal. Nakar je mož nekam pomilovalno zmignil z rameni in je stopil k polici. »Je že vse opisano!« pravi in mi pomoli pod nos obsežen karton. Sem mislil, da bo to kaka slika, pa je bil članek tovariša Davorina iz »Jutra«, lepo napet na trd papir... Namreč je tovariš Davorin lani prigodno zborovanja vinogradnikov v Ljutomeru in tako dalje napisal tisto epopejo o Prlekiji, tako imeni-

Prijetno za Vas

in zdravo za Vaše lase...

je redno umivanje glave z Elida Shampooom... zlasti poleti. Lase Vam postanejo lepi in negovani — Vi sami pa se čutite čudovito poživljeni!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

no, da je dejal tisti vinogradnik, da zasluži to, da se dene v zlat okvir. In da bo že kupil zlat okvir, je dejal, kadar bo kaj boljša vinska kupčija. Zdej je kriza in denarja komaj za sol in tobak.

Torej, taka je ta reč, vidite, prijatelji: tovariš Davorin je zadel — kako bi se izrazil, ko nisem poet? — no, zadel je pač nogo, pravo prlekško nogo, vidite, zato je tisto tako popularno odjeknilo po Prlekiji. Pa kako bi torej opeval deželo svetopisemske trle človek kakor jaz, ki sem se blamiral v prvi prlekški krčmi, zahtevaje malinovca. In so mi dobri ljudje povedali, da utegnem to tekočino dobiti v apoteki in Ljutomeru, drugače pa nikjer v teh krajih...

No, potem sem se ojunčil in sem, omagujoč od žeje, tam gori v Jeruzalemu pri Pelovarju izpil celo par kozarcev žlindra starine. Pri 40 stopinjah v senci, prosim. Utekin je bil fenomenalen. Hipoma sem se razblinil v stratosfero in sem posekal Piccarda za neverjetne višine. Pa ko sem poleg spet vozil po zemlji, sem srečal šest deklet, ki so se prepevaje vračale s polja. Hodile so vstric čez cesto, pa da jih ne pozovim, sem zavil v kraju in srečno zavozil v jarek. Pa je interesantno to, da je bila na cesti samo ena deklina. Jaz sem jih pa videl šest. To stori Jeruzalemc. Ker je čudovito vino. Je kakor šampanjec, s to blagorodno razliko, da te po njem niti ne boli glava.

Ampak drugače Prlekija za vodeničnega junaka kot sem jaz, ni. Ni. In tako vem o Ljutomeru, prestolnici Prlekije, povedati samo to, da so tam lepi vrtovi in lepe ženske. No, da, kjer so lepe rože, so navadno tudi lepe ženske in obratno. In bi vam samo to svetoval, prijatelji, ki se želite: Priženite se v Prlekijo; dobili boste zelo veselo žensko in pa solnčno gorico, kjer kipi jeruzalemc. Več pa itak ni potreba za prijetno življenje...

In domuje tam v Ljutomeru tudi naš poet Cvetko. Pesnikuje in kmetuje. Tisti dan je baš ogrebal roje in so ga opikale čebela, da je bil še bolj interesanten. Ima poet Cvetko tudi prijazen vrtniček in je v razgledu od tam — meni na čast in veselje — pustil žareti najlepšo večerno zarjo, ki jo je kdaj gledalo moje oko. In ima poet Cvetko seveda tudi hladno vinsko klet, ampak posode vse prazne. Ali je vino prodal, ali so mu ga popili prijatelji, na to mi sigurnega odgovora ni vedel dati poet Cvetko.

Pri tej priliki naj še zabeležim, da je te dni potoval po Prlekiji tudi skupina geografov in geografinj ljubljanske univerze na naučni ekskurziji. Srečali smo se gori v Jeruzalemu (vsa pota v Prlekiji vodijo čez Jeruzalem) in je bilo razpoloženje, kakor more biti samo na jeruzalemskem vrelcu. O tem pričajo verzi, ki jih je zapisal geografski poet tam v spominski knjigi: Sem dolgo upal in se bal, kdo bo za jeruzalema dal... Nadalje te klasične verzice si izvolite prečitati sami tam v jeruzalemski spominski knjigi, gospoda moja, saj itak vem, da boste kmalu tudi vi poromali — onam, onamo...

Imate avtomobile, gospoda moja, in v Prlekijo držijo ravne, široke ceste. In se v Prlekijo lahko pride, ali iz Prlekije težko gre, hvala in slava jeruzalemu!

Jos. Fr. Knaflič

PENZION STURM

Poljče pri Begunjah

Idealno letovišče za rekonvalescente, neradne itd. Prijubljena izletna točka. Postaja Lesce — Bled. Cene zmerno. Zahvaljeva prospektu. 8498

Božo Plahuta, najemnik

Cigani so vlomili v trgovino

Ljutomer, 20. junija.

V Vogričevcih, občina Braneslavci, se je pred dobrim letom v Heričevi hiši naselil trgovec Viktor Zadravec, ki je imel v noči na četrtek neljube posetnike vlomilce. Tatove je pri prvem poizkusu prepodil trgovec z revolverskimi strelci.

Ko pa je trgovec zopet zaspal, so se vztrajni zlikovci vrnili in zdaj se jim je posrečilo priti v trgovino. Pokradli so blaga za kakih 25.000 Din in ga, spravljeneza v velike cule, hoteli odnesti. Toda na potu jih je zasledil domačin Gregorinčič, ki je baš šel kositi, in jih začel zasledovati.

Bilo jih je sedem. Šestim je uspelo, da so odnesli pete in plen, a enega je zgodnji kosec ujel. Spravili so ga v Ljutomerški zapor, kjer je izpovedal, da je cigan Krišto Ivan, doma iz Strigove. Pravi, da je poklaš k njemu na dom šest ciganov od Murske Sobote, ki so ga nagovorili, da je šel z njimi klast. Med njimi so štirje Horvati in po en Kokaš in Kovačič. Mož čaka zdaj v zaporu na svoje pajdaše, ki jih zasleduje orožništvo. Trgovec je dobil nekaj svojega blaga nazaj.

Morda je ta tolpa tista, ki se je še v preteklem letu specializirala na vlome v trgovine v Ljutomeru in okolici, pa je dosedaj še niso mogli zaslediti.

ALBUS
TERPENTINOVO
MILO

ALBUS

MILO

DOBIVA SE V VSEH TRGOVINAH

varuje perilo, napravi snežno-belo in mu daje prijeten svež vonj.

u— Dobruška cesta bo zaradi poplavi Slovenskega križarstva zaprta za promet od Očkovarja do policijske stražnice v ponedeljek 22., v petek 26. in soboto 27. t. m. Promet se bo v teh dneh vrnil po Orlovi in Izanski cesti. Vozovi cestne železnice bodo prihodnji teden vozili po Dolenjski cesti samo do železniškega križišča.

u— Zadruga »Jugra« priredi na nedeljo 28. t. m. v restavraciji Novi svet Gospodarskega društva predavanje o brezposelnosti. Snov predavanja je razvoj zadruga in tolmačenje zadrugarskih pravil. Zadržek ob 19. Cenjeno občinstvo se vabi k obilni udeležbi. Vstop prost.

u— V torku zvečer vsi na kresovanje v Trnovo, ki bo združeno z veliko vrtno veselico v vseh prostorih g. Inkrata. Trnovo, Korunova ulica. Pijača in jedila po najnižji ceni.

u— Ples, gimnastika, poletni tečaj. Plesalka Metoda Vidmarjeva, diplomirana v šoli Wixman (Dresden), sprejemna učence v Narodne doma, vhod z Bleiweisove ceste, od 20. 4. do 5. 5.

u— Ukradenko kolo. Včeraj popoldne je bilo izpred kopališča Ilirije ukradeno kolo dijaku Ervinu Fritschu. Kolo je bilo znamke »Aiglon« in vredno 1500 Din.

u— Za tikanje perzijskih preprog na stavbah daje informacije Splošno žensko društvo vsak tork v društvenih prostorih Rimske ceste 9 od 15. do 17. Odgovor dela na to, da postane to vrsto delo našim ženskam dragocena domača obrt.

u— Ples v hotelu Tivoli danes v nedeljo. Jazz - kapela.

u— Zborni atele Roze Schweizer je do 1. julija zaprt.

Iz Celja

u— Seja mestnega občinskega sveta bo v petek 26. t. m. ob 18. v občinskem dnevni prostoru.

u— Poziv Celjanom in okoličanom. Današnji popoldanski koncert CPD poseti slavilencec u. Hugolin Sattner osebno. Pokazimo mu, zlasti mladina in dijaštvo, kako za ljubimo in spoštujemo, s tem, da napojimo dvorano.

u— Treznostna razstava. V Narodnem domu bo 24. in 25. junija treznostna razstava v veliki dvorani ves dan odprta, vstop je brezplačen. Dne 24. junija ob 20. bo predaval prof. Pavle Ljube. o treznosti in akciji v Dravski banovini in nato bo ustanovni občni zbor treznostnega društva »Jutranja Zorja« za celjski okraj. Vse prijatelje resnične treznosti vabimo k sodelovanju in pristopu v preprosto društvo. Zlasti naj si šolska mladina ogleda treznostno razstavo.

u— Matura. V petek je bila končana na celjski državni realni gimnaziji višja matura, ki jo je napravilo vseh 22 prijavljenih kandidatov, od česar sta 2 kandidata odstopila že pred izpiti. Komisiji je predložil kot zastopnik prosvetnega ministrstva profesor višje pedagogike šole v Beogradu g. Svetislav Petrović. Matura so napravili: Božić Zvonimir, Drols Günter, Pink Marjan, Gorinski Helmut, Marek Iv., Mastnak Anton, Mastnak Martin, Miklič Radoslav, Osojnik Edvard, Peterman Jožef, Petriček Viljem, Potončnik Ljudevit, Praumšek Alojzij, Prekorski Alenka, Radić Nada, Radić Oskar, Serbec Terezija, Semrov Ivan, Valentić Dušan, Vehovec Friderik, Zabukovšek Marija in Zupane Albin.

u— Izredni občni zbor Obrtnega društva v Celju se je vršil v petek zvečer ob 21. do pol 22. v dvorani Obrtnega doma v Gledališki ulici. Otvoril ga je predsednik g. Vinko Kuvkovec in je podelil besedo predsedniku Zveze obrtnih društev dravske banovine v Celju g. Jerneju Golčerju, ki je predlagal običnemu zboru, naj se sprejme ministru v pokoji in odvetnika g. dr. Vekoslava Kuvkovec iz Maribora glede na njegove velike zasluge za celjsko Obrtno društvo in za tukajšnji Obrtni dom za društvenega častnega člana. Predlog so zborovalci soglasno odobrili. Diplomirani članovi gg. dr. Kuvkovec in Ivana Rebeka bo izdelal slikarski mojster g. Stojan Holobar v Celju, okvira pa bo napravil mizarjski mojster g. Miha Vrenko. Diplomirani bosta izredni častni člani ob otvoritvi Obrtnega doma 19. julija. Obenem je bilo sklenjeno, da se bo vzidala v veži Obrtnega doma mramorana spominska plošča. Govorilo se je tudi o vprašanju skupnih ali ločenih obrtniških zbornic. V ponedeljek 22. t. m. ob 20. se bo vršila v Obrtnem domu važna odobrovala seja Obrtnega društva.

u— Gasilska produkcija. V petek zvečer se je zbrala na dvorišču magistrata večja množica ljudi, predvsem gasilcev in trgovcev, ki so se zanimanjem prisostvovali zelo zanimivim produkcijam z najnovejšimi gasilnimi aparati, ki jih je izdelal neki ljubljanski zastopnik. Z bencinom in oljem polito slamo in seno, ki sta gorila s silnim, skoro ne udušljivim plamenom, je zastopnik pogasil s malim ročnim gasilnim aparatom »Guvic«, vsebujočim 2 litra tekočine, ki se je izkazala kot istojno gasilno sredstvo. Sredi dvorišča pa je bil zgrajen iz tramov visok lesen, četrtooglat stolp, napolnjen v vnožju in notranjosti s senom in slamo, ki sta bila polnita vrhu tega še s petrolejem in oljem. Ko so priglasi nevarni stolp, je v nekaj trenutkih planil proti nebu velikanski ognjeni jezik, ki je, ovit s močnim strelom,

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. vrsta padavin, padavine v mm. — Temperatura: Prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

20. junija

Ljubljana 7. 763,5. 17,6. 72. tih. 0. —; Maribor 7. 762,0. 18,6. SSW. 0. —; Zagreb 7. 763,2. 19,9. 80. SE. 0. —; Beograd 7. 762,2. 21,8. 85. tih. 0. —; Sarajevo 7. 763,5. 18,2. 76. tih. 0. —; Skopje 7. 763,3. 21,8. 63. E. 1. 4. —; Kumbor 7. 761,6. 24,3. 67. tih. 0. —; Split 7. 762,0. 27,2. 56. SE. 4. 5. —; Rab 7. 762,5. 25,1. 54. tih. 0. —; Vis 7. 760,5. 20,5. 90. SE. 10. meža. —; Mostar 7. 762,2. 24,2. 53. NNE. 1. —; Temperatura v Ljubljani 29,6. 14,8. Maribor 24,0. 12,4. Zagreb 27,3. 17,3. Beograd 27,4. 19,1. Sarajevo 30,3. 15,3. Skopje 35,2. 15,4. Kumbor 29,8. 19,7. Split 30,5. 20,9. Rab 29,2. 20,4. Vis 29,4. 17,8. Mostar 30,5. 17,0. Solnce vzhaja ob 4.12, zahaja ob 19.50. Luna vzhaja ob 8.31, zahaja ob 23.29.

hrom črnega črta, sagal visoko črn magistratno poslopje. Nepoučeni pasanti bližnjih ulic so prestrašeni drveli k mestnemu magistratu, kjer pa je medtem zastopnik trdil, da z velikim 10-literskim aparatom v nekaj sekundah pogasil silne ognjene jezike.

u— Atlet Aleksuš tudi v Celju. Za Ljubljano je včeraj tudi Celje dobilo svojo senzacijo. V mesto je prišel »kralj zraka«. Razpel je žice med Radakovičovo hišo in poslopjem starega okrajnega sodišča v Prešernovi ulici.

u— Otvoritev streljanja bo imela Strelska družina danes ob 15. na vojaškem strelišču v Pečovniku.

u— Prošnja ubogega invalida usmiljenim srcem. Iz nekega malenkostnega vzroka je bila ustanovljena v novembru 1930 invalidna stalnemu vojnemu invalidu (100 odstotkov z dodatkom) Ivanu Ivanu iz Jagnjenca, pošta Radeče pri Zidanem mostu, ki je bil na Pavi težko ranjen v križu. Prestopek, oziroma malenkostna kazen zaradi njega, sta mu bila med tem že zakonito zbrisana, pač pa še vedno ni urejena zadeva ponovnega izplačevanja invalidnine. Ivanuša je družinski oče z več malimi nepreskrbljenimi otroki, je brez vsakega premoženja in živi s svojo družino v skrajni bedi. Prošnja, da mu usmiljena srca omogočijo življenje dotlej, da bo zopet prejel invalidnino, podpira tudi krajevni odbor UVI v Celju.

Iz Maribora

u— K pozdravnemu sprejemu češkoslovaških Sokolov, ki potujejo na sokolski zlet na Jadranu v Split in prispejo v Maribor v ponedeljek 22. t. m., ob 14. bo prehod na kolodvor prost. Zato je vabilen k sprejemu vsakdo, kdor se more za 1 uro odtrgati delu ter čuti v srcu prijateljstvo do bratskega češkoslovaškega naroda.

u— Iz gledališča. »ECHO Krakowskie«, eden izmed najboljših sodobnih poljskih zborov, ki je že absolviral nekaj zelo uspešnih koncertov po naši kraljevini, bo koncertiral v tork. 23. t. m. v gledališču. Zbor odlikuje izredno lep in ugajeni glasovi ter brezhibno izvajanje zanimivega sporeda, ki pomeni nekako revijo sodobne poljske zborovske glasbe. Dirigent zhora je eden najboljših poljskih skladateljev Boleslav Wałek-Walewski.

u— XII. kongres Saveza jugoslovanskih srednješolskih društev, ki bo vršil letos v Mariboru 4. julija z veliko akademijo v Narodnem domu. Prihodnji dan bo odhod naših delegatov na II. kongres Zveze slovenskih srednješolskih organizacij v Bratislavo od 6. do 10. julija. Dijaški dnevi se prično v Mariboru že 2. julija, ko bo konferenca dijaških društev iz dravske banovine. 3. julija pa bo tudi otvoritev razstave slik beograjskih srednješolcev.

u— Mariborska oblastna strelska družina, ki se lepo razvija in ima v svojih vrstah strelce, ki se morejo meriti s najboljšimi v Jugoslaviji, trpi mnogo zaradi pomanjkanja ugodnejšega strelišča. Sedanje vojaško strelišče v Radvanju, katerega se poslužuje, je za člane, ki so po dnevu zaposleni, mnogo preoddaljeno. Zaradi tega je odbor prišel iskati ugodnejši prostor, na katerem bi uredil svoje lastno strelišče. Našel ga je na ozemlju veleposestava baronov Twicklov pri Treh ribnikih v Krčevini, kjer je, samo na drugem kraju, bilo nekoč že strelišče »Schützenvereine«. Zapričeta pogajanja med odborom in lastniki pa so sprva naletela na težke ovire, posebno zaradi cene. Dasi je teren za stavbišča kakor tudi za poljedelstvo neuporaben, so se prvotno zahtevalo po 40 Din za kvadratni meter, šele pozneje so lastniki popustili na 15 Din. Vendar je tudi ta cena še vedno previsoka, posebno če se upošteva, da se prodajajo stavbišča ob Betnavski cesti po 10 do 12 Din. Upajmo tedaj, da bodo baroni Twickli videli potrebo, da se najde prijateljski sporazum, po katerem bo omogočeno novo strelišče.

u— Medmurska šolska deca za kletu. Včeraj dopoldne je prišla v naše mesto večja skupina šolskih otrok iz Medmura pod vodstvom šolskega upravitelja Keretiča in učitelja Habeta iz Zgornje Mihaelovca, njim pa se je pridružil tudi učitelj Gosak s svojo dečo. Otroci, sami brhljivi obraz, so si ogledali več mariborskih obratov, pivovarno Union, električno podjetje in vse spomenike v mestu. Svoji je deca s svojimi učitelji odpovala domov. Obisk šolske leno vzgojene dece je napravil v Mariboru simpatičen vtis.

u— Matura na moškem učiteljskem je končala v petek in je od 41 k maturi pripuščenih kandidatov izdelalo z uspehom 31, med njimi trije z odliko, 10 jih pa povnanja jeseni.

u— Dar, Ker se ni udeležil odhodnice K. V. je daroval B. C. 30 Din za Narodno odbrano in 50 Din za uboge učence krčevinske šole. Denar je na razpolago v uravi »Jutra«.

u— S strehe je padel v Lamanovski, občina Plevnica pri Gor. Radgoni, včeraj 7-letni posestnik sinček Anton Korndi iz višine šestih metrov Poleg težkih notranjih poškodb si je fantek tudi prebil lobanjo in je kljub takojšnji zdravniški pomoči še včeraj ves dan ležal nezavesten v mariborski bolnici.

u— Nevarna na Ljubljanskem polju. Včeraj jutraj se je pripetila na Ljubljanskem polju nenavadna nesreča. Pod kolozem je spal 32-letni delavec šušteršič iz Gameljnov. Okoli kolozca so se zbrali jutraj tudi delavci, med katerimi je bil tudi Ivan Jakomin, ki je nič hudega sluteč začel streljati s samokresom v kolozec, pri tem pa je zadel šušteršiča v desno nogo in ga precej hudo ranil. Prepeljali so ga v bolnico.

u— Ljubosumnost so bladih včeraj proti večeru na Pristavi trije vročervni fantje, ki so najprej pošteno sporekli zavoljo neke deklice. Padale so tudi bunke. V pretrvanju so bili tako goreči, da so pozabili na dravski breg ter srečno štrbunknili v Dravo. Mirza konel na jih je takoj streljala, da so se vzajemno skobacali na breg.

u— Z znojnim vilami so za spremembo ob običajne uporabe kola in noža izdelali trije vinjeni mladeniči v Framu 19 letnega vinčarjevega sina Franja Butulena. Vzrok sponada je bila seveda neka ženska zadevščina. Z vilami so ga prebodli na vratu in po telesu. Po odredbi orožniške postale so preneljali hudo ranjenega Utučlena v bolnico.

u— Vionili so v stanovanje dr. Ervina Jettnarja neznanji vionilci ter odnesli nekaj gotovine in zlato zaponko.

u— Kino predstave. Grajski kino od danes dalje 100% nemški govoreči in zvočni vellefilm »V službi cesarja«. — Union kino od danes dalje 100% govoreči in zvočni vellefilm »Ljubav Renate Langene« (Njegovo poslednje pismo).

Iz Kranja

u— Rezultat zrelostnih izpitov na kranjski gimnaziji. Pouk se je končal 10. t. m. in dne 8. t. m. na se je pričelo pod predsedstvom min. odposlanca prof. Daničiča s polaganjem zrelostnih izpitov. Na podlagi letnih ocen in pismenih izdelkov so bili 4 kandidati oproščeni ustnih izpitov. 14 pa jih je bilo pripuščeno k maturi, katero so položili vsi in sicer: z odliko Henrik Horak, Rudolf Oman, Anton Sifer, Ivan Torak in Karel Virnik, od ostalih 9 kandidatov pa je položilo 6 s prav dobrim in 3 z dobrim uspehom. Ti so: Boris Kmet, Branimir Kmet, Jurij Malgrat, Stanislav Narat, Zmagoslav Mohorič, Josip Pesjak, Jakubina Stolar, Maks Rejc in Maks Virnik.

u— 20. občni zbor zadruge gostilničarjev se je vršil te dni v Narodnem domu. Vodil ga je podnačelnik g. Gašperlin, O. R. Mayer je podal izčrpano tajniško in blagajniško poročilo. Med drugim je poročal tudi natančno o krasno uspelem servirnem tečaju, ki se je vršil aprila v Narodnem domu. Tečaj je bil namenjen predvsem naraščanju, kateremu zadruga posveča največjo pažnjo. V ta namen se je tudi nabavilo med letom več strokovnih knjig in revij, zlasti veliko število takih, ki obravnavajo vprašanja o povzdigu turističnega prometa. Celokupni dohodki zadruge so znašali 21.656 Din, izdatkov pa je bilo okroglo 14.000 Din. Pri volitvah je bil izvoljen na mesto umrlega načelnika Fr. Vozlja restavratorezen. Mirko Peterlin.

u— Računski zaključek cestnega odbora. Do 28. t. m. je razpoložen v občinski pisarni računski zaključek cestnega odbora v likvidaciji za leto 1930.

u— Kuluk. Davčni obvezanci, ki so se izjavili, da bodo plačali na davčni osnovi odmerjene prispevke za kuluk, so opozarjali, da prispevke čimprej plačajo v občinsko blagajno.

u— Kontrola sodov. V torku in sredo 23. in 24. t. m. bo uradni dan kontrole sodov v hiši g. Cofa, Rožna ulica.

u— Uporaba barvarne. Dne 25. t. m. se bo vršil komisijoneli ogled barvarne g. Koljaka v savskem predmestju. Morebitni pomsleki naj se vložijo pri ogledu.

u— Kino. V nedeljo ob 5. popoldne in ob 9. zvečer film »K. nebo pod oblaki«, drama v 7. dejanjih.

Z Jesenice

u— Postv društva na Jesenicah. Narodni izseljeniški odbor vabi v društva na razgovor o sprejemu ameriških izseljenikov jutri v ponedeljek ob pol 20. v občinski posvetovalnici. Predsedstvo sprejemnega odbora na Jesenicah je prevzel g. dr. Frančišek Kogoj. Sestanka se udeležijo tudi tajnik Narodnega izseljeniškega odbora iz Ljubljane g. Kravos, Društva so napredna, da gotovo odpošljejo k razgovoru vseje odposlanca.

u— Kopanje stena na Jesenicah se je pričela. Vroči dnevi izvajajo mlade in stare na bregove Sava, ki je pri nas zares osvežujoča. Silno pogrešamo letos kopališča, ker je v naših krajih Sava zelo hladna in predeča ter se morejo v njej kopati le zdravi in utrjeni ljudje. Potok Jesenica je večini kopalcev preveč oddaljen, vsi drugi potoki pa so za kopanje premajhni ter se v letnem času sploh posušijo.

u— Društvo »Soba« ima društvene lokalne v Kobalovi gostilni na Savi. Društvena uprava bo priredila v jesenski in zimski dobi svojim članom cel ciklus predavanj ter se je v to svrhu plemenito obrnila na jeseniške kulturne delavce.

u— Ubog tovarniški delavec, ranil oči, grani je pozabil v nedolgem vožnji, turističnem vlakcu med postajama Bled-Jesenice v vozu kovčeg, v katerem je imel novo še ne izdelano žensko obleko in nekaj perila. Pošten najditelj se prosi, da proti primerni nagradi odda kovčeg v podružnici »Jutra« na Jesenicah.

u— Šešesobotni most čez reko Sava v Kurjo vas je v glavnem dograjen. Most je solidno delo gradbene tvrdice inž. Jos. Dedek iz Ljubljane, ki je most izvršila v razmeroma kratkem času. V nekaterih pogledih pa most raznim ljudem ni všeč, ker stoji nekoliko višje kakor prejšnji, ker so stranski prehodi za pešce razmeroma zelo ozki in ker je zgornji del mosta videti preveč masiven.

Iz Trilča

u— Na meščanski koli so se v torku pričeli pod predsedstvom ravnatelja g. Lejovica končni izpiti ali maha matura. Četrty razred je absolviralo letos 24 dijakov. Ostali razredi so zaključili redni pouk v ponedeljek. Vrše se zdravstveni pregledi vseh dijakov. Njihovo zdravstveno stanje je razmeroma prav dobro. Resnih obolenj med šolskim letom ni bilo. Ta teden je obiskal trziške osnovne šole in otroški vrtec okrajni šolski referent g. Vilbald Rus iz Kranja. Z doseženimi uspehi je bil prav zadovoljen. Posebno pohvalno pa omenja uspehe v otroškem vrtcu, kjer po učetju gđ. Prešernova in Klopčarjeva. Vpisovanje v otroški vrtec je zaključeno. Novih gojencev je sprejeto 28. V prihodnjem šolskem letu bosta zopet dva razreda, ki amata svojo streho v poslopju meščanske šole. Vseh otrok bo čez 80.

u— Film o vseokoleklem sletu je sokolsko društvo v sredo in v četrtek vrtele ob veliki udeležbi. Občinstvo je ves pitek zle ta spremljalo z največjim zanimanjem in se čudilo vratolomnim vajam posameznih prvakov, kakor se navduševalo ob lepem pogledu na strnjene sokolske vrste pri prostih vežbah ali pa v veličastnih sprevedih. Posebno presrečno je sprejelo kraljevske rodbino. Saj kraljico smo že letos imeli priliko pozdraviti zopet v Trilču, kamor se je pripeljala na hlet. Naj pride kranjski film v zadnjo gorsko vas! Šolska mladina je posejila film polnoštevilo.

u— 1500 Din sta filmašarja. Velik voljak veleposestnika Borna od sv. Ane je popadel malega Ankeletovega žabčarja čez treh s tako silo, da je nežni pišek izpusil kmalu nato svojo pasjo dušo. G. Ankele zahteva odškodnino 1500 Din, ker je bil žabčar čistokrvan.

Iz Trbovelj

u— Po predavanju o tuberkulozi, ki se bo vršilo v ponedeljek 22. t. m. ob 19. v Sokolskem domu, kakor smo že včeraj poročali, se bo vršil občni zbor Protituberkulozne lige in volitev novega odbora. Prosi se obilne udeležbe posebno od strani rudniških namočencev, ki so že člani.

Iz Ptuj

u— Dar. Trgovce g. Hinko Kreft je poslal podružnici KJS v Ptuj 100 Din namoštvo venca na grob pokojnemu svet. in filnančnemu ravnatelju g. Lubcu. Hvala!

Neprimerno znižene cene!

štedi Vaše fino perilo

u— Čas je stala, nate hitro, da dobite trajno ondulacijo na najnovejšem, izpopolnjenem aparatu. Frizerki salon »Luiza«, Ptuj.

Iz Murske Sobot

u— Smrt edinke majorja g. Bojca. Pročeli tork se je iz sobotke bolnice vršil pogreb hčerke edinke tukajšnjega orožniškega komandanta majorja g. Josipa Bojca. Neizprosna usoda je ugrabila nežno dekle v njeni osmi pomladi. Vsa Murska Sobotu sočustvuje s hudo prizadetimi starši.

u— Pouk na tukajšnji gimnaziji se je začel 15. t. m. Letos je poleg nižjih razredov obhajal tudi 5. razred kot zadnji ostank nekdanjih višjih razredov polne gimnazije. Vrednoval ga je predvsem s banovinsko podporo posebnega gimnazijskega kuratorja. Sobotanci kakor tudi ostali Prekmurci upajo, da se jim bo ta razred ohranil kot garancija za bodočo popolno gimnazijo. Študentske za vzdrževanje tega razreda bi bili minimalni, ker ni potrebno zato jemati posebnih učnih moči. Odgovorni činitelji naj premišljijo, ali kaže ukiniti V. razred, iz katerega bi se lahko v nekaj letih razvila potrebna popolna gimnazija. Letos se vrše samo nižji tečajni izpiti pod predsedstvom direktorja g. Ludovika Vagaja. Izpiti prisostvuje kot ministriki odposlanec univerzitetni profesor g. dr. Miroslav Ibrovac iz Beograda.

Iz Novega mesta

u— Na državni realni gimnaziji se otvoril danes ob 10. razstava ženskih ročnih del, risb, modelov, reliefov, herbarijev in drugih učil. Razstava bo odprta danes ob 10. do 12. ter od 13. do 17. in jutri ob 8. do 12. in od 14. do 16. Starši in prijatelji šole vabilni! Prostovoljni prispevki dobrodošli!

Novomeški avtotaksarji

dajejo p. n. občinstvu v vrednost, da je cena vožnje na progi mesto-kolodvor ista kakor na progi obratujočega avtobusa, to je Din 4.—. Od pošte do kolodvora Din 2.—. Le proti posebnemu naročilu je cena te proge Din 20.—.

Na progi obratujejo le vozovi I. razreda. Cenj. občinstvu se priporoča za dosežanje naklonjenost ter beležimo s spoštovanjem

DOLMOVIC IVAN, TROST STANKO, PODMENIK AVGUST, ZGAGA FERDO

u— Učiteljsko društvo za novomeški in trebanjski sodni okraj bo imelo izredni občni zbor v sredo 24. t. m. ob 9. na deški osnovni šoli v Novem mestu. Zaradi važnosti pričakuje odbor polnoštevno udeležbo.

u— Delo za tlakovanje železnega mostu, ki veže mesto s Kandijo, je v razvoju. Delavci so odkopali na mostu ležčo gramozno plast in čistijo železno ogrodje, na katero bo položena cementna podlaga, kamor se bodo postavile granitne kocke, ki bodo zalite z asfaltom. Naprava bo jako stabilna in okusno izdelana. In prahu ne bo več in kaluz pozimi.

u— Živahno stavbeno gibanje beleži naše mesto zlasti letos. Dogotovljenih bo v polovici leta nič manj kakor 15 zgradb. u— Sokol bo svoje dosežanje prostore v Sokolskem domu preuredil in povečal v toliko, da bodo služili tudi za kino. V svrbo odobritve naprave je sklical za 22. t. m. izredni občni zbor, ki naj adaptacijska dela odobri.

Iz Kamnika

u— »Tat« v hiši. V soboto spetno točno ob 3. je stanovalec Samostanske ulice spravlil k oknom in na ulico oburpan kile na pomoč. Hip nato se je pognala iz prvega nadstropja trgovske hiše senčna postava. Srečno je skočila in zbežala. Bila je pa le namoščenka, ki je tudi klicala na pomoč. V trgovčevi hiši so se medtem vs zbudili, ljudje iz bližnjih hiš so jo sili na pomoč. Zbijanje »tata« je pa trajalo še vedno, kljub klicem in dolgom svone nja hišnega zvonca. Ker zbijanje ni bil prenehalo, so se opogumili in šli pogledat tja kjer naj bi se bil nepovabljeni gost skrili. In našli so — trgovčevega brata, o katerem so menili, da je že proti večeru odšel na svoj dom, pa ga je služkinja, v do bri veri, da nikogar ni v sobi, — zaklenila. Pomoči je hotel iz sobe ter je s zbijanjem povzročil, da so se razburili skore vsi stanovaleci Samostanske ulice. Nekake ob 4. so se duhovi pomirili...

u— Kopališče so sedaj že uprili in so htevali od osebe minimalno vstopnine 2 Din. Upamo, da bo kopališče ta mesec vendar že gotovo...

u— Kino. Danes ob 8. otvorijo galski svoj kino. Ob pol 21. bo druga predstava. Igrajo veseloigro »Vse na senzacijo«.

Iz življenja na deželi

u— BLED. 14. t. m. je priredilo celjsko pevsko društvo »Ojka« pevski koncert v dvorani Zdraviliškega doma na Bledu. Spored je bil pester in dobro izveden. Koncertu je prisostvoval tudi kompozist g. Zorko Prelovec. — V lokalni hotelu »Jeklerja« je bila pred kratkim otvorjena »Putnikova« pisarna. — Zelo na mestu je, da je osnovala ljubljanska šentjakobska knjižnica sezonsko podružnico na Bledu, katero je prevzel v oskrbo »Putnik«. Knjižnica šteje 600 knjig v šestih jezikih. Leto višarji kakor tudi domačini segajo pridno po njih. — G. Danilo Popović je otvoril v bližini dependance Belvedere razstavo jugoslovanskih narodnih umetnin.

u— STRAZISCE PRI KRANJU. Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Strazišču priredi veliko tombolo in veselico s plesom na Vidov dan, v nedeljo 28. t. m.; ob slabem vremenu pa takoj drugi dan, 29. t. m. Glavni dobički so: spalna oprava, ženski šivalni stroj, moško kolo, vroča moke, zaboj sladkorja, blago za moške obleke, krasni električni lestenec, več ur, kompletna kuhinjska posoda, kompletna posoda za umivanje, več kosov lopo svile za obleke, 100 metrov platna, ovca z jagnetom in kompletna posoda za dišave Razen teh je še nad 200 lepih dobikov. Tablice samo po 3 Din. V nedeljo vsi na tombolo v Strazišče. Čisti dobiček je namenjen za ročni avtomobil, katerega društvo najno potrebuje.

Nadaljevanje na 13. strani

Reperfoarji

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 21.: Zaprti.
Ponedeljek, 22.: Zaprti.
Torek, 23.: Koncert poljskega molitvenega zbora »ECHO«.

POZOR!

Iznel sem nov način kemifnega pranja iz barvanja vseh vrst oblek in primerno preuredil pralnico in barvalnico v svoji lastni hiši, zato sem v stanu izvrševati pranje in barvanje po najnižjih cenah.

ANTON BOC, Ljubljana
Selenburgova ulica 4. 166

GOSPODARSTVO

Okrepitev notranjega trga in naše kmetijstvo

Mnogo pozornosti je vzbudila po vsej državi širokopotezen govor generalnega tajnika ljubljanske Zbornice za TOI g. Ivana Mohoriča, ki ga je imel na konferenci gosposarskih zbornic v Velikem Bečkereku. Mislimo, da je večina države pritrčila našemu odličnemu gospodarstveniku, da je nujno potrebno podpreti solidno domačo industrijo v hudem boju z močno tujo konkurenco in opustiti, žal, še vedno zelo vkošenjenjo zaljubljenost v izdelke tuje industrije, ki dostikrat celo zaostajajo v kakovosti za domačimi izdelki. Ničje pa ni po udaril, da je v našem položaju naše kmetijstvo, ki ga tlačijo nepotreben uvoz kmetijskih pridelkov.

Reč neodpušljiva napaka je uvoz modre galice za skoro 27 milj. strojnih eks-traktov za 28 milijonov, solj za 20 milijonov, vžigalic za skoro 3 milijone, svinjenih čevljev za 24 milijonov, podplatov za 15,5 milijonov, fabrikiranih čevljev za 50 milijonov, pohištva za 15 milijonov, ovojne papirja za 23 milijonov, papirja za tiskanje za 28 milijonov Din in še cele vrste drugih predmetov, ki se že izdelujejo ali pa bi se z lahkoto izdelovali doma in zaposlili naše nezaposlene narodove moči.

Se večji greh na našem narodnem gospodarstvu je pa uvoz živin in pišč za 607,5 milijona Din, med drugim riža, žitaric, sočivja in zelenjave, navadnega in južnega sadja, okrasnega cvetja, rib in ribjih izdelkov, medu in voska, mlinskih izdelkov, raznih pišč, krompirja, kakava in razne živine.

Kmetstvo prebivalstvo tvori v naši državi ogromno večino. Od kmeta je predvsem odvisen konzum domačih industrijskih izdelkov. Svoječasno je odlični zastopnik naše industrije hotel dokazati koristnost industrije za kmeta z navodno, da porabi jo industrija in z njo zvezani obrt in trgovina letno za 2 milijardi Din kmetijskih pridelkov. Povedal pa ni, če so to domači kmetijski pridelki.

Glavni odjemalec gosposarskih dobrin, kmet, sam ne uvaža ničesar. Modro galico uvažajo zanj drugi. Uvozniki dobro vedo, da se doma lahko nabavi dovolj tega produkta, zato sodimo, da morajo imeti svoj tehnični vzrok, zakaj jo uvažajo. Les za tanin nikakor ne gre doma v denar in so stroji polne zaloge. Čemu se potem to blago še uvaža? Svinjenih čevljev kmetstva večina naroda ne kupuje in prav tako skoro tudi ne drugih fabrikiranih čevljev, vendar se je uvozilo 200.000 parov čevljev iz inozemstva. Kmet ne kupuje uvoženega pohištva, ne piše kakava, ne uživa uvožene zelenjave in sočivja, ne uvoženega sadja, saj se doma pridelano le s težavo vnovčuje po boljših cenah. Kdo in čemu je uvozil iz Kalifornije za skoro 13 milijonov Din sadja, da se danes resnično prodaja za jabolka po 28 Din za kg.

Pretežna večina našega prebivalstva, kmetje, ni tista, ki elabi naš notranji trg. Več škoda kakor naša industrija ima od take slabosti notranjega trga prav kmetstva večina naroda, ki bi bila najboljši porabnik domačega industrijskega blaga, če bi mu neznatna manjšina nekih skupin ljudi ne ubijala domačega trga s škodljivim uvozom kmetijskih pridelkov in nepotrebnih južnih hranil. Huje je kmetu pri taki slabosti notranjega trga kakor industriji. Dočim lahko ta zmanjšala ali celo ustavi svojo obrat, pa navadno niti ne pride v eksistencijske težave, ne more kmet svojega obrata omejiti ali celo opustiti, ker nima potem od česa živeti.

Navedeni podatki nepotrebnega uvoza nam jasno pričajo, da imamo v državi neko nerazumno manjšino, ki razmetava narodno premoženje in so ji deveta briga težave našega narodnega gospodarstva. Dokler ta manjšina ne bo tako vzgojena, da bo vpoštevala težave in potrebe večine, je zastoj govoriti našemu kmetu in drugim porabnikom o okrepitvi domačega trga.

„Sava“, splošna zavarovalna d. d. v Zagrebu

Iz poročila ravnateljstva in zaključnih računov se vidi, da je družba zaključila poslovanje s primernim dobičkom v znesku 3.069.889,63 Din, v kateri vsoti je vstet imovinskih dohodkov v znesku Din 1.772.884,31 in da plača kakor vedno doslej 10 odstotno dividendo. Iz tega dobička je izločena vsota 2 milijonov Din in določena za povzajanje vplačanega dela družbene delniške glavnice, ki bo tako popolnoma vplačana z 10 milijoni Din.

Družba je od svoje ustanovitve izplačala za elementarne škode znatno vsoto Din 178.281.426,40 Din in je tako s pomočjo „Sava“ obvarovano za toliko narodnega imetja.

Družbo upravlja sestavljajo naslednji gg.: predsednik dr. Svetislav Sumanović, predsednik Spske banke v Zagrebu, in člani: Makso Antić, član uprave in generalni direktor Jugoslovenske udružene banke v Zagrebu; Nikola Berković, podpredsednik Zemaljske banke za Bosno i Hercegovinu v Sarajevu; Benzon Bulli, podpredsednik Jugoslovenske udružene banke, Zagreb - Beograd; Milivoj Crnadak, podpredsednik Prve Hrvatske štedionice v Zagrebu; dr. Gedeon Djundjerski, predsednik Jadranske podunavske banke, Beograd; Emanuel Erenthel, član uprave Assicurazioni Generali in Trstu; dr. Walter Fischel, industrijec, Trst; Stevan Karamata, generalni direktor Jadranske odunavske banke, Beograd; dr. Mihajlo Kolinić, direktor parobrodarske družbe Jugoslovenski Lloyd, Zagreb; Franjo Latković, predsednik Hrvatske obrtne banke, Zagreb; Edgardo Morpurgo, predsednik Assicurazioni Generali in Trstu; Stevan Raicević, predstavnik Assicurazioni Generali za Jugoslavijo; Sava Savić, podpredsednik Zemaljske banke v Beogradu in Djordje Velisavljević, podpredsednik Spske banke v Zagrebu.

? Ali ste že naročnik slovenske ilustrirane tedenske revije „Življenje in svet“?

— Tarifne olajšave za prevažanje cementa iz Dalmacije v Slovenijo. Jugoslovenske železnice so objavile tarifni popust za prevoz cementa od pristaniške postaje Sušaka do slovenskih postaj. Kot vzrok, zakaj je bil dovoljen za cementne transporte v Slovenijo popust, se navaja, da cement ne prenese tarifnih železniških tovornih postavk razreda C na večje razdalje. Dalmatinske cementne tvornice so bile prej prisiljene prevažati cement po cenejši morski poti preko Trsta, odkoder obstajajo do jugoslovenske meje na italijanskih železnica posebne transite ugodnosti. Po novi odredbi se bo lahko cementni prevoz vrnil preko Sušaka v Slovenijo.

— Predsedništvo zagrebškega borznega sveta. Na konstituirajoči seji zagrebškega borznega sveta 18. t. m. so bili soglasno izvoljeni za predsednika dr. Stanko Švrljuga, za podpredsednika S. D. Aleksander in Milan Milić, a za člane upravnega odbora: Makso Antić, Albert Deutsch - Macelj, Ernest Grünwald, dr. Nikola Kostrenčić, dr. Branko Pliverić in Glogje Velisavljević. Borzno razsodišče si je izvolilo za svojega predsednika dr. Nikolo Kostrenčića, a za podpredsednika Oskaro Weissa, Jurija Ettingerja in dr. Frana Gosponetića.

— Poljsko-jugoslovenski trgovinski odnosi. Se po poljskih statističnih podatkih v l. 1930 napram l. 1929 poslabšali. V letu 1930. je znašal poljski izvoz v Jugoslavijo vrednost 17,9 milijona zlotov (v 1929. letu 23,8 milijona), poljski uvoz iz Jugoslavije pa 5,7 milijona zlotov (v 1929. letu 7,5 milijona). Poljska trgovina z Jugoslavijo je bila torej lani aktivna za 12,2 milijona, a predlanskim za 16,3 milijona zlotov. Poljska nam dobavlja v glavnem železne izdelke (železniške tračnice, železno in jekleno pločevino, cevi) in premog. Od nas pa dobiva predvsem suhe češnje, ribe in tobak.

— Nakup montafonskih plemenjakov. Prejeli smo: Pred kratkim so časopisi prinesli vest, da je komisija za državne poslastave »Belja« pri članih zadruge »Jugomontafon« nakupila 3 vagonne plemenjske telice. Te dni je prepotovala isto okoliščino komisija savske banovine, obtočena iz gg. inž. Dinka Kaštelanca in višjega veterinarskega svetnika dr. Steinerja, zaradi nakupa sposobnih montafonskih plemenjakov. Nakupila je komisija v okolici Maribora, Celja in Ljubljane 3 vagonne plemenjakov, ki so se izvozili v občini Bosiljevo in Josipdol. Tudi ta nakup je dokaz za veliko zanimanje za montafonsko pasmo in pa dokaz za dejstvo, da se vzrejuje pri nas za prvovrstne plemenjske živali, ki se lahko vsak čas dobro prodajo. S tem nakupom seveda potreba savske banovine po montafonski plemenjski živini še vedno ni krita, zaradi česar si je komisija ogledala še premlade bikce, ki se bodo nakupili ob priliki jesenske živinske razstave v Ljubljani in Zagrebu.

— V trgovinski register se je vpisala tvrdica: Opšte jugoslovensko bankarsko društvo, d. d. v Beogradu, podružnica Ljubljana.

— Redni občni zbor »Tekstilane, tovarne sukna, d. d. v Kočevju, bo 4. julija ob 11. dopoldne v sejni dvorani Zadrugne gosposarske banke z običajnim dnevnim redom.

— Novi predsednik Mednarodnega kmetijskega zavoda v Rimu. Stalni odbor Mednarodnega zavoda za kmetijstvo je izvolil v tajnem glasovanju novega predsednika za tri leta (od 1931 do 1934). Za predsednika je bil soglasno izvoljen senator De Michelis. Podpredsednik francoski delegat Louis Dop in nizozemski delegat sta novemu predsedniku čestitala v imenu vsega odbora.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika v Kakinju sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave lanenega motovca, ruberoida, ladijskega poda, ključavnice, šamirjev, vodnih tehnic, posod za vodo in zidarskega orodja. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave zapiravečev za vodo. Direkcija državnega železarne Vares-Majdan sprejema do 1. julija ponudbe glede dobave železne žice. Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 2. julija ponudbe glede dobave parketov in hrastovih okvirjev za parkete, glede dobave usnja in lesa. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 6. julija ponudbe glede dobave manevrskih cev in črnih valjanih cev, do 30. t. m. glede dobave 80.000 kg cementa, do 6. julija glede dobave 30 kg klinteritnih plošč in 200 kg podložnih plošč in do 13. julija glede dobave 1 avtomatične telefonске naprave. Direkcija železarne Vares-Majdan sprejema do 1. julija ponudbe glede dobave 20.000 kg livarskega grafitu. Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 2. julija ponudbe glede dobave 50 posod za vodo. Predmetni oglasi so v Zbornici za TOI v Ljubljani na vpogled.

Položaj na naših borzih

Ljubljana, 20. junija. Devizni promet na ljubljanski borzi je v preteklem tednu popustil na 18,6 milijona Din, dočim je v predzadnjem tednu znašal 24,5 milijona Din in v predhodnih tednih 10,0. 15,9 in 22,1 milijona Din. Tečaj za devizo Curih se ves teden ni izpremenil, dočim so drugi tedni pokazovali malenkostno valovanje. Med drugimi so se malce okrepili Newyork, Berlin in Trst. Od efektov, ki so ostali neizpremenjeni, se je zaključila Kranjska industrijska družba po 304.

Na zagrebškem efektu tržišču je Vojna škoda v tork padla na 404 do 406, vendar pa se je takoj naslednjega dne popravila in se je trgovala zopet po 408 do 411, za december tudi po 411,5, vendar početne višine v predzadnjem tednu, ki je znašala 415, ni dosegla. 8% Blair, ki se je predzadnji teden dvignil od 90 do 90,5, je obrznil do višine in se je trgval na nivoju 90 do 91. 1% Blair je ostal v glavnem neizpremenjen in se je med tednom trgval med 80,75 do 81,5. Investicijsko posojilo se je okrepilo na 86,5 do 88, 7% Državna hipotekarna se je zaključevala med tednom po 81,25 do 82. Posamezne zaključke so zabeležile tudi ostale državne vrednote.

V bančnih vrednotah je bil na zagrebški borzi običajen promet. Prastrediona je obdržala višino predzadnjega tedna in jo delno še prekoračila; trgovala se je med 940 in 960. Po skoro neizpremenjenih tečajih so se zaključevale: Jugo po 67 do 67,5, Union po 165 do 167, Spska po 192, Zemaljska po 120 in Narodna po 7000.

Med industrijskimi papirji so bile Trbovlje po oslabljenjem tečaja v predzadnjem tednu zopet malo čvrstje. V početku tedna so se trgovale po 227 do 230, na koncu pa po 230 do 240. Ostali industrijski papirji niso zabeležili pomembnih izprememb; zaključevali so se med tednom: Narodna šumska po 25, Sečerana po 250 do 255, Narodna mlinska po 10 do 15, Isis po 48 do 45, Drava po 235, Slavska po 25, Slavonija po 200, Gutmann po 120, Ljevaonica po 170 in Union mlin po 58.

Devize. Curih. Zagreb 9.11875, Pariz 20.1625, London 25.0525, Newyork 515.05, Bruselj 71.68, Milan 26.8550, Madrid 49.75, Amsterdam 207.80, Berlin 122.1750, Dunaj 12.87, Sofija 8.73, Praga 15.26, Varšava 57.70, Budimpešta 90.0250, Bukarešta 3.0650.

SPORT

Državni prvak Concordia v Ljubljani

Concordia : Ilirija ob 17.30 na igrišču Ilirije.

Ilirija čaka danes zopet težak boj. V prvenstveni borbi mora nastopiti proti državnemu prvaku Concordiji, ki je baš sedaj na višku svoje forme, kar je dokazala preteklo nedeljo, ko je zaslužen odpravila temperamento Hajdukovo enajstoročico z 2 : 1 ter zasedla prvo mesto v prvenstveni tabeli naše lige. Poudarili smo že vrline zagrebške Concordije, ki ima glavni oslon v srednjem krilu Premru, izredno požrtvovalnem in borbenem igraču, v napadu je glavna moč Živković (Šimšir), v splošnem pa je ves napadalni kvintet izredno prodoren in nevaren.

Ilirija je pregrupirala svoje moštvo in bo postavila nasproti renomiranemu in sporniku najmočnejše moštvo, ki ga ima trenutno na razpolago, ter upa, da se bo nekoliko častneje odrezala kakor v prejšnjih dveh tekmah proti Hajduku in Haški. Tekma se bo vršila ob 17.30 na igrišču Ilirije ob 16. pa bo igrala rezerva Ilirije proti Jadranu.

Tekmo bo vodil odlični mariborski sodnik dr. Planinšek.

Nogomet na deželi. Danes ob 18. se bo nogometni prvak Karlovca SK Viktorija setal v Novem mestu s prvacom pokrajine LNP SK Elanom. Zaradi izredno lepe kometnejske igre gostov bodo morali domačini napeti vse sile, da dosežejo časten rezultat. V predtekmi bo prvi nastopil novo ustanoavljeni SK Novo mesto. V Kranju se bo ob 17. vršila nogometna tekma med telovadci kranjskega Sokola in SK Korotanom iz Ljubljane.

Jugoslavija : Rumunija. Na meddržav. no tekmo, ki bo 28. t. m. v Zagrebu, odpelje iz Ljubljane v Zagreb in obratno moderni avtobus. Prijave sprejema trgovina Radio Ljubljana, Miklošičeva cesta 5.

SK Ilirija. Službo na igrišču ima danes g. Ivan Zupančič. Od ponedeljka do sobote 27. t. m. jo vrše gg.: v ponedeljek Šircelj, torek Kosce, sroda Miklavčič, četrtek Bežek, petek Sturc, sobota Mahkovec.

SK Grafika. Ob 9.30 na igrišču Primorja trening tekma z rezervo Primorja. Na igrišču naj bodo: Pavlica, Kobal, Novak, Zagar, Bežan, Sorn, Juvan, Trobavšek, Srebotnik, Strojmar, Stupica II, Potrat, Pungercar, Mokina. — Ista postavba igra danes proti nog. odseku SK Sokola v Škofji Loki. Vsi in točno ob 13. na glavnem kolodvoru. Odhod ob 13.20. Dres rdeč.

Nekaj besed o sodnikih

Sodniško poglavje je zelo obširno in niti narodi z dolgoletno sportno tradicijo mu še niso prišli do dna. Vedno in vedno se pojavljajo nova vprašanja in novi predlogi, kaj in kako bi bilo ukreniti, da bi težko in nehalno nalogo sportnih sodnikov vseh vrst vršili poklicani res tako, da bi ne bilo večjih sporov in pritiskov. Sodnik je oseba, ki nikoli ne more zadovoljiti obeh strank in v tem primeru ne velja pregovor, da se tretji veseli, če se prepirata dva. Tretji je v tem primeru običajno užaljen; očitki pa gredo na račun sodnikov.

Največ očitkov gre menda na sodnika na nogometnih tekih. Sodnik je tamkaj osrednja oseba vsega igrišča. To pa ne pomeni, da mora vladati kot avtokrat in ravnati z igralci kot s podložniki, temveč le toliko, da je njegova avtoriteta potrebna, da se igra lahko brez incidenta zaključí. Kakor je mnogo slabih igralcev, je tudi mnogo slabih sodnikov in kakor je forma igralcev odvisna od raznih okolištin, je tudi znanje sodnika čisto zelo spremenljivo. Sodniki so pač samo ljudje, kakor vsi drugi. Vsak sodnik se mora sam izpopolnjevati in skrbeti, da more telesno in čim bolj po pravilih vršiti svoj posel.

Bištevne lastnosti sodnika morajo biti: naglost v odločitvah, gibčnost na igrišču in odločnost v nastopu. Odločnost seveda ne sme iti tako daleč, da bi sodnik ne hotel priznati storjene napake, toda preden je dovolil nadaljevanje igre.

Pri oceni sodnika je mnogo odvisno od njegovega nastopa, toda nič manj od njegovega »živenslužbenega« vedenja. Značaj je najbolj bistveni del človeka. Pri sodniku je značaj vse. Osebe lahkega značaja so za sodnike najmanj primerne. Vodja tekme mora poznati ljudi, izogibati se mora vsakega zapovedovanja, nastopati mora ljubeznivo, toda odločno in računati mora z razburjenjem, ki vlada med nasprotniki na polju.

Važno je dalje, v kakšni zunanji obliki se sodnik predstavi moštvom in občinstvu. Najpripravnejši je nogometni »dres«, ki naj bo izpopolnjen po vremenskih prilikah. Razume se, da je neobhodno potrebno, da ima pri sebi brezhibno »štoparico«. Piščalko naj nosi sodnik v rokah, ovito s kratko vrvice za zapestjem.

Pred igro naj se sodnik izogne razgovorom s člani nastopajočih društev. Pazi naj na to, da se oblači v nevtralnem prostoru ali vsaj v kabini lastnikov. Če mu dodelijo nevtralne stranske sodnike, naj se z njimi pred pričetkom igre dogovori glede raznega sodelovanja, če je morda potreben. Končna odločitev je seveda vedno pridržana njemu. Taktično naj se sodnik giblje čim bolj v bližini žoge. Pri tem naj seveda ne izkoristi preveč svojih telesnih moči za tek, ker mu bo sicer manjkalo dovolj sile, da bi lahko točno pregledal vsako situacijo v igri. Po možnosti naj je ubaja v kazenski prostor in se postavlja vedno tako, da igralcem ni na poti.

Novosadska blagovna borza (20. t. m.). Tendencna neizpremenjena. Promet: 9 vagonov, pšenice, 27 turščice, 1 moka in 3 otrobov. — Pšenica: srednjebaška, 79/80 kg 180—185; okolica Novi Sad 79/80 kg 180—185; okolica Sombor, 79/80 kg 165—170; baška potiska, 79/80 kg 190—195; gornjebaška, 79/80 kg 190—195; sremska, 78 kg 162,5 — 167,5; okolica Indija, 78 kg 167,5 — 172,5. Turščica: baška, Dunav, Sava 98—100; okolica Sombor 96—98. Moka: baška 240 in 200 260—280, 240—260; 240—250; 240—225—230; 240—120—130. Otrobi: baška, sremski in banatski 25—117,5.

— Budimpeštanska armenska borza (20. t. m.). Tendencna prijazna. Promet omejen. Pšenica za junij 14.47 — 14.48. Turščica: za julij 13.28 — 13.29, za avgust 13.43 — 13.45, za maj 1932 11.69 — 11.70.

Če se sodnik vsaj v glavnem ravna po teh navodilih, ima polovico uspeha že zagotovljeno.

Angleži so dali nogometnemu svetu mnogo sodnikov in kjer je v ostalem tekla tudi zibelka nogometa, so postavili za sodnike 10 zanimivih zapovedi, ki so sicer za naše razmere še mnogo pretesne, vendar pa lahko vsaj deloma veljajo kot dobre smernice tudi za naš sodniški kader.

Te zapovedi so naslednje: 1.) Ne dovolj, da bi se ti približali gledalcem! 2.) Pripravi se na tekmo in bodi zmeren! 3.) Ne boj se napak! 4.) Ne boj se, da bi jih priznal, če si jih napravil! 5.) Zvičaj po potrebi, toda nikoli preveč! 6.) Bodi proti sebi najstrožji! 7.) Opozorjaj rajši prej kot pozneje! 8.) Ne loči na prostoru lastnika ali gosta! 9.) Spoštuj igralce, da te bodo tudi oni spoštovali! 10.) Imej slonovo kožo!

VIII. narodni teniški turnir za prvenstvo Jugoslavije

Schäffer ostane prvak Jugoslavije v singlu, ga. Gostiša damska prvakinja. — Brata Friedricha porazita naš najboljši par Kukuljević - Schäffer. — Punčec juniorski prvak Jugoslavije.

Kakor je »Jutro« že poročalo, se je vršil od srede 10. do včerajšnje nedelje 14. t. m. v Zagrebu na prostorih »Zagrebskega drsalnega društva« (Z. W. D.) teniški turnir za prvenstvo Jugoslavije za leto 1931. Udeležilo se ga je približno 80 tekmovalcev; v glavnem iz Zagreba, Beograda, Maribora, Celja in Ljubljane. Kljub ogromnemu številu tekmovalcev je bila organizacija turnirja dobra. Vobe je vladalo za turnir veliko zanimanje ne samo v Zagrebu, temveč po vseh teniških središčih naše države. Turnir se je delil na prvenstvo sinov gospodov single dam, double gospodov, mix - double in na prvenstvo juniorjev. Tudi to pot so bili na turnirju zastopani najboljši klubi z najboljšimi igralci. Izmed najboljših jugoslovenskih igralcev so se udeležili iz Zagreba državna reprezentanta Schäffer in Kukuljević, lanskeletna državna prvakinja ga. Gostiša ter od »orjev« talentirani Concordijski Puček. Dalje so bili zastopani iz Beograda znani dobri igralci: Friedricha, Radović in drugi, iz Maribora dravski prvak Hitzl ter Leyer, za SK Celje sta nastopila dr. Bleiweis. Toplak in gđ. Ravnikar.

Turnir se je pričel ob lepem vremenu, ki je privabilo veliko število zagrebške nablike. Vršil se je seveda po cup-sistemu, ki je v prvih kolih izločil slabše konkurente. Važnejši rezultati prvega dne so bili:

Kukuljević Tomica (ATK) - Mikulić (Hašk) 6:3, 6:0.

Antolović (ATK) - Hagenauer (ATK) 6:2, 6:4. Lepa in zanimiva partija. Drugi in tretji dan so posamezne partije radi silne vročine izgubile na tempo, tako da se je turnir dokaj zavlekel.

Naslednji dan se je s tekmovalcem pri-

čelo ob 8. junij, tako da je kazala tabela popoldne že resnejšo sliko. Izmed važnejših rezultatov so izčrpnost tile:

Gospodje single: Košak - Monti 3:6, 6:3, 6:3. Kukuljević - Dr. Bleiweis 6:1, 6:4. Radović (Bgd.) - Košak 6:3, 8:6. Schäffer - Radovanović (Bgd.) 6:2, 6:1. Gospodje double: Radović - Cernojarov - Grizozov - Krnic 6:4, 2:6, 7:5.

Juniorji: Punčec - Matić 6:0, 6:0. Šivic (SK Ilirija) - Kopsa 6:2, 6:2. Radošević - Mravunac 7:5, 4:6, 7:5.

Dame: Gostiša - Zakić 6:2, 6:0. V soboto so se odigrale vse semifinale igre, tako da so za nedeljo ostale samo še finalne. Med odličnejšimi navajamo sledeče:

Gospodje: Hitzl (Maribor) - Cernojarov (Bgd.) 6:4, 6:2. Ing. Malančec - Leyrer (Maribor) 6:2, 3:6, 6:4. Radović (Bgd.) - Kukuljević Tomica 6:4, 6:4. K. Friedrich Hitzl 8:6, 6:1. Punčec - prof. Friedrich 7:5, 6:4.

Dame: Schreger - Kovač 6:1, 6:2. Ravnikar (Celje) - Grünfeld 6 : 1, 6 : 0.

Double: brata Friedrich - Seleketinski Radovanović 4:6, 6:3, 6:2.

Juniorji: Radošević - Cuculić 3:6, 6:4. 9:7. Šivic - Kohnar 6:1, 6:2. Fröbe - Gavella 6:4, 6:1.

Finali. Po zanimivih in lepih bojih v predtekmovalju so se sestali v finalu naši najboljši igralci posameznih konkuren. Zanimanje za te igre je bilo zelo veliko, posebno pa za single med Kukuljevićem in Schäfferjem.

V finalni igri za prvenstvo Jugoslavije se je vršila napeta borba med Schäfferjem in Kukuljevićem. Prvo igro dobi Schäffer nad še ne viziranim nasprotnikom z lahkoto 6 : 0. V drugem setu nudi Kukuljević že resnejši odpor, toda s preudarno igro ga dobi Schäffer s 6 : 4. V naslednjem setu se slika preobrne; Kukuljević prihaja vedno bolj v formo ter odloči tretji set s 6 : 4 v svojo korist. V četrtem setu je igra na višku. Gledalcem se nudijo krasni momenti, Kukuljević je v formi in igra taktično in tehnično dovršeno. Po skrajno napeti borbi izenači z 8 : 6. (Stanje setov 2 : 2.) Po krajšem odmoru sledi odločilni set. Kukuljević igra na zmago. Igra ni več tako lepa. Schäffer je utrujen. Pri stanju gemov 3 : 3 Schäffer ne more več servirati zaradi krča na roki. Sledi daljši odmor. — Igrača se vrne odpočitja na prostor in nadaljuje leta prekinjeni set, ki ga po trdem boju s 6 : 4 osvoli Schäffer in postane s končnim rezultatom

6 : 0, 6 : 4, 4 : 6, 6 : 8, 6 : 4 tretji državni prvak Jugoslavije.

Največja senzacija turnirja je bilo

double prvenstvo.

Za naslov prvaka sta se borila para Kukuljević - Schäffer in brata Friedrich. Nihče ni pričakoval zmage bratov Friedrich, ki se v državnem prvenstvu še nista nikoli tako dobro plasirala. S posebno taktično in premišljeno igro sta premagala naš dosedanj najboljši par Kukuljević - Schäffer. Kukuljević in Schäffer sta si bila v prvem setu 6 : 2 gotova zmage, toda takoj sta Friedricha poostrišla igro in tako dobila drugi in tretji set. Naslednji set sta dobila nasprotnika. (Stanje setov 2 : 2.) V petem setu so si bili igralci enaki. Po dolgi precej izenačeni borbi sta vztrajna Friedricha zmagala z

2 : 6, 6 : 4, 6 : 4, 1 : 6, 10 : 8.

V finalni igri za damsko prvenstvo je tudi letos zmagala ga. Gostiša. Proti odlični nasprotnici ge. Schregerjevi je dosegla rezultat:

7 : 5, 2 : 6, 6 : 4.

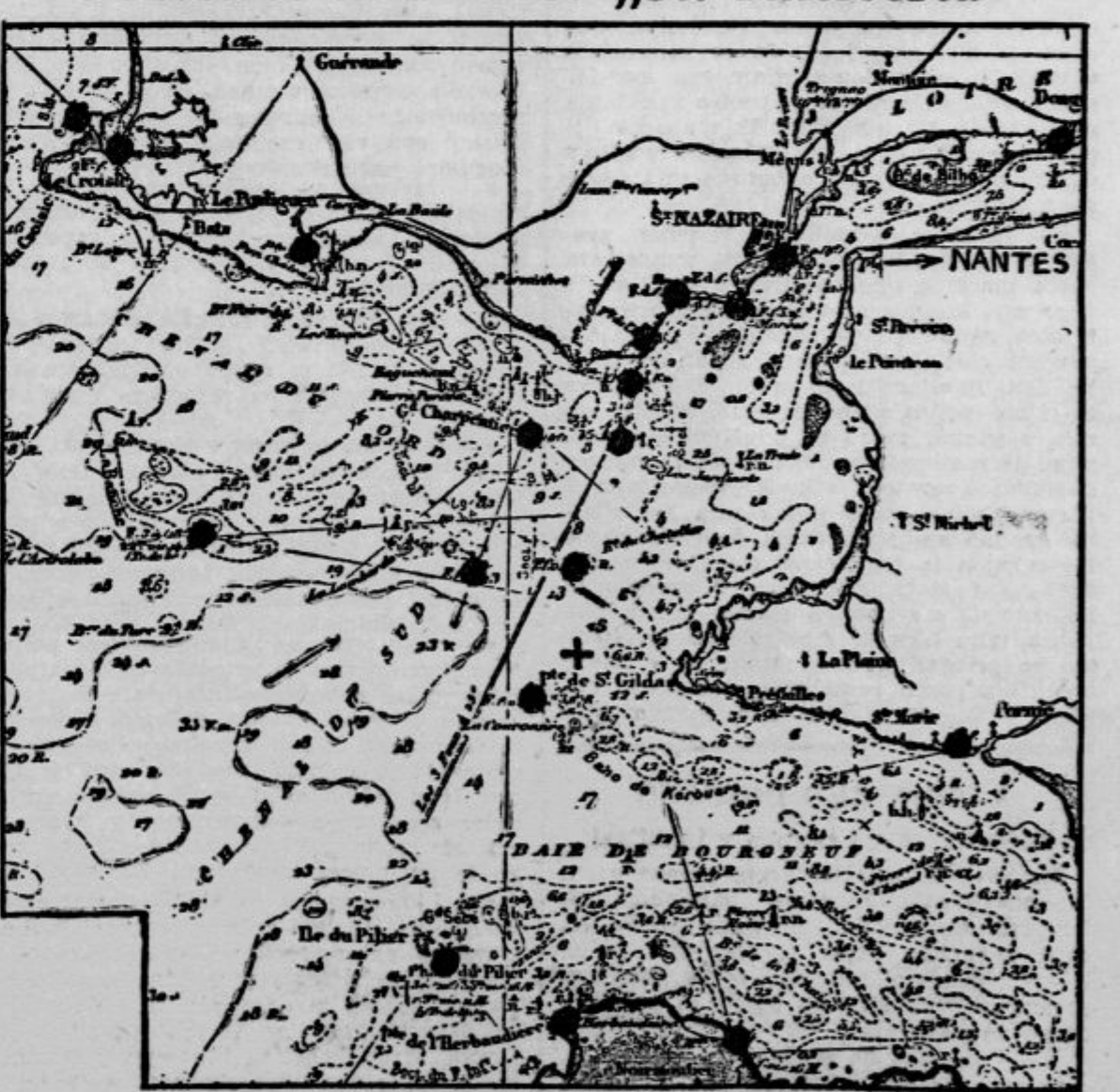
Mix - double za prvenstvo Jugoslavije za leto 1931 sta si prisvojila gđ. Schreger in g. Schäffer. Zmagala sta proti paru Gostiša - Kukuljević z rezultatom

7 : 5, 6 : 0.

Tako dober rezultat sta dosegla zaradi ge. Gostiše, ki je imela na nogi blueso in ni mogla razviti svoje lepe igre.

Prvo mesto pri juniorskem tekmovalju, pri katerem je sodelovalo 25 juniorjev, si je prisvojil zaslužen Punčec (Concordia).

Pozorišče katastrofe „St. Philiberta“

Katastrofa francoskega izletniškega parnika »St. Philiberta« je po grozni tragediji »Titanica« pred skoro dvajsetimi leti največja pomorska nesreča in spada po številu svojih žrtvih sploh med največje pomorske katastrofe, kar jih zgodovina beleži. Njena tragičnost je tem večja, ker so postali žrtve razbesnelega morja skromni, preprosti in delavni ljudje, ki so si želeli na kratkem nedeljskem izletu odpohiti po celotnem dnevnem napornem delu v tovarnah in delavnicah. Zato sočustvuje z žrtvami in njihovimi preostalimi svojci vse civilizirani svet.

Prijatelj našega lista, ki se je bil muldil spomniti več tednov v Nantesu, St. Na-

zireu in okolici, nam je dal na razpolago navtično karto morskega predela, kjer se je strahovita nesreča zgodila. Karta, ki jo danes priobčujemo, ima točno označene morske plitvine in je z nje jasno razvidno, kako nevarna za parop

Marcel Ray:

Izkustvo sestanka v Chequersu

Gospodarska kriza se s vzmernjivo brzino širi po vsem svetu. Istodobno in s nič manjšo brzino pa se zmanjšuje medsebojno zaupanje in duh zblizanja med narodi. Vsaka država se skuša zapreti v trdnjavo lastnega egoizma, da bi se očuvala krize, ter se boji vsake inicijative, koje posledice se ne bi dale takoj podrobno oceniti. Gospodarska kriza pa je v večini držav tudi povzročiteljica političnih kriz, ki samo še povečujejo nezaupanje ter finančni in gospodarski nered. Države Evrope in Zedinjene države ameriške se vrtijo tako v neke vrste začaranem krogu, iz katerega ne najdejo izhoda.

V resnici pa ni niti potrebno aktivno sodelovanje in soglasje vseh zainteresiranih držav, ako hočemo zlomiti ta začarani krog. Ves svet ve, da bi bilo dovolj, ako se približata in sporazumeta, čeprav samo na nekem omejenem polju, vsaj Francija in Nemčija. Namesto tega sporazuma, ki se neprestano oddaljuje ter se umika po stresemannovi smrti enemu nesporazumljenju za drugim, bi pa bilo potrebno ustvariti in vzdrževati več ali manj tesne stike za postopno sodelovanje med Nemčijo, Anglijo, Francijo in Zedinjenimi državami. Naj se že misli, kar se hoče o nadah na uspeh tega poskusa, vendar se dajo potrebni pogoji za uspeh zelo lahko določiti.

Pripominjam, da čakajo v sedanjem trenutku rešitve tri velika vprašanja, a katerim bi se veslele lahko uspešno bavile in podvele potrebna pogajanja; seveda bi se morala ta pogajanja voditi v ženevskem duhu in biti podrejena nadaljnjim sankcijam onih organov, v katerih so zastopane vse države, to je sankcij Evropske unije in Društva narodov. Ta tri velika vprašanja so reparacije, brezposelnost in gospodarski odnosi Evrope na pram Ameriki na eni in na pram Sovjetski uniji na drugi strani.

Prof. Georg Bernhard je prošil teden iznesel zelo zanimivo misel o politični rešitvi reparacijskega vprašanja in mednarodnih plačil. Treba je podčrtati izraz politična rešitev, kajti v tem je težišče njegove misli. Jasno je, da se bodo veslele, ki preživljajo enake težave in nevarnosti, lažje sporazumele na temelju izkustva kakor na temelju doktrine in sistema. Georg Bernhard izhaja s tečaja, da so mednarodna plačila morda glavni ali pa vsaj eden izmed glavnih vzrokov svetovne gospodarske krize in ako bi se ta plačila dala ukiniti, bi Evropa in Amerika občutili znatno olajšanje.

Georg Bernhard ne sanja o splošnem razveljavanju vojnih dolgov. Tudi ne predlaga nikake izpremembe Youngovega načrta, marveč je mnenja, da naj se plačila enostavno odložijo po soglasju vseh prizadetih vsaj za dobo dveh do treh let. Odlični nemški gospodarstvenik je uverjen, da bi tak ukrep zadostoval za ureditev razmer v raznih državah, da bi omogočil do neke stopnje zaupanje in optimizem narodov ter bi kakor neke vrste udarec s bičem poživil gospodarsko življenje Evrope in Zedinjenih držav.

V teku zadnjih tednov sem lahko ugotovil, da je precejšnje število nemških bančnikov, industrijcev in trgovcev istih misli glede vprašanja vojnih dolgov in da goji močno slične nade kakor Georg Bernhard. V istem duhu sta Brünig in Curtius govorila v Chequersu svojim angleškimi tovarišem. Danes je skoro popolnoma znano, kaj se je godilo ob priliki tega sestanka. Nemška ministra sta narisala dramatično sliko težav in nevarnosti, v katerih se zvrja njihova vlada, ter našle razloge, zaradi katerih smatrajo nemške obveznosti za pretežke. To je običajna utemeljitev vsakega nezadovoljnega dolžnika. Kar pa je za druge države daleko zanimivejšje, je to, da je kancelar Brünig smatral za potrebno izvesti reparacijski problem in vojne dolge v mednarodno javnost ter predlagal Angliji, naj prevzame inicijativo za razpravo tega vprašanja v interesu vseh držav upnic in dolžnic, ne samo v interesu Nemčije.

Angleški ministri pa niso mogli prevzeti te inicijative. Kolikor vemo, so predvsem zahtevali od nemških tovarišev, naj si pomagajo sami in naj na kak način prištrijejo nemški mornariški proračun. Nadalje so odsvetovali vsak nemški korak, ki bi edini ne vzbudil neprijetne pozornosti, naposled pa so svetovali Nemčiji, naj se obrne s svojo prošnjo na druge države bodisi po običajnem diplomatskem potu ali preko ženeve, vendar pa vedno v okviru Youngovega načrta.

Naj bo že tako ali tako, videti je, da si je nemška vlada usvojila — in kolikor ji pač dopušča težave njene notranje politike, — strogo mednarodno stališče prof.

Georga Bernharda. S francoskega stališča mislim, da je to edini način, kako je mogoče in treba začeti vsi akcijo. V bistvu so malo važne modalitete za morebitno odložitve anuitet ali njihovih delov. Najboljši način bo oni, ki bo najbolj spoštoval mednarodne dogovore in Youngov načrt. S tega stališča bi bil najboljši sistem »konverzije dolgov«, o katerem govorijo krogi Mednarodne banke v Baslu in ki bi edini ne vzbudil neprijetne pohornosti raznih vlad. Glavna točka vsega pa so zakoniti interesi Francije in javno mnenje francoskega naroda, česar se morajo v Berlinu dobro zavedati.

Smatram, da je koristno, ako poučim množestvo o mišljenju povprečnega Francoza, pri čemer se ne upam trdit, da bi bilo to mnenje ravno miroljubno in zavzeto za Briandovo politiko. Utemeljitev, ki jih nemška vlada navaja glede svojih obveznosti, zahtevajo spremembo reparacijskih določil, v Franciji nimajo prevleke veljave. To pa iz naslednjih treh glavnih razlogov: V Franciji sodijo, da se izkušnje Youngovega načrta, ki ga smatra ves svet za definitivno ureditev, odkar je bil podpisan, ne dajo še občutiti in da je prezgodaj, ako se ta načrt označuje kot neizvedljiv. Nadalje prevladuje v Franciji mnenje, da se morajo pogodbe med narodi kakor pogodbe med posamezniki sprejemati, kakršne pač so, brez ozira na to, kakera pogodbenega stranka prevzame za bodočnost nepredvideni riziko. Možna je, da so nekatere okoliščine, zlasti zmanjšanje kupne vrednosti zlata, do neke mere povečale nemške obveznosti. Ako pa bi se bile okoliščine razvile v obratnem pravcu in bi se bila kupna moč zlata pomnožila, namesto da se je poslabšala in bi Nemčija iz tega imela ugodnosti, ali bi v Berlinu bili mnenja, da imajo upniki, osebno Francija, pravico zahtevati revizijo Youngovega načrta? Ne trdim, da tako dokazovanje vzdržijo vsako kritiko, s tem kažem samo pravni čut in neko zdravo razsodnost povprečnega Francoza, ki vidi, da se zahtevajo vedno nove ugodnosti brez protidajave. Tako se francoska javnost že vnaprej boji vsake naslednje reklamacije in se sprašuje, da li bo lahko sploh kdaj zadostila nepopravičljivosti neke zelo obsežne nemške frakcije, kadarkoli je na dnevnem redu kak nava nemška zahteva.

Te pripombe so se čule že stokrat. Vendar je potrebno jih navajati znova, ker v Nemčiji zaradi socialne bede naletoje vselej na gluha ušesa in ker je treba končno razumeti napade, ki jih je v Franciji doživel Briandova politika. Obenem ne smemo pozabiti, da je Francija stopila v obdobje volilne agitacije, ki se bo nadaljevala do spomladanskih volitev in ki bo ves ta čas omejevala svobodo duha volilcev, kakor tudi svobodo delovanja vladajočih činiteljev. V ostalem pa tudi Francija že začena čutiti industrijsko, trgovsko in finančno krizo, ki se že kaže sicer v manjši brezposelnosti, ki pa je za njo vsakogar nenavada. Končno pa grozi tudi Franciji proračunski primanjkljaj, ki ga bo težko pokriti. To so razlogi, ki stijo vsako francosko vlado, da skrbno gleda na to, da se delež nemških plačil ne bo znova zmanjšal.

Okoliščine za novo obravnavo vprašanja vojnih dolgov pa niso samo v Franciji neugodne. Isto je v Angliji, kakor sta lahko opazila Brünig in Curtius, ter v Ameriki. Anglija ima takisto svojo krizo brezposelnosti, svojo proračunsko krizo in svojo izvozno krizo. Podcenjevali tudi ni politične krize, ki postaja od meseca do meseca težja in ki ograža stabilnost laburistične vlade. V Berlinu si mislijo, da je to en razlog več, da se Angliji pridruži Nemcem ter onemogoči krizo, preden ne bo prepozno. To je res. Spomniti pa se je treba, da gleda London v svojih težkih urah vselej proti New Yorku in skrbem, da ne bi vzbudil občutljivosti velike ameriške republike, ki je obenem angleška zaveznica in tekmovalka. Pomisliti je treba tudi, da bo postala racionalizirana nemška industrija velika nevarnost za angleško industrijo, katere metode so nekoliko zastarele. Kar se tiče Zedinjenih držav, ki vstopajo takisto v volilno obdobje, je tudi res, da so njihovi industrijski in bančni krogi čedalje bolj naklonjeni misli, da so vojni dolgi vsesrečna zadeva. Toda tega pametnega mišljenja nikakor ni najti pri narodnih masah, ki vidijo v vsakem popustu angleških in francoskih plačil samo novo zvišanje lastnih davkov.

To dolgo naštevaje ovir, ki bo nanje nemovno zadela vsaka nemška inicijativa glede znižanja reparacij, naj ne služi v to, da bi vzela pogum za vsako pobudo. Iskreno želim, da bi Evropa našla sredstev za izhod iz tega absurdnega kroga,

univerzo, tako pravi papa. — In če ne morem — — On pravi, da imaš talent. Bledi obraz se nasmehne. — Dobro, bom skušala. Tiho, kakor je prišla, odide in sede v svoji sobi h knjigam. Zapored brska zdaj po zgodovini, zdaj po algebri, potem latinščini, francoščini, spet geometriji, pa fizika, kemija, zemljepis. Kenofon in Cezar se prepirata s Presernom, Vodnik preganja Cankarja, tam okoli Himalaje se majoje vrhovi in Stol sili iz Karavank. Papa pravi, da imam talent, si ponavlja Lidija in ugiblje o punskih vojnah, naprej o križarjih in spet nazaj o Aleksandru Velikem in Dariju. Poslušno se vse mede v njenih mislih, dokler se ne oddalji in ne obledi v megleni zabrisanosti. Sprejaj ožive nove podobe. Te so sveže in sočne in jih gleda Lidija z zanimanjem in ljubeznijo: Creppe Georgette, creppe germaine, tiskana svila, Dagmar, Bemberg, popelin, delaine, vse rožno in bujno in pestro. Po mizah modni listi. Dekleta gomaze in delajo, te pri strojih, druge vezejo, krojijo, rišejo. Gospe prihajajo in gospodične, vse očarane in kakor zamaknjene v pestrost razkošnih barv, v gibkost stoterih no-

v katerem brezupneje tava. Hočem samo pokazati, da je nemška vlada na dobri poti, ako je soglasna s Georgom Bernhardom ter ako zasleduje bolj mednarodni nego svoj ožji nemški interes. Na drugi strani ne kaže tajiti, da bo Brünig potreboval mnogo spretnosti diplomatske modrosti in psihološke dalekovidnosti, ako bo hotel dokazati politikom raznih držav, kako potrebno je gledati predvsem na splošne gospodarske interese. Težko je izvajati nacionalistično politiko ali politiko evropskega sporazuma, kadar ni polne svobode, odločiti se za eno ali za drugo. Tudi ni lahko preprečiti upnikov, da je v njihovem interesu, ako se plačila dolgov odgodijo. Največja težava pa je pripraviti Ameriko do pogajanj z Evropo, ne da bi

se prevelo indolentno mišljenje v stvari, ki se jo ne tičejo. Ako se bo izkazalo, da se težave prevlekle, bodo Nemčija in ostale velesile morda pristopile k pogajanjem za novo izpremembo reparacij in vojnih dolgov. Še v začetku pričujočega članka sem omenil dve drugi vprašanji, ki ostanja najbrž potrebovali javne diskusije: Brezposelnost in odnosi Evrope do Amerike in do sovjetske petletke. V obeh primerih je Nemčija v središču problema. V obeh primerih so težave in medsebojno nezaupanje znatne, vendar pa so skupni interesi glavnih velesil daleko večjega pomena. V prihodnjem članku bom raziskoval možnosti zblizanja, ki nam jih nudita ta dva problema.

Kakšen mik naj ima vse to za tujca, ki v dneh kratko omenjenega bivanja ne utrudno paberkuje med znanimi in neznanimi znamenitostmi svetovne metropole in si zvečer ne zaslužni nič drugega kakor ožiden počitek? Ah, to dvoje vozi vstric: blede misterioznost pariških večerov in pa nepremagljivi kranski firbec.

V soparnem mraku smo se odpravili k enkratnemu obilnatemu ogledu pariškega nočnega življenja. Vnaprej naj bo obelodana nedolžnost našega pohoda: z avtobusom smo zdrčali po širokih ulicah, vključno s bile korporativno vse dame »ju trove« ekskurzije in posebnega vodnika smo imeli s seboj.

Jako nam je ugajalo v arabski restavraciji. Izvzavno kafe pečejo, godba s turški plunko in bobnom ni preveč očarljiva, tudi gostje ne zanimajo in mi ne njih. Vsa stvarba pa je odlično urejena. Po slogu in notranji razdelitvi. Kavarni je priključena restavracija in pester bazar, sijajno parno kopališče z malimi vodometi in blekom belega marmorja, in slednjič muslimanska molitnica. Zato se vse poslopje imenuje Mošaja. Hvalažna Francija se je z njo oddolžila svojim temnopoltim podnikom. In teh je v Parizu mnogo. Podjetni so. Vročekrni. Opasni. Mnogo so z njimi bavi dnevna kronika.

Krenimo dalje. Med apše. V Rue de Lappe. V beznico, ki si jo sam izberemo. Kajti ne maramo, da bi se odpravljalo »po naročilu«, kakor za stare Angležinje in senzaciji željne Američanke. Tisto komedijo vemo že vnaprej, ki se odigrava v posameznih šepetunkah kakor v filmu: apš z rdečo ruto — strastno pleše z devojko — ona se zvrja — drugi apš prikoči — jo otme — spopad — strel v lešerbo — (Angležinje se onesveščajo) — »Luč, luč!« — policija — in komedija je končana. Vse narejeno, vse naročeno. Se policija go kakor iz gledališke garderobe.

In to je pariški nočni doživljaj. Za stare Angležinje. Nu, mi si tega nismo dali soliti.

V Leppovej ulici je življenje noč na noč. Že od zgodnjega večera. Dolga je ta ulica, ozka, beznica pri beznici. A čema bi človek bil vedno tako neizprosenih besed. Male ostarijeke luknje so to, s širokim vodom naravnost s pločnika. Harmonika poje v njih, gosti jo spremljajo. Saj je kaj beljivo. In nekateri »boljšje« lokali so naravnost kričke razsvetljave. Tudi ljudje, ki šetajo in veselijojo tod, niso sami približani in očitni banditi. V brezdelju, v grešnosti velikomestne puble svobode se plodi ta zarod. Ničesar ga ne veže na zadržanje. In vendar so apši večinoma le zahrbiti, lokavi bojazljivci. Mar jim postenjak in — ženske. A vendar ni lažje ga zaslediti kakor spretna tatvina iz »buržujskega« žepa in dohodek »prijeteljice«.

V mali pivnici, kamor smo vstopili, sta oba godca sedela na nekakšnem odru, mlada apaska dekleta so plesala sama, fantje so stali ob strani, podstavliali noge, se krobotali in prerivali. Vse mizo je zasedla naša družba in preden nam je natakarcia prinesla male kelije piva, so se apši kakor pomešali med nas, opazovali ples, zraven pa prežali na naše žepce in na dameke ročne torbice.

Zaplesal je tudi mladi par iz naše družbe. (Vsak ples velja le 50 centimov). Videl sem kajpak, kako je apš tik ob moji mizi pomignil dvema zaveznicama. In zavrteli sta se tudi ti dve mladoletni negodnici, da so šumeli njuni copati ob drsnju fofokstota in se je od njunih tankih vratov odvijal pisani šal. Priplešali sta do našega para, trčili obenj in pobožali gospoda po

vih oblik, katerih vsaka je pesem, iščočja vsebine: vitkega ženskega stasa. V tem razkošju je Lidija kraljica. Z ljubeznijo nadzoruje delo, svetuje, pomenja in izbira. Vsak njen svet sprejme obiskovalke z veseljem in priznanjem, kar izbere ona, ugaja najbolj razvajanemu očesu in vse, ki prihajajo v njen salon, odhajajo veseli in zadovoljne, polne hvale in zagotavljanja, da še nikjer niso bile tako dobro postrežene.

In Lidija je srečna v tem svojem barvitrem kraljestvu. Nič se ne zave, kako jadrno beži čas. Mahoma se nagone dan, v sobo se zgrinjajo sence in ponosno vstopi inspektor Kušar.

— Zakaj ne nažgeš luči, Lidija? Polmrak je očem najbolj škodljiv.

Dekle se zdrzne in knjige se zareže pred njo. Pisanega paradiža ni več. Hudobno se smeje iz kota: $a^2 + 2ab + b^2 = ?$ Lidija zardeva in pobeša oči. — Sicer pa mislim, da si lahko privoščiš nekoliko odmora, dobrodušno in pokroviteljsko meni papa.

Lidiji zveni iz dalje: — Ceterum autem censeo, Carthaginiem esse delendam!

Strese se in se z očmi umika očeto-vim pogledom.

Gospod inspektor sede na otomano.

se prevelo indolentno mišljenje v stvari, ki se jo ne tičejo.

Ako se bo izkazalo, da se težave prevlekle, bodo Nemčija in ostale velesile morda pristopile k pogajanjem za novo izpremembo reparacij in vojnih dolgov. Še v začetku pričujočega članka sem omenil dve drugi vprašanji, ki ostanja najbrž potrebovali javne diskusije: Brezposelnost in odnosi Evrope do Amerike in do sovjetske petletke. V obeh primerih je Nemčija v središču problema. V obeh primerih so težave in medsebojno nezaupanje znatne, vendar pa so skupni interesi glavnih velesil daleko večjega pomena. V prihodnjem članku bom raziskoval možnosti zblizanja, ki nam jih nudita ta dva problema.

Kakšen mik naj ima vse to za tujca, ki v dneh kratko omenjenega bivanja ne utrudno paberkuje med znanimi in neznanimi znamenitostmi svetovne metropole in si zvečer ne zaslužni nič drugega kakor ožiden počitek? Ah, to dvoje vozi vstric: blede misterioznost pariških večerov in pa nepremagljivi kranski firbec.

V soparnem mraku smo se odpravili k enkratnemu obilnatemu ogledu pariškega nočnega življenja. Vnaprej naj bo obelodana nedolžnost našega pohoda: z avtobusom smo zdrčali po širokih ulicah, vključno s bile korporativno vse dame »ju trove« ekskurzije in posebnega vodnika smo imeli s seboj.

Jako nam je ugajalo v arabski restavraciji. Izvzavno kafe pečejo, godba s turški plunko in bobnom ni preveč očarljiva, tudi gostje ne zanimajo in mi ne njih. Vsa stvarba pa je odlično urejena. Po slogu in notranji razdelitvi. Kavarni je priključena restavracija in pester bazar, sijajno parno kopališče z malimi vodometi in blekom belega marmorja, in slednjič muslimanska molitnica. Zato se vse poslopje imenuje Mošaja. Hvalažna Francija se je z njo oddolžila svojim temnopoltim podnikom. In teh je v Parizu mnogo. Podjetni so. Vročekrni. Opasni. Mnogo so z njimi bavi dnevna kronika.

Krenimo dalje. Med apše. V Rue de Lappe. V beznico, ki si jo sam izberemo. Kajti ne maramo, da bi se odpravljalo »po naročilu«, kakor za stare Angležinje in senzaciji željne Američanke. Tisto komedijo vemo že vnaprej, ki se odigrava v posameznih šepetunkah kakor v filmu: apš z rdečo ruto — strastno pleše z devojko — ona se zvrja — drugi apš prikoči — jo otme — spopad — strel v lešerbo — (Angležinje se onesveščajo) — »Luč, luč!« — policija — in komedija je končana. Vse narejeno, vse naročeno. Se policija go kakor iz gledališke garderobe.

In to je pariški nočni doživljaj. Za stare Angležinje. Nu, mi si tega nismo dali soliti.

V Leppovej ulici je življenje noč na noč. Že od zgodnjega večera. Dolga je ta ulica, ozka, beznica pri beznici. A čema bi človek bil vedno tako neizprosenih besed. Male ostarijeke luknje so to, s širokim vodom naravnost s pločnika. Harmonika poje v njih, gosti jo spremljajo. Saj je kaj beljivo. In nekateri »boljšje« lokali so naravnost kričke razsvetljave. Tudi ljudje, ki šetajo in veselijojo tod, niso sami približani in očitni banditi. V brezdelju, v grešnosti velikomestne puble svobode se plodi ta zarod. Ničesar ga ne veže na zadržanje. In vendar so apši večinoma le zahrbiti, lokavi bojazljivci. Mar jim postenjak in — ženske. A vendar ni lažje ga zaslediti kakor spretna tatvina iz »buržujskega« žepa in dohodek »prijeteljice«.

V mali pivnici, kamor smo vstopili, sta oba godca sedela na nekakšnem odru, mlada apaska dekleta so plesala sama, fantje so stali ob strani, podstavliali noge, se krobotali in prerivali. Vse mizo je zasedla naša družba in preden nam je natakarcia prinesla male kelije piva, so se apši kakor pomešali med nas, opazovali ples, zraven pa prežali na naše žepce in na dameke ročne torbice.

Zaplesal je tudi mladi par iz naše družbe. (Vsak ples velja le 50 centimov). Videl sem kajpak, kako je apš tik ob moji mizi pomignil dvema zaveznicama. In zavrteli sta se tudi ti dve mladoletni negodnici, da so šumeli njuni copati ob drsnju fofokstota in se je od njunih tankih vratov odvijal pisani šal. Priplešali sta do našega para, trčili obenj in pobožali gospoda po

se prevelo indolentno mišljenje v stvari, ki se jo ne tičejo. Ako se bo izkazalo, da se težave prevlekle, bodo Nemčija in ostale velesile morda pristopile k pogajanjem za novo izpremembo reparacij in vojnih dolgov. Še v začetku pričujočega članka sem omenil dve drugi vprašanji, ki ostanja najbrž potrebovali javne diskusije: Brezposelnost in odnosi Evrope do Amerike in do sovjetske petletke. V obeh primerih je Nemčija v središču problema. V obeh primerih so težave in medsebojno nezaupanje znatne, vendar pa so skupni interesi glavnih velesil daleko večjega pomena. V prihodnjem članku bom raziskoval možnosti zblizanja, ki nam jih nudita ta dva problema.

Kakšen mik naj ima vse to za tujca, ki v dneh kratko omenjenega bivanja ne utrudno paberkuje med znanimi in neznanimi znamenitostmi svetovne metropole in si zvečer ne zaslužni nič drugega kakor ožiden počitek? Ah, to dvoje vozi vstric: blede misterioznost pariških večerov in pa nepremagljivi kranski firbec.

V soparnem mraku smo se odpravili k enkratnemu obilnatemu ogledu pariškega nočnega življenja. Vnaprej naj bo obelodana nedolžnost našega pohoda: z avtobusom smo zdrčali po širokih ulicah, vključno s bile korporativno vse dame »ju trove« ekskurzije in posebnega vodnika smo imeli s seboj.

Jako nam je ugajalo v arabski restavraciji. Izvzavno kafe pečejo, godba s turški plunko in bobnom ni preveč očarljiva, tudi gostje ne zanimajo in mi ne njih. Vsa stvarba pa je odlično urejena. Po slogu in notranji razdelitvi. Kavarni je priključena restavracija in pester bazar, sijajno parno kopališče z malimi vodometi in blekom belega marmorja, in slednjič muslimanska molitnica. Zato se vse poslopje imenuje Mošaja. Hvalažna Francija se je z njo oddolžila svojim temnopoltim podnikom. In teh je v Parizu mnogo. Podjetni so. Vročekrni. Opasni. Mnogo so z njimi bavi dnevna kronika.

Krenimo dalje. Med apše. V Rue de Lappe. V beznico, ki si jo sam izberemo. Kajti ne maramo, da bi se odpravljalo »po naročilu«, kakor za stare Angležinje in senzaciji željne Američanke. Tisto komedijo vemo že vnaprej, ki se odigrava v posameznih šepetunkah kakor v filmu: apš z rdečo ruto — strastno pleše z devojko — ona se zvrja — drugi apš prikoči — jo otme — spopad — strel v lešerbo — (Angležinje se onesveščajo) — »Luč, luč!« — policija — in komedija je končana. Vse narejeno, vse naročeno. Se policija go kakor iz gledališke garderobe.

In to je pariški nočni doživljaj. Za stare Angležinje. Nu, mi si tega nismo dali soliti.

V Leppovej ulici je življenje noč na noč. Že od zgodnjega večera. Dolga je ta ulica, ozka, beznica pri beznici. A čema bi človek bil vedno tako neizprosenih besed. Male ostarijeke luknje so to, s širokim vodom naravnost s pločnika. Harmonika poje v njih, gosti jo spremljajo. Saj je kaj beljivo. In nekateri »boljšje« lokali so naravnost kričke razsvetljave. Tudi ljudje, ki šetajo in veselijojo tod, niso sami približani in očitni banditi. V brezdelju, v grešnosti velikomestne puble svobode se plodi ta zarod. Ničesar ga ne veže na zadržanje. In vendar so apši večinoma le zahrbiti, lokavi bojazljivci. Mar jim postenjak in — ženske. A vendar ni lažje ga zaslediti kakor spretna tatvina iz »buržujskega« žepa in dohodek »prijeteljice«.

V mali pivnici, kamor smo vstopili, sta oba godca sedela na nekakšnem odru, mlada apaska dekleta so plesala sama, fantje so stali ob strani, podstavliali noge, se krobotali in prerivali. Vse mizo je zasedla naša družba in preden nam je natakarcia prinesla male kelije piva, so se apši kakor pomešali med nas, opazovali ples, zraven pa prežali na naše žepce in na dameke ročne torbice.

Zaplesal je tudi mladi par iz naše družbe. (Vsak ples velja le 50 centimov). Videl sem kajpak, kako je apš tik ob moji mizi pomignil dvema zaveznicama. In zavrteli sta se tudi ti dve mladoletni negodnici, da so šumeli njuni copati ob drsnju fofokstota in se je od njunih tankih vratov odvijal pisani šal. Priplešali sta do našega para, trčili obenj in pobožali gospoda po

Samo takrat potuješ brez skrbi na letovanje, ako si pred odhodom nabaviš

SHELLTAX
SIGURNA SMRT vsemu mrčesu!

samo seme. Tam počaka pomladi, da skali in zraste po bilki v klas, kjer napravi svoje seme.

Iz tega vidimo, da je razlika okužbe in rasti med obema vrstama kljub veliki znanosti podobnosti prav velika in nam pojasnjuje mnoge neuspehe, ki so jih doživeli celo strokovnjaki pri borbi proti snetljivosti, dokler nam ni rastlinska znanost poasnila življenja teh malih zajedalnih rastlinic.

Za trdo ali smrdljivo snet, ki se drži semenskega žita le na površju, imamo poleg starih načinov obrambe pranja in posipanja z živim apnom še modro galico, formalinovo raztopino in več novih praškov, katere prismašemo semenu in dobro premešamo to zmes v gosti vreči ali v posebnih opralnih bobnih. Med temi praški se je najbolj obnesel tilantin, ki se dobiva po droberjarih in pri Kmetijski družbi. Glavno obrambno sredstvo zoper te vrste sneti je pa pažnja, da ne mlajimo svojega neokuznega žita na istih mlatinicah in na istih podih, kjer se mlaj okuženo žito. Veliki posetniki si davdno vsako leto sproti okužujejo svoje seme, ker mlajijo manjšim namenjenim posestnikom njihovo okuženo žito. Vsak lastnik mlatinice naj zato v lastno in splošno korist odkladi mlajčev snetljivca žita. Tako bomo najlažje prisilili tudi nemarne gospodarje, da bodo razkuževali svoje semensko žito. Tako bo iz leta v leto manj snetljivca žita v naši banovini.

Druza pa je s zatiranjem prašne sneti, katere kal je varno skrita sredi srca in ji ne moremo do živca s kemičnimi sredstvi, ki bi uničila poleg škodljivca trosa tudi zdravo kal žita. Dolgo so premišljevali strokovnjaki, kako bi se dala zatirati ta nova bolezen. V zadnjih letih so šele doznali, da trosi (seme) prašne sneti ako kar nič občutljivi za mraz pač pa jim hudo škodi vročina. Preprost kmetije so to že davno vedeli — kdo ve, odkod — in so semensko blago lečena in prosa spuščali skozi ogreti ali ga smodili, kakor sami pravijo. To učinkuje še danes s dobrim uspehom. Po dolgih poskusih so tudi strokovnjaki doznali, da je mogoče prašno snet zatirati s vročino. To napravimo tako, da pustimo semensko blago v vrečah deset minut v vodi, ki ima stalno vročino 53 stopinj Celzija. Mnogo koristi tudi pobiranje in sežiganje snetljivih bilk dokler se še ne prošilo, ker tako najuspešneje zatiramo okužbo zdravca semena.

Kdo bo pobiral še snetivne klase, bo imamo že tako dovolj dela, porečeta. Če plevete plevel med žitom, boste še to lahko opravili, saj to pobiranje lahko izvršijo otroci, da se preveč ne xrazijo žita. Ob melah in za razori pa tudi odrasli hake pobirajo bolno klasje, ki se pokaže vedno pred bolnim cvetom.

Drugeto no kmetijski dečelah se je že mnogo storilo za zatiranje žitnih sneti. Tudi naša banovina se bo morala resno prijeti obrambnega dela, ker nam sneti uničijo po nepotrebnem samo v naši banovini na stotine vagonov žita, ki za moramo uravati potem od trugod in gre še zadnji denar iz dežele. Smotreno zatiranje žitnih sneti ima pred vsemi drugimi sredstvi za povzdigo pridelek (umetno gnolija, selanje s strojem, selekcija semena itd.) eno prednost, ki je danes zelo važna: povečanje žitnega pridelka z zatiranjem sneti, skoro nič ne stane in le vsa tako pomnoženi pridelek čisti dobček. Za letošnjo jesensko setev bosta morali Kmetijska družba in banska uprava mobilizirati ves svoj aparat, da pripravita naše kmete do tega, da bodo po njihovi na volilih začeli doleden bol proti žitni snetljivosti. Občinskiim kmetijskim odborom naj se dovolijo sredstva, da bodo mogli odklovati z nagradami tiste kmete, ki ne bodo imeli na svojih žitnih poljih snetljivih pridelkov. Nakrada, pa če prav mala, zaleže več ko vse dobre besede. V nekaj letih bomo lahko do kraja pregnali snet z naših polj in bomo lahko pokazali na naših poljih, da smo Slovenci res napredni gospodarji.

Rešitev križaljke „Žirafa“

Vodoravno: 1. gus; 2. kg; 3. dob; 4. šir; 7. asa; 8. remis; 10. aga; 13. da; 14. agr; 16. Fudžijama; 19. cra; 20. Drim 21. ak; 22. sadra; 23. aa.

Navpično: 1. gg; 2. Kilimandžaro; 4. Owa; 5. Brama; 9. sadi; 11. Gajda; 12. Turkestan; 14. Smirna; 15. gama; 16. fca; 17. da; 18. Arda.

Ivan Albrecht:

Odmor

Ker je inspektor Kušar trimasto ponovil, da Lidija mora študirati, je gospa Milena končno utihnila. Stopila je k oknu, pobažala zavos in vzdihnila. Gospod inspektor je bil razburjen. Takšen odpor! Kaj je obseledno ženo, da hoče mahoma odtrgati otroka šoli? Le kaj Milena sploh misli? Ona se zaveda, kaj dela? Ali naj postane Lidija, edinka inspektorja drja Kušarja, modistka, beba za izložbeno okno ali kaj? Talent? Seveda ima talent, na vsak način ga ima! Tudi veselja do učenja ji ne manjka. Po mali maturi v peto, po končani gimnaziji pa na univerzo in konec besedi!

— Takih pomenkov si kratkomalo več ne želim! odloči inspektor in odide v kavarno.

Gospa Milena se mrko ozre za njim in sede na divan, kakor hitro utihne soprogov korak. Iz sosedne sobe pokuha bled obrazek, tako droben in bled, še svetlo sive oči so blede.

— Mama? — Ali ne spiš? se začudi gospa. — Kaj je rekel papa? — Pravi, da študiraj! Po mali maturi v peto, po dovr

Prebivalstvo dravske banovine

V torek smo že objavili glavne rezultate ljudskega štetja v dravski banovini. Danes prinašamo pregledno tabelo, ki kaže, kako je prebivalstvo razdeljeno po posameznih srezih in avtonomnih mestih, in drugo tabelo, iz katere je razvidno, kako so posamezni naši okraji napredovali ali nazadovali po številu prebivalstva od zadnjega ljudskega štetja pred 10 leti.

Skupno število prebivalstva dravske banovine znaša 1.120.584. Včeraj v Beogradu službeno objavljena statistika za vso državo navaja za našo banovino število 1.120.549. Ta razlika 35 oseb se bo gotovo kmalu razjasnila; mi se hočemo v naslednjih izjavah držati prve, od banovinskega popisnega odbora objavljene številke. — Podatke za leto 1921. smo posneli iz lanske publikacije »Statistični pregled kraljevine Jugoslavije po banovinah«, ki ga je izdalo predsedništvo ministrskega sveta.

Pred desetimi leti je znašalo število prebivalstva na ozemlju današnje dravske banovine 1.037.838, tako da se je prebivalstvo v teh 10 letih pomnožilo za 82.746 ali za 8 odstotkov.

Prebivalstvo po spolu

Pri letošnjem ljudskem štetju so v Sloveniji našli 540.175 moških in 580.409 žensk; žensk je torej za 40.234 več kakor moških. Več moških kakor žensk prebivalcev imata samo laški in prevajški srez, kar je pa posledica velike industrije v obeh srezih, saj spadata v laški srez Trbovlje in Hrastnik, v prevajški pa Guštanj, Orna in Ravne; več moških kakor žensk izkazuje tudi mesto Celje. V vseh drugih mestih in srezih je žensk več od moških; na prvem mestu je v tem pogledu ptujski okraj, kjer je žensk skoro za 5000 več.

Prebivalstvo po veri

Stanje prebivalstva po veri se v zadnjih desetih letih ni bistveno izpremenilo. Se vedno je ogromna večina ljudi katoliške vere: 1.087.916 ali 96 odstotkov. Pred 10 leti je bilo med 1.037.838 prebivalci 1.002.188 katoličanov ali tui okrog 96 odstotkov, tako da je osta-

le razmerje skoraj nespremenjeno. V vseh srezih tvorijo katoličani veliko večino, le v mursko-soboškem srezu se jim evangeličani zelo približujejo; tam je 29.968 katoličanov in 21.911 evangeličanov.

Pravoslavni so našli letos v naši banovini 5.307, pred 10 leti pa 6.469; evangeličanov letos 25.028, pred 10 leti pa 27.284, židov letos 761, pred 10 leti pa 936, raznih drugih veroizpovedi in brezkonfesionalcev letos 1572, pred 10 leti pa 961.

Prebivalstvo po materinem jeziku

Letos so popisovali poleg materne jezika tudi narodnost. Ker statistika pred 10 leti ni imela posebne rubrike narodnosti, je primerjava v tem pogledu nemogoča. A tudi ugotovitve glede materne jezika so važne in poučne. L. 1921. so našli na ozemlju sedanje dravske banovine 40.920 oseb, ki so navedle nemščino za materni jezik, letos znaša to število 26.654. Vzrok nazadovanja je v tem, da so se mnogi Nemci izselili, ko so spoznali, da Jugoslavija ni le enodnevna tvorba, kakor so prvotno mislili, temveč da je postala solidna in krepka država, ki bo znala uspešno braniti svoj razvoj. Iz tega razloga so mnogi ponemčenci, ki so l. 1921., torej tik po koroškem plebiscitu, iz strahu ali pod nemškim pritiskom navedli še nemščino za materinski jezik, sedaj odkrito priznali, da jih je rodila slovenska mati. Nad 1000 Nemcev je samo v srezih Kočevje (8.849), Ljutomer (2.600), Maribor levi breg (1.494), Murska Sobota (1.350) in Novo mesto (2.317; del kočevskega ozemlja) ter v mestih Ljubljana (1.467) in Maribor (2.662).

Madžarski materni jezik je letos navedlo 7.679 oseb, od tega v lendavskem okraju 5.543 in v soboškem 1.878. V nobenem drugem okraju Madžarov ni niti sto. Pred desetimi leti so našli pri nas 14.426 Madžarov, od tega v lendavskem srezu 11.182 in v soboškem 2.882. Vzrok nazadovanja je isti kakor pri nemškem materinem jeziku: izseljevanje in poenjanje madžarskega pritiska.

Ogromno večino prebivalstva v banovini tvorimo Jugoslovenci; slovenski materni jezik je navedlo 1.064.122 oseb, srbohrvatski pa 17.725, tako da je Jugoslovenov po materinem jeziku 96 odstotkov vsega prebivalstva v banovini. Leta 1921. so našli 958.109 oseb s slovenskim in 17.638 s srbohrvatskim materim jezikom ali skupno 94 odstotkov.

Prebivalstvo po srezih

Gibanje prebivalstva v posameznih srezih in avtonomnih mestih je prav različno. V nekaterih srezih je v primeru z letom 1921. število prebivalstva celo nazadovalo, kar kaže, da so tamšnje gospodarske razmere manj ugodne in da se prirastek prebivalstva izselju-

je zaradi pomanjkanja možnosti zaposlitve v domačem kraju. Tako vidimo nazadovanje v mursko-soboškem srezu za 2,4% in v kočevskem srezu celo za 6%. Pa tudi od avtonomnih mest za znamujeta Celje in Ptuj nazadovanje prebivalstva, četudi ne znatno. Manjši prirastek kakor znaša povprečje za vso banovino opažamo zlasti v srezih Smarje pri Ješah (+1,3%), Ptuj (+2,6%), Brežice (+3,9%), Krško (+3,9%) in Ljutomer (+4,8%).

Največji prirastek prebivalstva je zabeleži v čabarskem srezu (+51,3%) in v logaškem srezu (+24,83%). Znatni prirastek v teh dveh srezih pa je pripisati le okolišnosti, da je bilo ljudsko štetje januarja 1921 izvršeno še v času, ko niso bile še izravnane posledice po-

vojne okupacije in ko se znatno število prebivalstva še ni vrnilo v domači kraj. V ostalem pa je zabeleži največji prirastek prebivalstva v okoliških srezih Ljubljane in Maribora. Srez ljubljanske okolice beleži namreč prirastek od 18,3 odstotka, torej precej večji kakor ga zaznamuje mesto samo, kjer se je prebivalstvo povečalo le za 12,1%. Prav tako vidimo, da se je prebivalstvo mariborskega mesta v zadnjem desetletju dvignilo le za 8%, dočim je prebivalstvo sreza Maribor desni breg naraslo za 18,1% in prebivalstvo sreza Maribor levi breg za 10,6%. Tudi v celjskem okoliškem srezu se je število prebivalstva povečalo za 9,3%, čeprav je v Celju samem nazadovalo. To dejstvo potrjuje domnevo, ki smo jo izrekli že ob objavi podatkov za naša mesta, da namreč prebivalstvo beži iz mest v okolico, deloma ker pride v okolici lažje do svoje lastne hiše. Nise še objavljeni podatki o številu prebivalcev po občinah. Ko bodo ti znani, se bo gotovo pokazalo, da gre prirastek okoliških srezov Ljubljana, Maribor in Celje pred vsem na račun onih občin, ki tvorijo predmestja in bodo zato prej ali slej združene z mesti.

V Jugoslaviji: 14 milijonov ljudi

Se mnoge zanimivega bi se dalo razbrati iz dosedaj objavljenih rezultatov ljudskega štetja. Študirajta obe današnji tabeli, pa lahko sami ugotovite marsikako poučno in zanimivo stvar. Samo za one naše čitatelje, ki dobijo v roke le nedeljsko »Jutro«, naj še povemo, da smo včeraj objavili že tudi izid ljudskega štetja za vso državo. Jugoslavija šteje sedaj skoro 14 milijonov prebivalcev ali točno 13.929.988, dočim jih je bilo pri ljudskem štetju l. 1921. le blizu 12 milijonov, tako da je število prebivalstva naše države v teh desetih letih naraslo za dva milijona. O pomenu tega važnega in razveseljivega dejstva govorimo v uvodniku na 2. strani.

Pregled prebivalstva dravske banovine po spolu, državljanstvu, veri, narodnosti in materinem jeziku.

Srez (mestna občina)	Skupno število	Po spolu		Po državljanstvu		Po veroizpovedi					Po narodnosti				Po materinem jeziku				
		moških	žensk	Jugoslov.	tujih	rim. kat.	pravoslavni	evangeličani	židov	raznih	Jugoslov.	nemški	madžar.	raznih	slovenski	srbohrv.	nemški	madžar.	raznih
Brežice	23.549	16.299	17.350	23.210	339	33.498	15	19	7	15	32.449	86	1	38	22.218	86	95	4	44
Celje	59.266	22.511	30.755	58.667	599	59.133	30	75	9	20	58.932	278	19	113	58.728	62	281	21	119
Čabar	10.214	4.579	5.635	10.164	50	10.144	66	3	—	2	9.948	238	—	33	1.557	7.292	267	—	98
Dolnja Lendava	38.053	18.333	19.720	37.701	352	37.108	63	665	214	4	35.064	20	2.573	96	31.581	471	89	5.543	60
Gornji grad	17.564	8.476	9.088	17.504	60	17.556	8	—	—	—	17.539	13	—	12	17.532	10	16	—	6
Kamnik	39.601	18.776	20.825	39.379	222	39.527	80	12	1	11	39.367	173	—	61	39.295	69	197	1	49
Konjice	21.249	10.297	10.952	21.126	123	21.210	21	10	—	8	21.019	207	—	23	20.924	64	229	2	30
Kočevje	37.951	18.383	19.568	37.592	359	37.889	44	11	—	7	39.044	8.814	8	90	23.762	247	3.849	5	88
Kranj	59.215	27.956	31.259	58.106	1.109	58.624	350	68	16	157	58.667	222	13	313	58.072	499	235	12	247
Krško	55.198	26.152	29.046	54.968	230	55.149	20	5	—	24	55.028	57	1	114	54.963	165	83	2	85
Laško	34.376	17.308	17.068	34.128	248	34.229	48	60	4	35	34.185	115	8	68	33.975	130	171	10	90
Litija	39.757	19.111	20.646	39.566	191	39.710	24	16	1	6	39.668	42	3	45	39.545	86	88	2	38
Ljubljana	79.435	38.895	40.540	78.014	1.471	79.080	257	81	2	65	79.151	171	12	171	78.454	504	230	9	228
Ljutomer	34.999	16.600	18.399	34.486	513	34.621	59	205	12	2	32.832	1.982	112	78	32.234	87	2.600	4	84
Logatec	27.267	13.450	13.817	26.727	540	27.063	196	3	1	4	27.231	13	—	23	27.015	186	31	—	35
Maribor desni breg	54.806	26.610	27.998	53.667	941	54.266	194	107	8	23	53.912	462	34	170	53.100	446	334	40	198
Maribor levi breg	54.971	26.224	28.747	53.797	1.174	54.310	324	325	7	5	53.706	915	14	336	53.550	558	1.494	17	352
Murska Sobota	52.661	25.384	27.277	52.475	186	29.968	96	21.911	261	426	51.258	731	578	69	49.168	134	1.350	1.573	131
Novo mesto	50.407	24.245	26.162	50.142	265	50.508	69	8	1	26	48.053	2.304	—	51	47.635	345	2.317	—	110
Prevalje	32.391	16.246	16.145	31.540	85	32.241	62	84	2	2	31.745	569	2	75	31.300	96	926	2	67
Ptuj	71.013	33.058	37.955	70.635	378	70.816	113	48	17	21	70.655	206	20	132	70.067	447	325	19	155
Radovljica	36.302	17.944	18.358	35.687	615	35.962	250	70	—	20	35.936	241	1	124	35.562	327	287	2	134
Slovenjgradec	30.222	14.846	15.376	30.052	170	30.071	112	24	8	7	30.053	133	3	28	29.767	194	233	4	34
Smarje p. J.	45.493	21.636	23.858	45.253	140	45.444	33	11	1	4	45.323	112	6	47	44.923	397	175	7	31
Ljubljana m.	59.768	28.466	31.302	57.432	2.336	57.076	1.917	272	65	438	56.138	747	22	361	54.146	3.037	1.467	30	1.006
Maribor m.	33.141	16.512	16.629	33.140	1.701	31.806	526	622	73	114	30.978	1.006	10	547	28.935	1.026	2.662	22	586
Celje m.	7.602	2.839	2.763	7.252	250	7.001	318	152	23	103	7.167	336	13	87	6.447	581	428	8	143
Ptuj m.	4.261	2.040	2.221	4.143	118	4.117	45	63	23	13	3.829	411	2	19	3.490	177	542	5	47
Skupaj	1.120.584	540.175	580.409	1.104.953	15.631	1.087.916	5.307	25.028	761	1.572	1.091.814	21.306	2.749	3.212	1.064.122	17.725	26.654	7.679	4.404

Iz življenja na deželi

BRASLOVČE. Ob zaključku obratno nadaljevalne šole je Obrtna banka iz Ljubljane obdarovala s hranilnimi knjižicami po 100 Din Ivana Baša, učenca pri g. Strožeru, krojaškemu mojstru v Braslovčah in pomočniku Marico Rojškovo, uslužbeno pri šivilji g. Ivanu Robidovi v Braslovčah, ker sta z odličnim uspehom končala obratno nadaljevalno šolo v Braslovčah. — Ob banovinski cesti s Polzele v Braslovčah se nahaja pri Mihovem križu velika jama, iz katere so kopali gramoz. Čas je, da se jama zasuje, da ne pride do večje nesreče.

CERKLJE OB KRKI. V nedeljo 14. t. m. je bil pri nas sokolski praznik, katerega se je poleg domačinov udeležilo mnogo prijateljev Sokolstva iz Krškega, Brežic in drugih krajev. Pred javno telovadbo je bila po vasi povorka. Javne telovadbe so se udeležili vsi oddelki pod vodstvom načelnika br. Vidmarja. Telovadci so izborno rešili svoje naloge. Po telovadbi je kot prvi izgovoril šolski upravitelj br. Kabaj, ki je pozdravil zastopnike posameznih društev ter se zahvalil mnogostevilnim posetnikom. Želim se več tako lepih sokolskih praznikov v našem kraju.

VIŠNJA GORA. Naš sodnik g. Rus Jost je odšel na 4 tedensko substitucijo na okr. sodišče v Velike Lašče. — Te dni se je povrnil po 10 mesečni odsotnosti v Višnjo-goro živinozdravnik g. Drole Josip, ki je med tem časom opravljal svojo funkcijo v Caribrodu na jugoslovensko-bolgarski meji. Našim živinozdravnikom, ki so ga zelo pogrešali, je prav dobrodošel. S svojo prakso v Višnji gori začne v najkrajšem času. O interesantnih dogodkih, ki jih je

imel priliko doživeti v tej dobi tam dobi na jugu, bi bilo sigurno vredno, da jih ob priliki opiše in o njih spregovori besedo v našem Sokolskem Domu. — Kmetovalcem: Vsak dan imamo priliko čitati o vremenskih nevarnostih, nalih in loči, ki tako pogosto v par minutah uničijo ves trud našega dela na polju. Spridlo hude pripeke, ki je zavlada nad našim kontinentom, so vsi posevki v vodni nevarnosti pred pogubonosno točo. Spominimo se minolih let in zavarujemo svoja polja proti toči!

DEVICA MARIJA V POLJU PRI LJUBLJANI. Odeti v bujno cvetje in zelenje, pričakuje naša dolina praznik sokolske misli, razvite sokolskega prapora 5. julija. Pripravo so vsestranske. Društveno življenje na sokolskem telovadišču je v polnem razmahu. Več se udeležujejo tudi člani in članice sokolske čete iz Zalo-ga. — Pri članih vlada tudi zanimanje za nogomet. V nedeljo 14. t. m. so se merili sokolski nogometaši s SK »Litija«. K tekmi se je zbralo precejšnje število občinstva, ki je navdušeno »druhalo« za svoje Sokole. Rezultat 4:2 za sokolske nogometaše.

GORNJI GRAD. Ustanovni sestanek »Tujsko prometnega in olepševalnega društva« se je vršil v soboto 13. t. m. Društvo se je ustanovilo na pobudo mestnega predstojništva. Z udeležbo pa so Gornjegraščani pokazali, da se ne zavedajo važnosti novega društva. — Tako zvano »Kavarno« v spodnjem mestu so pretekli teden podrl, kar je že pač bil zadnji čas.

KONJICE. Naš trg je že v slavnostnem razpoloženju. Prijava za okrožni zlet dravnega sokolskega okrožja v nedeljo 21.

t. m. se dole pravčasno in je pričakovati veliko udeležbo iz vsega okrožja in tudi izven njega. Direkcija državnih železnic v Ljubljani je odredila, da se vlak, ki odhaja jutraj iz Maribora in ki se vrača s večer v Maribor, primerno ojači. Iz Konjice bo vozil s večer ob 20.55 poseben vlak s zvezo na mariborski in celjski večerni vlak. — Banska uprava je prireditev mladinskega dneva v tujštem katoliškem domu prepovedala. Radovedni smo, koliko časa mislijo gotovi krogi še nasprotovati Sokolstvu. — V četrtak je županstvo dalo razglasiti po trgu, naj tržani razobesijo zastave in se udeležijo sprejema vojaštva in sokolskih gostov na kolodvoru v nedeljo ob četrti na 8.

POLJANE. V nedeljo 14. t. m. je bila pri nas lepa gasilska prireditev. Bila je blagoslovljena nova brizgalna našega Gasilnega društva. Slavnosti se je udeležilo več okoliških društev z župnim načelnikom s. Kav. čičem iz Skofje Loke. Pri blagoslovitvi je bila kumica g. Marija Debeljakova, soproza našega župana. Po blagoslovitvi je imel župan g. Debeljak navdušen domoljubni govor in so se vsi navdušeno odzvali njegovemu vzliku na Nj. Vel. kralja in njegov dom. Po slavnosti so se razšli nvrstili v lepo povorko. Slavnostni dan se je popoldne zaključil z dobro uspešno veselico.

RADEČE. Poverjenik Vodniške družbe za Radeče in okoličja prosi vse stare člane, da sigurno do 2. julija poravnajo članarino za letošnje knjige. Tudi novni člani se sprejemo. Za 20 Din, ki jih iztvujemo za 4 lepe knjige, ne bo nikomur žal. Torej do 2. julija si lahko vsak nabavi 4 lepe nove knjige za 20 Din.

SV. JURJ OB JUŽNI ŽELEZNICI. V torek se je mudil v Dramljah sreški načel-

nik g. dr. Hubad, ki si je ogledal po toči povzročeno škodo. — Trška občina je podelila častno občanstvo bivšemu županu g. Josipu Čretniku, ki si je stekel največ zaslug, da imamo danes električno razsvetljavo in ki s spretno roko vodi Kmečki hranilnico in posejilnico. Istočasno je prejel častno občanstvo tudi sedanji župan g. Franc Gerzina. Okoliška občina pa je imenovala za častno občana g. dr. Josipa Povalca, finančnega direktorja v Ljubljani, in svojega župana g. Martina Klajnšeka, posestnika na Pešnici. Zaslugi dr. Povalca, ki je tukajšnji rojak, je, da ima Sv. Jurj tako lepo šolo. Ko so jo pred 23 leti zidali, je bil on načelnik krajnega šolskega sveta, g. Klajnšek pa njegov namestnik. — Sokol je priredil preteklo nedeljo peščet k Sv. Primožu. Udeležili so se izleta tudi Sokoli iz Ponikve s lastnim tamburaškim zborom in iz Dramelj. Razven Sokolov telovadcev je bilo nad 200 ljudi. Izlet je lepo potekel. — Kmečki hranilnica in posejilnica je kupila na dražbi na Bučah vinograd do sedaj last g. Plasterinca. — V petek je učiteljsko v okusno okrašen telovadnici pogostilo prvoohtajnec s kavo in pecivom. Med zajtrkom je sviral salonski orkester.

— Strela je udarila v hišo posestnika Brežke v Novi vasi. Razbila je na strehi precej opeke, pokvarila žid, druge nesreče pa ni bilo.

HRASTNIK. Naš trčen prostor pri steklini je zbog prevelike oddaljenosti od glavnega Hrastrnika neprikladen. Sedaj se hoče po sklepu trboveljske občine postaviti na tem prostoru trčna lopa. Ali ne bi bilo bolj umestno postaviti to lopo bolj v center Hrastrnika, kakor imajo to v Trbovljah, da bo imela vsa dolina korist od tržnega prostora? Tu so že razne želje, in sicer naj bi se lopa postavila na prostor,

kjer je stala bivša Ruckelova hiša ali pa na Pintarjevo bajejo. Da bi se umaknil cestnemu prahu in tudi prahu iz apnenice, bi bil po naše drugo prostor bolj prikladen kot prvi. V načrtu občine je tudi postavitev javnega stranišča v Hrastrniku. Tudi za to napravo še ni določen prostor. Morda

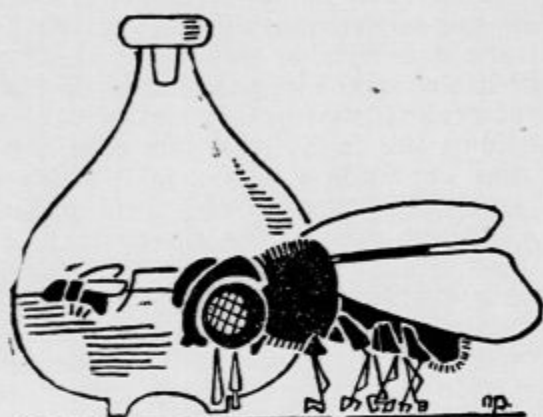
Iz življenja in sveta

Naša najhujša sovražnica

je muha, prenašalka jetike, legarja in griže, ki obiskuje najumazaneje prostore, leže jajca in kuži ljudi

»Žuželko, ki jo imenujemo hišna muha, bi morali imenovati rajši legarjevo muho, da bi neprestano opozarjali na nevarnost, ki nam preti od nje.«

Ta izrek znanega ameriškega prirodoslovca Howarda se še vedno ne upošteva, kakor zasluži. Kajti velika resnica je v njem in niti ne popolna v svojem obsegu. Z isto pravico, s katero bi muha nosila ime legarjeva muha, bi se namreč lahko dčila z imenom muha jetike ali muha griže.

Skoraj vse kužne bolezni imajo v muhi svojo prenašalko.

Že v srednjem veku so vedeli zdravniki, da muhe prenašajo kugo, in isto tako so Kitajci že pred stoletji poznali zvezo med muhami in nalezljivimi boleznimi. Danes je ta zveza znanstveno dokazana.

Treba si je samo predložiti običajne poti, ki jih opravi muha od vedra za kuhinjske odpadke do pljuvalnika, od blata do našega kosila, od odprtih ran do mleka, ki je namenjeno detetu. Najumazanejši prostori so ji najljubši in ti prostori so prave

rejnice najrazličnejših nevarnih bacilov. Tudi ni muha v svoji hrani prav nič izbirčna. Poglej znamenite mušje pikice vseh povsod po stanovanju pod mikroskopom in boš našel v njih stotine najškodljivših bakterij. Znanstvene raziskave pa so pokazale, da

nosijo inficirane muhe še več dni po svojem poginu v sebi žive povzročitelje kužnih bolezni.

bacile jetike in griže n. pr. še tri dni po smrti, bacile kolere štiri dni, bacile legarja celo 23 dni!

Ze z teh podatkov je razvidno, kako potrebno bi bilo velikopotezno in sistematično pokončanje muh. Vsa sredstva so v tem boju dobrodošla, toda muholovke same in lov na posamezne muhe ne zadostujejo. Največja snaga vseh povsod in pred vsem zasčitenosti naših jedil domov in v trgovinah, zlasti v mesnicah, da muhe ne morejo do njih, sta najboljša jamstvo za uničenje tega nadležnega in nevarnega mrčesa. V tem pogledu bi bilo treba velikopotezno propagandnih akcij med ljudstvom, kakršne se vršijo v Ameriki pod vodstvom že prej imenovanega prof. Howarda.

Muh, ki nas nadlegujejo v našem domu, je več vrst in vse so nam škodljive. Zlasti bi bilo treba omeniti manjšo tovarišico običajne muhe, in sicer tisto, ki se pojavlja v visokem poletju in ki pika ter pije kri.

Pri tem človeka z lahkoto okuži. Znana je tudi debela, jekleno modra in neokretna konjska muha, ki odlaga svoja podolgovata, rumenkasta jajca najrajši v gnojnice pa tudi sveže meso. V siru se izležejo spet ličinke neke tretje muhe in nam pomagajo delati življenje »prijetnejše«.

Cvetlice, ki plavajo kakor otoki

Krizanteme in georgine v velikosti krožnikov — Vodna lilijsa s premerom 2 m — Titanovke — Zajedavka raflezija, čudo Sumatre

Vrtnarji so vzredili v zadnjih letih cvetlice, n. pr. krizanteme in georgije, ki so jim cveti veliki kakor krožniki. A ti umetni veliki in cvetličasti pravi pritlikavci v primeri z nekimi produkti narave.

Med največje cvetlice v prosti naravi spad znana vodna lilijsa, ki so ji nadeli ime Victoria Regia. Njena domovina je reka Amaconka, od tam se je razširila po vsem svetu. Goje jo v bazenih, katerih voda pa mora imeti vedno do 27 stopinj Celzija. V naravi dosega listi te krasne cvetlice do 2 m v premeru in plavajo kakor otoki na vodi. Veliki so dovolj, da stoji na njih lahko tudi večje vodne ptice. Cveti so večinoma svetlo rožnati in v sredini rumeni, premer jim je do 30 cm.

Med cvetlice velikane spadajo tudi titanovke, ki rasejo na Sumatri. Cveti so jim skoraj 2 m visoki in 1 m široki, zunaj zeleni, v notranjosti temno rdeči.

Na Sumatri in tam okrog pa rase tudi rastlina, ki je je sam cvet in ta je največji na svetu sploh. Imenuje se raflezija in nima ne korenin ne stebel ne listov. Cvetna in listna čaša se ji razvija iz semena, ki obleži na kakšnem drevesu ali drugi rastlini. Raflezija je tedaj tipična zajedavka, ki se preživlja iz sokov drugih rastlin. Barva ji je rdečkasta z rumenimi pegami. Največji primerki merijo v premeru nad 1 m. Cveti razširjajo ogaben duh, ki pa privablja cele roje muh in drugih žuželk, ki skrbijo za razmnožitev te veikanke, s tem da prenašajo njena semena.

Nočni obisk človeškega okostnjaka

Grozoten doživljaj italijanskega novinarja

Uredništvo rimskega lista »Lavoro Fascista« je obiskala te dni nenavadna prikažen. Baš ko je zaključni urednik končal svoje delo in se hotel odpraviti spat, je vstopil neznanec dolga in suha »mož, ki ni bil niti senca človeka«, kakor je pozneje pripovedoval od tega obiska na smrt prestrašeni urednik.

Mož je imel nekaj grozotnega na sebi. Dve globoki jami, iz katerih se je svetilo nekaj mrlično nemirnega, so bile njegove oči, lica so mu bila naravnost neverjetno upadla, za papirno tenkim ustnicami se je režala vrsta rumenih zob. Obrab je bil krčevit nasme, roke so mu bile ozke in sprojone kakor na rentgenskih slikah, kosti so mu sklepetale ob vsakem gibu in

črna obleka, ki je visela na njem kakor na obešalniku, je se povečavala grozotni vtis.

Casnikar je hotel najprvo zbežati, a nogo so mu odpovedale. »Kaj hočete?« je vprašal s poslednjo močjo prikazen. »Dobro večer,« je odgovoril z grobnim glasom obiskovalec. »Jaz sem Luca Fini, ki me po vsem svetu poznajo pod imenom človek-okostnjak. Dolga leta sem si služil za življenje s tem, da so me po klinikah in potujočih cirkusih razkazovali kot unikum. Zdaj sem se vrnil v domovino, a v nobenem hotelu me zavaljo moje zunanosti ne sprejmejo na prenočišče. Prosim vas, da mi dovolite spati tu v uredništvu...«

Urednik mu je pripravil ves olajšan ležišče v arhivu, potem pa se šel okrepčat, da mu ne bi odpovedale noge...

Mati in sin

Proces proti morilcu Tieleckemu, ki je umoril lastno mater v kopalnici, razkriva čedalje zanimivejše podrobnosti iz življenja obtoženca in njegove okolice. Poglavito vprašanje razmerja med materjo in sinom bo najbrž ostalo nepojasnjeno, ker morilec odločno zanika, da bi bil obstojali kakšni tozadevni odnosi. Pač pa se potrjuje, da je živel obtoženec skrajno fantastično življenje. V svoji mladosti je smatral, da je njegov oče Jezus, ker mu je mati nekoč pokazala Kristov kip. Pozneje se je pod vplivom študij njegovega razmerja do deizma čisto spremenilo. Bog mu je postal nezapodljiv pojem, razodeval se mu je konkretno samo v naravi. Svetega pisma ni poznal; njegova biblija so bile prirodopisne knjige.

Mati ga je pretepala, poniževala, ga ovajala v anonimnih pismih njegovim prijateljem, ga celo teptala z nogami. Nekeč je to počela tako besno, da je pograbil za nož, toda izbila mu ga je iz rok in ga strašno kaznovala. Njeno geslo je bilo »Dokler sem živa, se imaš goskoti le moji volji.« Njen despotizem je šel tako daleč, da ga je nagovarjala, naj se rajši

druži z moškimi kakor z ženskami; zakon, v katerega je obtoženec stopil proti njeni volji, se ji je videl nenavesten samo zaradi tega, ker se je zvezal — z žensko.

Med materjo in sinom so se odigravali burni prizori. Ona mu je stregla po življenju. Nekeč je primešala arzenika kavi, drugič je skrivoma odprla plin v spalnici. Prepovedala mu je tudi briti se z britvijo, ker je nekeč slišala ali videla v filmu, da je opica z britvijo svoji gospodnji prerezala vrat.

48-letna sestra umorjenke je izpovedala, da so bile v družini štiri sestre, Pavlinka, Ljudmila, Kamila in Sibila. Umorjenka je bila tretja po številu in zelo ekscentrična. Ena izmed sester je izvršila samomor na predvečer dneva, ko je sin umoril mater. Kratko pred umorom sta sestre govorili o tem, da pojeta skupaj na pogreb, naslednji dan pa je doznala za njegovo smrt. Rodbina poljskih knezov Sulkovskih, iz katere je bila umorjenka in njene tri sestre, je dedno obremenjena. Najmlajša sestra Sibila živi v umobolnici, takisto tudi njena hči. Umorjenka je bila zelo neprilagodljiva bitje. Najmanjša reč jo je vznemirila in često so jo zaradi razburjenja morali držati za roke in noge. Dobivala je krčevite napade joka. Sina je vzgajala popolnoma izolirano. Nikoli se ni vedelo, če ga ljubi ali sovraži. Tako je tragedija zorela, dokler se ni naposled žalostno uresničila.

Smrtna nesreča pri iskanju stare podmornice

Na podlagi izjave nekaterih ribičev, da leži v globlini 26 m pod vodo pri pristanišču Recanati blizu Jajina v blato zaplivena podmornica, so pristojne oblasti odredile, naj preišče stvar poseben potapljač. Spustili so ga v globino, kjer je ugotovil, da gre za staro avstrijsko podmornico, ki je bila navršena med svetovno vojno. Dvakrat se je potapljač srečno spustil v morje in prišel zopet na površino. Ko so ga spustili v tretje, pa je nenadoma obmoknil in ko so ga naglo potegnili iz vode, so morali ugotoviti, da se je pri delu zadušil.

50 milijonov let star les

V peščenih plasteh pri Port Mummrayu v kanadski provinci Severna Alberta so našli les, o katerem pravijo učenjaki, da je rasel pred 50 ali 100 milijoni let. Ta les sedaj preiskujejo in upajo, da bodo našli v istem ozemlju tudi trupla velikih završev, ki so živeli v tistem davnem času. Ni izključeno, da bi bila ta trupla isto tako dobro ohranjena kakor les, kajti pesek in nad njim gosta in debela plast zemeljske smole na tem mestu bi lahko očuvala vsak organizem silna obdobja pred razpadom. Strokovnjaki menijo, da je tu nekoč tekla reka in v pesku njene struge so obitali kosti najdenega lesa.

Mikroskopska preiskava tega lesa je pokazala, da so kolobarji letnega porasta čisto razločno ohranjeni in prav tako tudi struktura lesa ter prvotna barva. Les je silno trd, temno rdeč in spominja nekaj na javorovino.

Tatovi — na policiji

Na dunajskem policijskem ravnanstvu so se že delj časa godile stvari, ki so dajale resno misliti uradništvu ustanove. Iz omar, miznic in blagajni so izginjali najdeni predmeti in denar, ki je bil zaupan policiji v shrambo. Tatu pa niso mogli slediti. Še nedavno je nekemu uradniku med službo izginila iz žepa listnica s 6400 Din naše veljave.

Slednjič so osumili tatvin nekega policijskega nadkomisarja, ki je bil ponovno v denarnih stiskah. Ta mož je počenjal tudi druge reči, ki niso nikakor bile v čast njegovi službi. Seveda so ga takoj odpustili iz službe, preiskava proti njemu pa šele teče, da se doženejo njegovi grehi v celotnem obsegu.

Nizozemska kraljica in prestolonaslednica

Prošle dni sta obiskali pariško kolonialno razstavo nizozemska kraljica Vilijemina (zgoraj v profilu) in prestolonaslednica Julijana (spodaj, en face)

Ko pri poletni vročini termometer narašča

tedaj ginevata veselje do dela in življenjska radost. Skodolica hladne Ovomaltine predstavlja pravo rešitev, ker osvežuje telo in daje organizmu novo življenjsko radost in organizmo telesno moč.

Pri veliki vročini vzemite za predžujnek in malico hladno Ovomaltine. Hladna Ovomaltine se da lahko in naglo pripraviti v Ovomix čaši, ki je v to svrhu posebno pripravna in ki ima še to prednost, da je v njej pripravljena Ovomaltine mnogo okusnejša.

Ovomix-časa se dobi povsod, kjer se prodaja tudi Ovomaltine, in to za ceno Din 15.—

V vroči poletni dobi lahko jemljete Ovomaltine ne samo za predžujnek ali malico, temveč tudi preko dneva, ako se ohladi na ledu, kot osvežujočo pijačo.

Sekunda zmage

To sliko so posneli pri nekem teku ameriških študentk na 100 m daljave. Dama na levi je že sigurna uspeha, njena sotekmovalka na desni pa hoče v zadnji četrtinki sekunde napeti vse sile in se vreči z vso energijo naprej.

Orjaški napredek sodobnega sveta

Razvoj, ki ga je napravil svet v zadnjih 20 letih

Postavimo, da bi človek, ki je umrl leta 1910, torej pred komaj 20 leti, nenadoma oživel in stopil med nas. Mož bi od začudenja gotovo vznapel padel, ko bi videl tako mnogo spremembe in napredka na vseh koncih in krajih, toliko vsakovrstnih izumov in tehničnih novosti, ki jih ob njegovem času še ni bilo na svetu. In če bi prišel v družbo sodobnih ljudi, bi neprestano odpiral usta in jih baral za pojasnilo o pomenu pojmov, ki jih je ustvarila doba zadnjih dvajset let. Otroci bi se videli bolj učeni od njega.

Kaj bi si mož n. pr. predstavljal pod besedo »prekomorski polet« ali »raketon«? »talos« ali »motor na oljce«, »rotore«, »kozmični žarki«, »relativnostna teorija«, »Comptonov efekt« itd. itd. Vsega tega ob njegovem času ni bilo in če bi mu omenil »nebesne pisce«, bi mislil na vse drugo prej, nego na tista letala, ki pišejo z dimom črke in besede v nebesni svod.

In potem »radio«, »antena«, »zvočnik«, »sprejemnik«, »oddajnik«, »detektor«, »cevi ni aparate«, »televizore«, »zvočni film«, »brezžična gimnastika«, »tango«, »komar«, »žigolov«, »kratke in dolge valovi« — sami pojmi, ki so nam domači kakor kruh, nje-

mu bi pa bili nerazrečljive uganke.

Kaj bi tudi mož vedel o »fotomatonu«, »jazzu«, »križaljaku«, »zvečnim gumiju«, ki ga nekateri še rajši imajo nego »sumovo hrano«, ali pa o »oranžadi«, »dadaizmu«, »kubizmu«, »ekspresionizmu« in drugih, nam vsakdanjih zadevah?

»Kvantna teorija« bi mu povzročala glavobol, še preden bi jo začel študirati, »psihoanaliza«, »kompleksi«, »Gersonova dieta«, »vitaminie« in »hormonie«, »opije žleze« in »elektronie« pa bi ga spravili v obup.

Naša politika bi ga spravila do tega, da bi skočil iz kože. Saj bi mu ne bilo lahko razumeti, kaj so to: »inflacije«, »največje pogodnostie«, »reparacije«, »sankcije«, »svetovna vojna«, »laštistie«, »boljševizem«, »Pan-evropa«, »Mala antanta«, »Vzhodni Locarno« in »gandhizem«. A če bi mož, poštenemu Kranjcu stare sorte, ki sta mu bila kranjska klobasa in čevček višek življenjskih idealov, nekoč povedal, da se iz Amerike širi propaganda za »prohibicije«, in mu razložil, kaj je to, tedaj bi se vrli mož brez dvoma vrnil v svoj grob in se poživljal na svet, ki ga živ krst več ne razume in ki je tako trapašt, da se odzove duje svojim najbolj častitljivim idealom.

Dobičkanosni lov na kite

Lovci zaslužijo v sezoni do milijon Din

G. Rassmussen v Sandefjordu na Norveškem je najbogatejši med organizatorji lova na kite in že več nego deset let predsednik njihove zveze. Iz Sandefjorda dirigira svoja brodovja v Južni Ledeni ocean.

»Ze pred odhodom,« je pripovedoval te dni nekemu novinarju, ki je bil pri njem na obisku, »prejme vsaka kitolovna ekspedicija natančna navodila. In kljub ogromnim razdaljam jih je mogoče izvesti točno do določene dne in celo ure. Moje družbe so bile svojčas prve, ki so pričele z lovom v Rossovem morju. Ta čas imajo v Antarktidi 5 ekspedicijskih s štirimi parniki za predelavo nalovljenih živali in 32 lovskih ladjami. K temu je še prišle osebe na kopni postaji Južna Georgija. Parniki za predelavo kitov imajo do 22.000 ton in vsak nad 200 mož posadke. V pravkar zaključenih lovske sezoni so moji možje nalovili preko 40.000 kitov — po vsej priliki več, nego bi morali radi zaroda. Zavoljo preve-

like produkcije kitovega olja, ki ga je dovolj za dve leti, so se vse norveške družbe zedinile, da za prihodnjo sezono opuste lov.«

Na vprašanje, da-li je lov na kite združen z nevarnostmi, je Rassmussen odgovoril: »Tega skomaj ni mogoče trditi, čeprav se je enemu mojih lovskih čolnov pred kratkim primerilo, da se je ogromen kit zapodil naravnost vanj. K sreči se je čoln toliko nagnil, da je kit zdrsnil z njega. Toda kitolovci preživljajo neznanske napore. Poslal sem svojega sina kot navadnega delavca za celo leto v Antarktiko. Ko se je vrnil, je dejal: Oče, skoraj neprestano smo stali skoraj do kolen v vodi in krvi. Spajna in počitka ni skoraj nobenega. Nihče si tudi ne privoščijo odpocitka, kajti vsak je udeležen na dobičku, ki prinaša neredko posameznemu lovcu do milijon dinarjev za sezono 8 do 9 mesecev, često pa še veliko več.«

Hlače za 142.000 frankov

Neki veletrgovec z manufakturom v staroslavnam mestu Grenoble na Francoskem je izgubil listnico s 142.000 franki. To ni vsota, ki bi jo mogel človek preboleti kar »aa oaaqaaouaa ouuqaa ouuqaa« je oqaa »oqaa selje, ko mu je nekoliko dni pozneje pošten najditelj, neki železniški uradnik, baš na njegov rojstni dan prinesel listnico, v kateri ni manjkalo niti centim. Vrli mož se je čutil dolžnega izkazati uradniku svojo hvalečnost in mu je za nagrado velikodušno ponudil blaga za — par hlače. Ves francoski tisk se smeje tej velikodušnosti, med tem pa se je pošten najditelj baje zaklel, da ne bo nikoli več pobral kakšne listnice in še manj jo komu vrnil.

Sreča »rdečega vraga«

Kubanski zračni akrobat Diego Collado, ki je bil znan pod imenom »rdeči vraga«, je nad Seviljo predvaja svoje vratonolome umetnje. Pri poskusu, da bi skočil iz letala, ki je vozilo s polno brzino, v drugo letalo, je zgrešil cilj in je zletel iz višine 800 m proti tlom. K sreči pa je bil opremljen s padalom in je padel v neki avto, ki ga je odpeljal na rešilno postajo, kjer so začeli takoj popravljati njegove, niti ne preveč polomljene ude...

Smrt odkritelja bacila kuge

V Tokiu je umrl sloviti japonski bakteriolog profesor Sitazato. Rojen je bil leta 1855. Po njegovi zaslugi se je ustanovil zavod za kužne bolezni v Tokiu. Kitazato je kot prvi gojil bacile prisada (tetanusa) ter odkril povzročitelja kuge in griže. Bil je znan sodelavec znanega bakteriologa dr. Kocha.

Nova kavčukova rastlina

Kakor poroča brzojavna agencija sovjetske Rusije, so odkrili v Kazakstanu spet novo kavčukovo rastlino, ki se ji pravi tau-sagis ter vsebuje 15—35 odstotkov kavčuka. Iz osem metrov dolge korenine je mogoče izvleči 16—18 odstotkov kavčuka.

Vsak dan ena

»Ali vas smem predstaviti svojemu mo-žu?«

Zora voda

proti sivim lasem! Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseda pod št. 1793—20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si-guren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb Radićeva (Duga) ul. 32.

Pošljemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

P. Rosencrany

Vagabund v fraku

Roman

Lastnik je ladno prišel; odzdravil je umetniku in nekoliko zgrbančilo obrvi. »Gospod želi govoriti z menoj?»

»Vi ste lastnik?»

»Da.«

»Koliko stane to podjetje?»

»Kaj... koliko stane to podjetje... ne razumem vas, gospod.«

»Vprašam vas: koliko stane »Bonbonijera«, če jo kupim, z vsem, kar spada k njej?»

Ravnatelj je z odprtimi ustmi pogledal neznanca. »Bonbonijera... s vsem, kar spada k njej... gospod se izvoli šaliti.«

Cascapol je nestrno skomignil s rameni. »S tujimi ljudmi se nikoli ne šalim. Koliko stane to gledališče?»

»Deset milijonov dolarjev.«

»Ali imate pravico, da sklenete kupčijo?»

»Edini lastnik sem, gospod.«

Cascapol je segel v žep in potegnil iz njega nativno pero. »Tu je ček za deset milijonov dolarjev.« S temi besedami je podal onemelnemu ravnatelju roko in nadaljeval: »Po tem takem sem zdaj lastnik »Bonbonijere«.

»Da, gospod... gospod...«

»Veseli bi me, če bi do nadaljnjega opravljali svoje posle.«

»Drage volje sem vam na razpolago.«

»Prvi nalog vam dam takoj. Bodite tako dobri, odštejte temu gospodu njegovo plačo do konca tedna in ga pri tej priliki odločite.«

»Gospoda Clifforda?»

»Ne vem, kako mu je ime.«

»Lažete!« je zavpil Clifford, ki je tolikanj strmel, da se mu je šele zdaj razvejal jezik.

»Kakor vidite, je ta gospod s svojim vedenjem v odličnem gladišču nemogoče.«

»To je zločinec!« je zarjovel Clifford.

»Res vidim, da se Clifford zelo čudno vede,« je rekel ravnatelj, medtem ko je gledal na Clifford.

Clifford je hotel planiti v Cascapola in ga zgrabiti za vrat, a ta ga je odbil s pravihmi boksarskimi udarci. »To je pa res prenemerno,« je dejal. »Če noče sam oditi, ga dajte spraviti ven.«

»Ze grem,« je rekel Clifford. »Vi ste tu močnejši; to ste spet izumislili! A vidiva se še, gospod Cascapol!« S temi be-

sednjimi je izginil.

Maši prizer al bi zbudil toliko pozornosti, kolikor bi je bil povzročil v drugi okolici ali med drugimi razpoložnimi ljudmi. Ustrezljivi navneteli, ki se je še med vrati s prikonom obrnil k odlični dvojici, je s svojim vedenjem dokazoval, da ni bilo upati spopada, po katerem je hlepela radovednost navzočih.

Siri Lana je molče izpraznila čašo, v katero ji je bil spremljevalec iznova nali šampanjca. Čutila je, da jo je s strani opazoval. S popolno mimostjo je postavila čašo na mizo; a pri tej priliki je opazila, da ji roka drhti. Spet ji je nali.

»Res sem Cascapol!« je mahoma izpregovoril.

Nagnila je glavo. »Da.«

»To vam povem, čeprav vam bo zdaj žal, da ste prebili to uro z menoj.«

»Ne...« je rekla, »mi mi žal.«

Pogledal jo je. »Morda ne veste, kaj to pomeni: Cascapol.«

»Pač,« je rekla. »Vem. To je ime zločinca.«

»In vendar...«

»Da.«

»Napravi sem razdor med vami in vašim zaročencem.«

»Saj ni bil moj zaročenec. Ali — pač, nemara da je bil. Zdal mi več.«

»In zakaj ne?»

Njena roka je še bolj zadržala, in ko je vstala, je videl, da jo je stalo to neizmernega napora. »Rada bi odšla.«

Tudi on je vstal. »Sprejem vas k avtomobilu.«

»Saj nimam nič.«

»Tem bolje,« je dejal, »zakaj prosil bi vas, da bi me čez uro pričakovali.«

Ni mu odgovorila. Avtomobil je prišel; pomagali ji je vanj.

Ko so se vrata zaprla, je začutil stisk njene ledeno mrzle roke.

Bob Clifford je stal pri telefonu. »Tako je, kakor vam pravim, gospod državni pravdnik Mac Coy; Cascapol je — brez dvoma.«

»In pravite, da je še v »Bonbonijer«?»

»V vinarni. Tam sedi s plesalko Siri Lana...«

»Ali ni to vaša nevesta, gospod Clifford?»

»Nu da,« je priznal Clifford nekoliko zmeden.

»Odtod ta vnaša...«

»Gospod Mac Coy, ne vem, zakaj bi se morala oblast zanimati za moje nagibe. Ali bi vam bilo bolj dobrodošlo, da ste dobili to opozorilo od kakoga plačanega človeka?»

»Prav imate,« je rekel Mac Coy. »Pridem.«

Vratar je nekam začudeno pogledal, ko se je voz ustavil pred

»Bonbonijer«.

»Prepozno prihajata, gospoda. Dama se je odpehala z avtomobilom, in gospod je odšel peš po ulici.«

»To je vse, kar veste?»

Vratar je priprl trepalnice. »Ne, počakajte: nekaj sta se dogovorila. »Čez uro me pričakujeta,« je rekel gospod, ko se je dama odpehala.«

»A dama?« je z mrtkim zanimanjem vprašal Clifford.

»Dama ni nič odgovorila, a videti je bilo, da je bila zadovoljna.«

»Ali veste njen naslov?« je vprašal Mac Coy.

»Seveda,« je rekel Clifford. — — —

Tri četrti na dve je bila ura, ko sta državni pravdnik Mac Coy in Bob Clifford na vogalu ceste stopila iz voza. Ljudi ni bilo videti; kraj je bil na robu delavne City, kjer je brezdelje premagan pojem, odložen kakor druge navade stare Evrope.

Avtomobil je pristil svoje žaromete; neslišno je zavil okoli vogala; sofer je imel ukaz, naj prihiti na dogovorjeno znamenje.

»Tam je hiša,« je rekel Clifford. »Pustite mene, da pojdem naprej; vsaka stopnica mi je znana.«

»To je moj posel,« je oporekel državni pravdnik.

»A jaz sem odlikovan boksač,«

»Tak pojdite v božjem imenu!«

S plazečim se korakom lovca, ki čuti, da je divjačina v pasti, je krenil Clifford preko ulice. Niti glasu ni bilo slišati, ko je smuknil po asfaltu, in tudi ne, ko je obrnil ključ v ključavnici.

Črna veže ga je pogoltnila. Državni pravdnik je bil sam; tam z one strani se je bližala patrolja. Eden izmed obeh uradnikov je bil Macu Coyu osebno znan. Kratko mu je dal nekaj navodil; vrli mož jih je vneto sprejel na znanje.

Korak se je začel, prišel izza vogala, zrasel iz teme v drhtečem stožcu svetlobe, ki ga je šibka svetiljka rezala v črni mrak; bil je markiz Rivalo, teheranski policijski prefekt.

»Vi — gospod prefekt?»

»Vi — gospod državni pravdnik?»

Državni pravdnik je pogledal kvašku proti razsvetljenemu ulnom, in zdajci se mu je zdnilo, kako in kaj. »Ali morda veste, kdo je v tej hiši?»

»Seveda,« je rekel prefekt. »Nar monito, da se v svojo sobano izprehajam po tem neobljudenem kraju?»

»Občudujm vašo vnašo, gospod markiz. In vašo kmetijsko takisto.«

»To je poklon,« se je zasmejal Rivalo, »ki bi vam ga morali dvakrat vrtniti. A glavno je: zadušila sta ga, in zdaj nazaj ne uide več. Sicer pa vidim, da so vaše čete pripravljene.«

Med Slovinci ob srednji Loiri

Te smo Slovenci, Slovaki so. Morda dvajset družin in trideset samcov ali vsaj takih, ki so tukaj brez družin. Tukaj, to se pravi v Marseilles les Aubigny in Befes, kjer delujejo ogromne omentarne; kakor pravijo naši Slovaki. Teh je mnogo ob Kanalu, ki vede vzhod in jug in mimo s Parizom, ali največje so menda te, kjer »robiljo« naši Slovenci. Vedno nove in nove dobneje naprave gradi trdnica Pollet in Chausson, katera zaposluje mnogo sto delavcev, med njimi Slovaki delajo nekateri v kamolomni, nekateri v tovarni smeti, drugi ob spnu, mnogi v skladiščih, in katerih se, seveda vse avtomatično naklada cement na ladje, ker stoji tovarna čisto ob Kanalu ter ima trdnica lepo število svojih ladij v velikosti, predpisanih za francoske kanale. V kamolomni je pač čist srak, ali tu ob tovarni se vedno bolj vlačijo oblaki belkastostnega prahu, ki silijo poleti neprijetno lega na obraz in goloto. Vode je dovolj v bližini, ali pravilo, da pogosto umivanje silo učinkuje, da je boljše prah samo malo otresti.

Zasluzek je sreden, 500 do 700 frankov, a dokladami na družino vred pride do 800 frankov mesečno. Vendar varčne in skromne in tremne slovaške družine delajo čudeže, ker ob tej skromni plači in razmeroma dragem življenju še nekaj prihranijo. Za stanovanje, vrt in ogenj, ki jim jih daje tovarna, plačajo 19 do 23 frankov na mesec. Imajo veliko kuhinjo in eno ali dve sobi.

Tovarne so v Befes, ali delavci s družinami po večini bivajo v Aubigny, tri kilometre nazaj proti Nevernu, naši Slovaki v stari naselbini, v novi, ki jo je medtem tovarna zgradila, so nastanjeni večinoma Španjoli in Portugalski. Prava vas domačinov je med Loire in Kanal stisnjena, ker se tu reka in plovni kanal čisto sličejueta, samo da plovna struga teče veliko višje. Loire, dael največja francoska reka, vendar ni plovna, ker odlaga silne množice peska, ki zaplavlja roko ponekod do samega polmetra. Še kanale morajo čistiti vsako drugo leto. In še nekaj. Proti toku bi ladje dva konja nikakor ne zmogla.

Naša naselbina je tostran Kanala, ki jo loči od stare vasi, nize šupne cerkve, ki je pa še dve leti brez lastnega župnika; sosednji jo upravlja. Pridem od prvih hiš. Mlada, čedna žena s otročičem v naročju stoji na vrtu. Oblitje in ruta na glavi, katere v Franciji nobena žena ne nosi, — sleherna nosi klobuk — ruta po naseševana mi priča, da je ta žena Slovaška. Povabilo me v neko hišo. Starejša, priprosto običena žena pravkar pomiva tla v svetli kuhinji. Otrtilim. Takšne anage in čistosti še nisem izlepa videl v nobeni delavski ali kmečki hiši, dasi sem še prestopil prag mnogih. Kuhinjska posoda vsa svetla, lepo razobešena po steni, na dveh belo pognjenih predalnikih so bili razvrščeni pisani pladnji in skodelice, med njimi fotografije in slike svetih, na levo spalnica, postelji široki, kakor je običaj v Franciji, bleščeče od belote, na desno sobica za gosta, čista železna postelja, skoncema ozaljšana s prozorno slovaško ruto in pisanimi travki, kakor jih pozna slovaška narodna noša, na mizi šopek okusnih umetnih cvetlic v veliki vazi, na priprostem belo pognjenem predalniku nekaj stoječih slik med pisanimi kovinastimi škatljami, dočim so stene opremljene s slikami svetnikov in mnogimi arci, ki so iz slata in srebra vezena in iz pisane papirja. Napravila jih je neka Moravanka. In vsi ti priprostosti, ceneni domači zakladci so z resničnim okusom tako nepriljubljeno in nevsiljivo porazdeljeni, da prav nikogar ne žali očesa. Nikjer nobene navlake, niti najmanjšega praška nikjer, na oknih v loncih cveto bujne pelargonije, lepe rdeče, bele, vmes so lepe fukcije in rožmarin. — In skoki velika, lepo umata okna pluje solnce, srak in svetloba. Tako prijazno, tako vabljivo je vse. In vidi se, da je tu vedno snaga doma, ne samo za ovetlošene praznike, ali za kakoga gosta. Zanj se gotovo počisti, ali če je prihod neuden, kakor v tem primeru?

Razgledamo se po vrtu. Beli zafski lukajo z rdečimi očesi iz svojih blešč, da

je krajši čas odvrnemo sultana poleg nje. Nešteti cvetovi kličovok duhte med zelenjem. »O teh imam mnogo.« Se bo cvetje dobro prodalo v jeseni — pripomni jaz. O ne, nosim jih v cerkev, med pobožna maminka. Počakajte, zdaj kmala pride moj, to je njen mož. Zaprta pride gospodar, in kmalu tudi dva hlapca, sinova. Nekam slabotni so vsi, toda prični, stedi, ljudi, dobri. Spočetka je šla trda. Sedaj pomagata tudi dva hlapca. Žive skupaj, vlagajo skupaj, da so si sami kupili hišo in štiri »boset« semlje, bo menda okoli en hektar. Ni bilo po ceni, res da ne. In je mogel kupiti popreje na dražbi nekaj slišnega v bližini, s manj semlje in večjim posojem in trikrat bolj kup. Ali kaj bi si posnal francoskih oblačev? Ni vedel, da druga slovaška, katere prišče sodnik ali notar med draženjem, ne sme pogoreti do kraja. In so ga sili, tovariši. Španjoli, vsi čisti, ga ponašajo in čislajo. »Mejor Pierre, — kličje ga vidi s krstnim knom, ker je njegovo rodbinsko ime vsem težko izgovoriti — primaknite dalje. Primaknil je. Prepozno. Žal je bilo samemu notarja. In njemu je žal še danes. Moglo mu je ostati denarja, tako da so se zadovoljili, da povečajo hišo. V dveh letih bodo vsa koka poplačali, ako Bog sdravje da. Šil smo si ogledat malo posestev. Čedno, mirno, v bližini druge cerkve v Befesu kjer so tovarne. Ko smo prišli nazaj smo si ogledali še ogone, ki jih daje tovarna ob koloniji družinam za nasad krompirja, stročnic in selja. Čedno so našli močno srazilo. Potresal je kramp utrjene roke, ali danes imajo veselje. V jeseni se bodo preselili, da lahko pospravijo vse prideleke. In vse sta premislila. »Mejor Pierre in maminka.« »Zemljakov« (krompirja) so nasadili tukaj le toliko, da ga bo dovolj do jeseni, da selitev tri kilometre daleč ne bo predraga. Na ostalo semlje so nasadili filol in grah. Kljub temu bo treba trkratne voznje, ker Francos na svoj dvokolesni voz ne spravi mnogo. Trikrat bo treba po 30 frankov; ali upajo, da jim tovarna da svto, za katerega bodo prosili in potem stlene je soferja nekaj v dlan. Tako obrača in tehta dobri tatinko sleherni frank. Kako bi sicer ob skromnem zaslužku prišli do in nekaj letih za nakup semlje in hiše.

Stopimo v stanovanje. Očka sapali pépe.

Banko Česnik
Ljubljana -
Lingarijeva -
Stritarjeva
ulica

Vstopi sosed, mlad Slovák, sosed špovih vasil. Oba, posabli smo svetodušne lpa. Da bo kakor doma. Maminka nam postreže. Večer lega na semlje. Sin sede sanaj na pragu in igra na veliko harmoniko obošne slovaške pesmi, narodna, cerkvena. Ali smo gori v Ružomberku, ob sv. Martina Turčanelem?... Oni so še dolgo čili, razgovarjali se, molili rožnivece...

Niti jaz nisem mogel zaspati, misliti sem na domovino, ko sem ostal sam v svoji sobi. Misliti sem, koliko naših slovaških ljudi tlačani tujcem, izgubja v tujem svetu, tone v tujem življu za vedno. In drugo jutro smo se poslovili. Prav po majniško je prišlo s njimi solnce na niske hričice med akromnami vrtovi, odsevalo na kanalu in na valovih široke in tihe Loire. Da je ne vidim, bi ne vedel sanja, tako kito teče po peščenih strati.

Priložnostni nakup

Motorno kolo »ARIEL«, 600 ccm, prvovrstno vzdržano, kompletno opremljeno, Din 8.500.— — Motorno kolo »BSA«, 500 ccm., prvovrstno vzdržano, kompletno, s lučjo, Din 7.000.— Vprašati pri: MOTORS SALES, Ltd., Marlbor, Frančiškanska ul. 17 8504

Jugočeška pralna soila Dažmar

»Gmona - Bemberg« + »Crep - Slovene - Bemberg« »Parizette - Bemberg« »Crep - Monfol«
MODNO BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKO, KOSTUME, PLEŠKE, MODNO BLAGO ZA MOŠKE OBLEKE, KAMGARN, SPORTNI ŠEJTOT,
Češkoslovaški — angleški izvor
TELEFONO IN POŠTELINO PERILO ČEŠKOSLOVANSKO-SCHROLOVO

Trebitsch-Lincoln med budisti

Kakor poročajo angleške vesti, je postal znan politični pustolovec Trebitsch-Lincoln v Pekingu budistični svečenik. Angliji menijo, da je s tem hotel samo pokazati, da se še vedno ni odpovedal svojemu sovraštvu do Anglije. Postal je prietaš »Živočega Budhe«, budističnega svečenika, ki po svojem činu ne sestaja za tibetaki delalimo in vodi med Tibetanci protiangliško politiko, dočim je dalajlama Angličem naklonjen. Trebitsch-Lincoln hoče izkoristiti ta položaj in škodovali angleškim interesom na Kitajskem in v Tibetu.

Kakor znan je Trebitsch-Lincoln mednarodnega porekla in je bil v teku svoje pisane politične kariere tudi član angleške spodnje zbornice. Ker pa je volnuli za Nemačijo, je izgubil mandat in so ga spravili v ječo.

VINO

lastnega pridelka, priznane najboljše kvaliteta, liter 10 Din, v saprtih steklenicah, dobite v prodajalnah mlekarne Bernhard, Aleksandrova cesta 51 in Korovška cesta 10, Marlbor. 8441

Razpis

Direkcija št. rudnika Velenje razpisuje za na dan 30. junija 1931 ob 11. uri nabavo:

15 kom. zapiralec za vodo,
8 kom. litožel. T-kosov, in
9 kom. litožel. 90° kolen.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Is pisarne Direkcije državnega rudnika Velenje. 8494

Mlinske kamne

naravne in umetne, za vsakovrstno metjavo. SITA svilena, volnena in čilna. In gonilne JERMENE, vosek za jermene in ostale mlinske potrebščine nudi najceneje:

BROAR & COMP. — LJUBLJANA
Kolodvorska 35, Zahtevajte cenik

ZAHVALA

Vsem, ki ste naši mami, stari mami, sestri, teti, tašči in svakinji, gospej

Tereziji Kmet, roj. Šumi
nadučiteljvi vdovi

izkazali čast na njeni zadnji poti, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

V Kranju, dne 19. junija 1931.

Zalujoča rodbina prof. Kmetova
in sorodniki

8482

Zahvala

Za premmogo dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti ljubljeneega soproga oziroma očeta, gospoda

JOZE COTIČA
gostilničarja

ter vsem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti, naša najčrnejša zahvala.

8506

V Ljubljani, dne 20. junija 1931.

Globoko žalujoči ostali

ZAHVALA

Podpisana izrekava tem potom podp. dr. Ljudmila namopomoč v Marlboru najlepšo zahvalo za takoj izplačano pripadajočo podporo po smrti moje matere gospe Visočnik Agate in priporočava to prekoristno društvo vsakomur najboljše.

Orebnjovec, dne 17. junija 1931. 8503

JURIJ in ELIZABETA VIŠOČNIK

Prostovoljno gasilno društvo in Savezna strojljačka družina v Hotinji vasi naznanjata, da je umri njen načelnik, ustanovitelj in podpredsednik gospod

FRANC PIŠEK

župan in veleposestnik

Pogreb zaslužnega načelnika in podpredsednika bo v ponedeljek dne 22. junija iz hiše žalosti na pokopališču v Stiznica.

Slava njegovemu spominu!

V Hotinji vasi, dne 20. junija 1931.

Zahvala

Za številne dokaze iskrenega sočutja ob nenadni izgubi, kot žrtve potoka Elstrice, našega ljubljeneega sina, brata in tovariša, gospoda

Alberta Ulčarja

kovinarskega pomočnika pri tvrdki J. Oražem v Ribnici,

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo, kakor za poklonjenje vence in nežno cvetje. Posebno zahvalo izrekamo g. zdravniku dr. Oražmu in g. lekarnarju Ančiku, kakor vsem onim, ki so storili vse, da bi še ne 18 letnega mladčnika ohranili v življenju ter prečast. g. kaplana Plotu za molitev ob njegovi zadnji uri. Iskreno se zahvaljujemo br. članstvu ter pevskemu zboru Sokolskega društva v Ribnici za ganljivo žalostinko ob odprtem grobu, še prav posebno br. naraščajnikom in njegovim stanovskim tovarišem, ki so dragega pokojnika neali do prerane gomile, kakor vsemu prebivalstvu Ribnice, ki ga je spremlilo v tako ogromnem in častnem številu na njegovi zadnji poti.

Košarji, Ribnica, 20. VI. 1931.

RODBINA ULČARJEVA
in ORAŽMOVA

8488

Cene malih oglasov:

Zentive, dopisovanja, naznanila ter oglasni trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za št. 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglasni: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za št. 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati št. pristojbino 2.— Din. Pri oglasnih je vpslati obremen z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492, 3492

Za odgovor 2 Din v znakah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Ljubše dobi

Mlad pek. pomočnik
prijazen in zanesljiv dobi takoj službo. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«.
27341-1

Vajenca
za pilarsko obrt, s hrano in stanovanjem v hiši biva Ivan Figar, pilarski mojster v Ljubljani, Vojkova ulica 6.
27352-1

Več krojaških pomočnikov
res dobro izurjenih sprejme kroj. podjetje Kajnc, Borščeva št. 9.
27369-1

Učenik
v modno trgovino sprejme G. Čadež, Stritarjeva ulica.
27373-1

Pridno vajeniko
proti nekaj plači sprejme modna krojačica A. Perko, Jezličeva cesta št. 15.
27399-1

Dobro kvačkarico
proti lahkim in dobrih značaj, sprejme Kristina Pešar, Črnača 1.
27390-1

Prodajalka
20-30 let staro vajeno trgovino meš. blaga, sprejemam s 1. ali 15. julijem t. l. Prednost imajo one s 2. do 4. do 6. do 8. do 10. do 12. do 14. do 16. do 18. do 20. do 22. do 24. do 26. do 28. do 30. do 32. do 34. do 36. do 38. do 40. do 42. do 44. do 46. do 48. do 50. do 52. do 54. do 56. do 58. do 60. do 62. do 64. do 66. do 68. do 70. do 72. do 74. do 76. do 78. do 80. do 82. do 84. do 86. do 88. do 90. do 92. do 94. do 96. do 98. do 100. do 102. do 104. do 106. do 108. do 110. do 112. do 114. do 116. do 118. do 120. do 122. do 124. do 126. do 128. do 130. do 132. do 134. do 136. do 138. do 140. do 142. do 144. do 146. do 148. do 150. do 152. do 154. do 156. do 158. do 160. do 162. do 164. do 166. do 168. do 170. do 172. do 174. do 176. do 178. do 180. do 182. do 184. do 186. do 188. do 190. do 192. do 194. do 196. do 198. do 200. do 202. do 204. do 206. do 208. do 210. do 212. do 214. do 216. do 218. do 220. do 222. do 224. do 226. do 228. do 230. do 232. do 234. do 236. do 238. do 240. do 242. do 244. do 246. do 248. do 250. do 252. do 254. do 256. do 258. do 260. do 262. do 264. do 266. do 268. do 270. do 272. do 274. do 276. do 278. do 280. do 282. do 284. do 286. do 288. do 290. do 292. do 294. do 296. do 298. do 300. do 302. do 304. do 306. do 308. do 310. do 312. do 314. do 316. do 318. do 320. do 322. do 324. do 326. do 328. do 330. do 332. do 334. do 336. do 338. do 340. do 342. do 344. do 346. do 348. do 350. do 352. do 354. do 356. do 358. do 360. do 362. do 364. do 366. do 368. do 370. do 372. do 374. do 376. do 378. do 380. do 382. do 384. do 386. do 388. do 390. do 392. do 394. do 396. do 398. do 400. do 402. do 404. do 406. do 408. do 410. do 412. do 414. do 416. do 418. do 420. do 422. do 424. do 426. do 428. do 430. do 432. do 434. do 436. do 438. do 440. do 442. do 444. do 446. do 448. do 450. do 452. do 454. do 456. do 458. do 460. do 462. do 464. do 466. do 468. do 470. do 472. do 474. do 476. do 478. do 480. do 482. do 484. do 486. do 488. do 490. do 492. do 494. do 496. do 498. do 500. do 502. do 504. do 506. do 508. do 510. do 512. do 514. do 516. do 518. do 520. do 522. do 524. do 526. do 528. do 530. do 532. do 534. do 536. do 538. do 540. do 542. do 544. do 546. do 548. do 550. do 552. do 554. do 556. do 558. do 560. do 562. do 564. do 566. do 568. do 570. do 572. do 574. do 576. do 578. do 580. do 582. do 584. do 586. do 588. do 590. do 592. do 594. do 596. do 598. do 600. do 602. do 604. do 606. do 608. do 610. do 612. do 614. do 616. do 618. do 620. do 622. do 624. do 626. do 628. do 630. do 632. do 634. do 636. do 638. do 640. do 642. do 644. do 646. do 648. do 650. do 652. do 654. do 656. do 658. do 660. do 662. do 664. do 666. do 668. do 670. do 672. do 674. do 676. do 678. do 680. do 682. do 684. do 686. do 688. do 690. do 692. do 694. do 696. do 698. do 700. do 702. do 704. do 706. do 708. do 710. do 712. do 714. do 716. do 718. do 720. do 722. do 724. do 726. do 728. do 730. do 732. do 734. do 736. do 738. do 740. do 742. do 744. do 746. do 748. do 750. do 752. do 754. do 756. do 758. do 760. do 762. do 764. do 766. do 768. do 770. do 772. do 774. do 776. do 778. do 780. do 782. do 784. do 786. do 788. do 790. do 792. do 794. do 796. do 798. do 800. do 802. do 804. do 806. do 808. do 810. do 812. do 814. do 816. do 818. do 820. do 822. do 824. do 826. do 828. do 830. do 832. do 834. do 836. do 838. do 840. do 842. do 844. do 846. do 848. do 850. do 852. do 854. do 856. do 858. do 860. do 862. do 864. do 866. do 868. do 870. do 872. do 874. do 876. do 878. do 880. do 882. do 884. do 886. do 888. do 890. do 892. do 894. do 896. do 898. do 900. do 902. do 904. do 906. do 908. do 910. do 912. do 914. do 916. do 918. do 920. do 922. do 924. do 926. do 928. do 930. do 932. do 934. do 936. do 938. do 940. do 942. do 944. do 946. do 948. do 950. do 952. do 954. do 956. do 958. do 960. do 962. do 964. do 966. do 968. do 970. do 972. do 974. do 976. do 978. do 980. do 982. do 984. do 986. do 988. do 990. do 992. do 994. do 996. do 998. do 1000. do 1002. do 1004. do 1006. do 1008. do 1010. do 1012. do 1014. do 1016. do 1018. do 1020. do 1022. do 1024. do 1026. do 1028. do 1030. do 1032. do 1034. do 1036. do 1038. do 1040. do 1042. do 1044. do 1046. do 1048. do 1050. do 1052. do 1054. do 1056. do 1058. do 1060. do 1062. do 1064. do 1066. do 1068. do 1070. do 1072. do 1074. do 1076. do 1078. do 1080. do 1082. do 1084. do 1086. do 1088. do 1090. do 1092. do 1094. do 1096. do 1098. do 1100. do 1102. do 1104. do 1106. do 1108. do 1110. do 1112. do 1114. do 1116. do 1118. do 1120. do 1122. do 1124. do 1126. do 1128. do 1130. do 1132. do 1134. do 1136. do 1138. do 1140. do 1142. do 1144. do 1146. do 1148. do 1150. do 1152. do 1154. do 1156. do 1158. do 1160. do 1162. do 1164. do 1166. do 1168. do 1170. do 1172. do 1174. do 1176. do 1178. do 1180. do 1182. do 1184. do 1186. do 1188. do 1190. do 1192. do 1194. do 1196. do 1198. do 1200. do 1202. do 1204. do 1206. do 1208. do 1210. do 1212. do 1214. do 1216. do 1218. do 1220. do 1222. do 1224. do 1226. do 1228. do 1230. do 1232. do 1234. do 1236. do 1238. do 1240. do 1242. do 1244. do 1246. do 1248. do 1250. do 1252. do 1254. do 1256. do 1258. do 1260. do 1262. do 1264. do 1266. do 1268. do 1270. do 1272. do 1274. do 1276. do 1278. do 1280. do 1282. do 1284. do 1286. do 1288. do 1290. do 1292. do 1294. do 1296. do 1298. do 1300. do 1302. do 1304. do 1306. do 1308. do 1310. do 1312. do 1314. do 1316. do 1318. do 1320. do 1322. do 1324. do 1326. do 1328. do 1330. do 1332. do 1334. do 1336. do 1338. do 1340. do 1342. do 1344. do 1346. do 1348. do 1350. do 1352. do 1354. do 1356. do 1358. do 1360. do 1362. do 1364. do 1366. do 1368. do 1370. do 1372. do 1374. do 1376. do 1378. do 1380. do 1382. do 1384. do 1386. do 1388. do 1390. do 1392. do 1394. do 1396. do 1398. do 1400. do 1402. do 1404. do 1406. do 1408. do 1410. do 1412. do 1414. do 1416. do 1418. do 1420. do 1422. do 1424. do 1426. do 1428. do 1430. do 1432. do 1434. do 1436. do 1438. do 1440. do 1442. do 1444. do 1446. do 1448. do 1450. do 1452. do 1454. do 1456. do 1458. do 1460. do 1462. do 1464. do 1466. do 1468. do 1470. do 1472. do 1474. do 1476. do 1478. do 1480. do 1482. do 1484. do 1486. do 1488. do 1490. do 1492. do 1494. do 1496. do 1498. do 1500. do 1502. do 1504. do 1506. do 1508. do 1510. do 1512. do 1514. do 1516. do 1518. do 1520. do 1522. do 1524. do 1526. do 1528. do 1530. do 1532. do 1534. do 1536. do 1538. do 1540. do 1542. do 1544. do 1546. do 1548. do 1550. do 1552. do 1554. do 1556. do 1558. do 1560. do 1562. do 1564. do 1566. do 1568. do 1570. do 1572. do 1574. do 1576. do 1578. do 1580. do 1582. do 1584. do 1586. do 1588. do 1590. do 1592. do 1594. do 1596. do 1598. do 1600. do 1602. do 1604. do 1606. do 1608. do 1610. do 1612. do 1614. do 1616. do 1618. do 1620. do 1622. do 1624. do 1626. do 1628. do 1630. do 1632. do 1634. do 1636. do 1638. do 1640. do 1642. do 1644. do 1646. do 1648. do 1650. do 1652. do 1654. do 1656. do 1658. do 1660. do 1662. do 1664. do 1666. do 1668. do 1670. do 1672. do 1674. do 1676. do 1678. do 1680. do 1682. do 1684. do 1686. do 1688. do 1690. do 1692. do 1694. do 1696. do 1698. do 1700. do 1702. do 1704. do 1706. do 1708. do 1710. do 1712. do 1714. do 1716. do 1718. do 1720. do 1722. do 1724. do 1726. do 1728. do 1730. do 1732. do 1734. do 1736. do 1738. do 1740. do 1742. do 1744. do 1746. do 1748. do 1750. do 1752. do 1754. do 1756. do 1758. do 1760. do 1762. do 1764. do 1766. do 1768. do 1770. do 1772. do 1774. do 1776. do 1778. do 1780. do 1782. do 1784. do 1786. do 1788. do 1790. do 1792. do 1794. do 1796. do 1798. do 1800. do 1802. do 1804. do 1806. do 1808. do 1810. do 1812. do 1814. do 1816. do 1818. do 1820. do 1822. do 1824. do 1826. do 1828. do 1830. do 1832. do 1834. do 1836. do 1838. do 1840. do 1842. do 1844. do 1846. do 1848. do 1850. do 1852. do 1854. do 1856. do 1858. do 1860. do 1862. do 1864. do 1866. do 1868. do 1870. do 1872. do 1874. do 1876. do 1878. do 1880. do 1882. do 1884. do 1886. do 1888. do 1890. do 1892. do 1894. do 1896. do 1898. do 1900. do 1902. do 1904. do 1906. do 1908. do 1910. do 1912. do 1914. do 1916. do 1918. do 1920. do 1922. do 1924. do 1926. do 1928. do 1930. do 1932. do 1934. do 1936. do 1938. do 1940. do 1942. do 1944. do 1946. do 1948. do 1950. do 1952. do 1954. do 1956. do 1958. do 1960. do 1962. do 1964. do 1966. do 1968. do 1970. do 1972. do 1974. do 1976. do 1978. do 1980. do 1982. do 1984. do 1986. do 1988. do 1990. do 1992. do 1994. do 1996. do 1998. do 2000. do 2002. do 2004. do 2006. do 2008. do 2010. do 2012. do 2014. do 2016. do 2018. do 2020. do 2022. do 2024. do 2026. do 2028. do 2030. do 2032. do 2034. do 2036. do 2038. do 2040. do 2042. do 2044. do 2046. do 2048. do 2050. do 2052. do 2054. do 2056. do 2058. do 2060. do 2062. do 2064. do 2066. do 2068. do 2070. do 2072. do 2074. do 2076. do 2078. do 2080. do 2082. do 2084. do 2086. do 2088. do 2090. do 2092. do 2094. do 2096. do 2098. do 2100. do 2102. do 2104. do 2106. do 2108. do 2110. do 2112. do 2114. do 2116. do 2118. do 2120. do 2122. do 2124. do 2126. do 2128. do 2130. do 2132. do 2134. do 2136. do 2138. do 2140. do 2142. do 2144. do 2146. do 2148. do 2150. do 2152. do 2154. do 2156. do 2158. do 2160. do 2162. do 2164. do 2166. do 2168. do 2170. do 2172. do 2174. do 2176. do 2178. do 2180. do 2182. do 2184. do 2186. do 2188. do 2190. do 2192. do 2194. do 2196. do 2198. do 2200. do 2202. do 2204. do 2206. do 2208. do 2210. do 2212. do 2214. do 2216. do 2218. do 2220. do 2222. do 2224. do 2226. do 2228. do 2230. do 2232. do 2234. do 2236. do 2238. do 2240. do 2242. do 2244. do 2246. do 2248. do 2250. do 2252. do 2254. do 2256. do 2258. do 2260. do 2262. do 2264. do 2266. do 2268. do 2270. do 2272. do 2274. do 2276. do 2278. do 2280. do 2282. do 2284. do 2286. do 2288. do 2290. do 2292. do 2294. do 2296. do 2298. do 2300. do 2302. do 2304. do 2306. do 2308. do 2310. do 2312. do 2314. do 2316. do 2318. do 2320. do 2322. do 2324. do 2326. do 2328. do 2330. do 2332. do 2334. do 2336. do 2338. do 2340. do 2342. do 2344. do 2346. do 2348. do 2350. do 2352. do 2354. do 2356. do 2358. do 2360. do 2362. do 2364. do 2366. do 2368. do 2370. do 2372. do 2374. do 2376. do 2378. do 2380. do 2382. do 2384. do 2386. do 2388. do 2390. do 2392. do 2394. do 2396. do 2398. do 2400. do 2402. do 2404. do 2406. do 2408. do 2410. do 2412. do 2414. do 2416. do 2418. do 2420. do 2422. do 2424. do 2426. do 2428. do 2430. do 2432. do 2434. do 2436. do 2438. do 2440. do 2442. do 2444. do 2446. do 2448. do 2450. do 2452. do 2454. do 2456. do 2458. do 2460. do 2462. do 2464. do 2466. do 2468. do 2470. do 2472. do 2474. do 2476. do 2478. do 2480. do 2482. do 2484. do 2486. do 2488. do 2490. do 2492. do 2494. do 2496. do 2498. do 2500. do 2502. do 2504. do 2506. do 2508. do 2510. do 2512. do 2514. do 2516. do 2518. do 2520. do 2522. do 2524. do 2526. do 2528. do 2530. do 2532. do 2534. do 2536. do 2538. do 2540. do 2542. do 2544. do 2546. do 2548. do 2550. do 2552. do 2554. do 2556. do 2558. do 2560. do 2562. do 2564. do 2566. do 2568. do 2570. do 2572. do 2574. do 2576. do 2578. do 2580. do 2582. do 2584. do 2586. do 2588. do 2590. do 2592. do 2594. do 2596. do 2598. do 2600. do 2602. do 2604. do 2606. do 2608. do 2610. do 2612. do 2614. do 2616. do 2618. do 2620. do 2622. do 2624. do 2626. do 2628. do 2630. do 2632. do 2634. do 2636. do 2638. do 2640. do 2642. do 2644. do 2646. do 2648. do 2650. do 2652. do 2654. do 2656. do 2658. do 2660. do 2662. do 2664. do 2666. do 2668. do 2670. do 2672. do 2674. do 2676. do 2678. do 2680. do 2682. do 2684. do 2686. do 2688. do 2690. do 2692. do 2694. do 2696. do 2698. do 2700. do 2702. do 2704. do 2706. do 2708. do 2710. do 2712. do 2714. do 2716. do 2718. do 2720. do 2722. do 2724. do 2726. do 2728. do 2730. do 2732. do 2734. do 2736. do 2738. do 2740. do 2742. do 2744. do 2746. do 2748. do 2750. do 2752. do 2754. do 2756. do 2758. do 2760. do 2762. do 2764. do 2766. do 2768. do 2770. do 2772. do 2774. do 2776. do 2778. do 2780. do 2782. do 2784. do 2786. do 2788. do 2790. do 2792. do 2794. do 2796. do 2798. do 2800. do 2802. do 2804. do 2806. do 2808. do 2810. do 2812. do 2814. do 2816. do 2818. do 2820. do 2822. do 2824. do 2826. do 2828. do 2830. do 2832. do 2834. do 2836. do 2838. do 2840. do 2842. do 2844. do 2846. do 2848. do 2850. do 2852. do 2854. do 2856. do 2858. do 2860. do 2862. do 2864. do 2866. do 2868. do 2870. do 2872. do 2874. do 2876. do 2878. do 2880. do 2882. do 2884. do 2886. do 2888. do 2890. do 2892. do 2894. do 2896. do 2898. do 2900. do 2902. do 2904. do 2906. do 2908. do 2910. do 2912. do 2914. do 2916. do 2918. do 2920. do 2922. do 2924. do 2926. do 2928. do 2930. do 2932. do 2934. do 2936. do 2938. do 2940. do 2942. do 2944. do 2946. do 2948. do 2950. do 2952. do 2954. do 2956. do 2958. do 2960. do 2962. do 2964. do 2966. do 2968. do 2970. do 2972. do 2974. do 2976. do 2978. do 2980. do 2982. do 2984. do 2986. do 2988. do 2990. do 2992. do 2994. do 2996. do 2998. do 3000. do 3002. do 3004. do 3006. do 3008. do 3010. do 3012. do 3014. do 3016. do 3018. do 3020. do 3022. do 3024. do 3026. do 3028. do 3030. do 3032. do 3034. do 3036. do 3038. do 3040. do 3042. do 3044. do 3046. do 3048. do 3050. do 3052. do 3054. do 3056. do 3058. do 3060. do 3062. do 3064. do 3066. do 3068. do 3070. do 3072. do 3074. do 3076. do 3078. do 3080. do 3082. do 3084. do 3086. do 3088. do 3090. do 3092. do 3094. do 3096. do 3098. do 3100. do 3102. do 3104. do 3106. do 3108. do 3110. do 3112. do 3114. do 3116. do 3118. do 3120. do 3122. do 3124. do 3126. do 3128. do 3130. do 3132. do 3134. do 3136. do 3138. do 3140. do 3142. do 3144. do 3146. do 3148. do 3150. do 3152. do 3154. do 3156. do 3158. do 3160. do 3162. do 3164. do 3166. do 3168. do 3170. do 3172. do 3174. do 3176. do 3178. do 3180. do 3182. do 3184. do 3186. do 3188. do 3190. do 3192. do 3194. do 3196. do 3198. do 3200. do 3202. do 3204. do 3206. do 3208. do 3210. do 3212. do 3214. do 3216. do 3218. do 3220. do 3222. do 3224. do 3226. do 3228. do 3230. do 3232. do 3234. do 3236. do 3238. do 3240. do 3242. do 3244. do 3246. do 3248. do 3250. do 3252. do 3254. do 3256. do 3258. do 3260. do 3262. do 3264. do 3266. do 3268. do 3270. do 3272. do 3274. do 3276. do 3278. do 3280. do 3282. do 3284. do 3286. do 3288. do 3290. do 3292. do 3294. do 3296. do 3298. do 3300. do 3302. do 3304. do 3306. do 3308. do 3310. do 3312. do 3314. do 3316. do 3318. do 3320. do 3322. do 3324. do 3326. do 3328. do 3330. do 3332. do 3334. do 3336. do 3338. do 3340. do 3342. do 3344. do 3346. do 3348. do 3350. do 3352. do 3354. do 3356. do 3358. do 3360. do 3362. do

ORIGINAL PALLOTTA

RAZMNOŽEVALEC - PRESERVAT - FIKSAT - DOBITE PRI TVRDKI

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

LUDV. BARAGA Ljubljana

SELENBURGOVA UL. 6 TELEFON 29-80

Važno za hišne

stavbenike!
Polne razne velikosti, posebno pripravne za verande. Okna in vrata dvojna, primerna za suho. Okroglo mize za gostilne ali vrt. Biljard-Setfort in kobilja. Vse zgoraj omenjeno že rabljeno, a vendar še dobro ohranjeno, se ceno proda. Hotel Slon. 27433-6

Dekoracijski divan
s steno, 6 st. (alt. deuteh) po 60 Din. 5 tu dovednih, sklop po 110 Din. steklenice, vrte, klopi, omare, slike itd. prodam. Dunajska cesta 31/III. 27290-6

Kupim
Stara vržna vrata
te strednjak se v dobrem stanju kupim. Pismo- nene ponudbe na področje »Jutra« v Celju pod št. »Spomlad«. 26994-7

Voz za žago
vsejanko z valjarji, za žaganje 6 m blodov, dobro ohranjeno. Kupim. Ponudbe s navodili na naslov: »Jutra« v Celju pod št. »Spomlad«. 26994-7

Pisalo mizo
dobro ohranjeno k. p. m. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Miza«. 27167-7

Železne cevi
rabljene, s 70 mm svetlobe v dolžini 50-60 m kupim tudi takojšnjem plačilu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26994-7

Banjo
za sedenje kupim. Ponudbe na oglasni oddel. »Jutra« pod »Banja«. 27235-7

Divan
rabljen a dobro ohranjen kupim. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Divan 355«. 27235-7

Zanimam se
za vloženo pohištvo in druge antikvitete. Prišle na predstavitelja v Ljubljano na oglas. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Zanimam se«. 27494-7

Knjige
Valvazorja
prve tri knjige originalne zbirke izdaje kupim, eventualno tudi posamezne knjige. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Valvazor«. 27164-8

Kolesa
Damsko kolo
dobro ohranjeno poceni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 26994-11

Kolo
dobro ohranjeno k. p. m. Ponudbe s navodili na naslov: »Jutra« pod št. »Kolo«. 27366-11

Motorna vozila
Motorno kolo
napredaj v Kneževi ulici št. 28. 27473-10

Motorno kolo
v priklopi, znamke A. J. E. ugodno napredaj. — Na oglas v avto-gaz. Stupica v Slomškovi ulici št. 28. 27035-10

Avto
znamke Fiat 520, malo vo- žen, prodam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 27222-10

Star »Austro Fiat«
z električno razsvetljavo, predeljen v poltovor- ni voz, nova pnevmati- ka, mlinarstva intaktna, takoj uporabljiva, prodam zaradi nabave novega vo- za za 6.000 Din proti ta- kojšnjemu plačilu. A. Rojce, Slička. 25217-10

Elegantna limuzina
šestdesetletna, petdesetletna, nemški kvaliteten voz, zad- na tipa, vsebuje vse teh- nične pripomočke, po pred- pisanju, napredaj ali se zamenja za trgovsko blago. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 26996-10

Ford Sedan
skoro nov, z garancijo, ugodno prodam. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Ford«. 26997-10

Motorno kolo
»Jedra« Senca, v dobrem stanju poceni napredaj. Na Poljanski cesti št. 58. 26741-10

Motorno kolo
novo, zaradi nabave avto- mobilja zelo poceni napredaj. Na Glincih, cesta XIII št. 9. 27457-10

Automobilski motor
ali manjši avto z zbirko ka- raterij, v dobrem motornem stanju. Ponudbe s ceno na oglasni oddel. »Jutra« pod št. »Do 4 cilindrov«. 27361-10

Ugodna prilika!

Ford dobavni voz v do- brom stanju 8000 Din, Fiat 500 osebn. 18.000 Din ter več drugih osebnih, tovornih, avtobusov in motorkolov odda po najnižjih cenah O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11. 26570-10

»Ford« avto
4-5 sedežen, zaprt, malo rabljen, luksuzno opremljen, z novo pnevmatikami plačil za 40.000 Din. Garancija. Polz- kusne vožnje na razpo- lago. Rafael Simčič, St. Cna. 25215-10

Elektromehanična delavica
E. Medvešček
Ljubljana VII, Celovška 42- prejšnja ter popravila električnih motorjev, transformatorjev, aparate in avtomatiz- me. Delo solidno in zmer- ne cene. 27062-30

Avto mobil
Prodajam tovarno avto- mobil, 4tonske, znamke Berlet Diatio. Fra- ga, Saurer Büssing. Fiat Graf in Stiefel, enotonski, Fraga, Fran Krist- stan, mehanična delavica, Ljubljana, Du- najska 54. 27462-10

Avtoobus
Izvestno ohranjen mašini- no brezhiben AFN Fiat om- bus s dobriimi obroti, 17- sedežen in 3 TSO Fiat om- bus 25sedežen, iz pre- jakega poročam. Oglasi- tel: »Jutra« pod št. »Avtoobus«. 27462-10

Več politiranih hrastovih spalnic
prišli ovrlo, brušene ogledale, po 400 Din tudi na obroke nudi Vinka Vi- tovič, mizarstvo, Zator, ob Savi. 26933-12

Pohištvo
Spalnice iz mehkega lesa ter kuhinje, ali posamezne kose nudi po najnižjih cenah Vidmar, Zg. Slička. 27272-12

Več spalnic
se proda. Brezrestove z užitki iz topolovega mazarja, po 4200 Din; dve česnjevi spalnici, šperane, po 7000 Din; ena orehova spalnica, tudi šperana. Za ma- lenkostno ceno postavi- vim kupljeno pohištvo na dom ali bližnjo po- stojajo. Ogleda se pri Josip. Stofar, strojno pohištveno mizarstvo, Krašnja, post. Lukovi- ca, pod Limbarsko go- ro. Ob nedeljah ugod- na avto-zveza. 27066-12

Avto-limuzino
7-8 sedežno, že rabljeno, z Boschovo razsvetljavo, dobro pnevmatiko, pripravo- na za kolodvorske vožnje, prodam ohranjen, zamen- jam za 2 vagona bukovih ali jelovih desk. Ponudbe na oglasni oddel. »Jutra« pod »Dolenjska«. 27104-10

Motorno kolo
350 cm E. S. A. bre- zhiben, v dobrem stanju, — Stanko Virod. Ormož. 27538-10

Motorno kolo
lahko, za 2500 Din prod. Nardil, Poljanska cesta 31. 27400-10

Bencin-motor
4 Ks, za mlaten ali ža- ranje drv, poceni prod. Re- bernik, Kerestica, 27398-10

Prehrana
16letnega sina
močnega in popolnoma zdravega dam kot pomo- čnik, po možnosti v restor- anu, hotel ali kakšno drugo trgovsko podjetje. — Cenjene ponudbe na podr. »Jutra« v Mariboru pod št. »Priden in pošten«. 27381-14

Kapital
Družabnika
želi dobro vpeljana parna žaga in tovarna zabojev v Mariboru, radi razširjenju obdelave, po možnosti v restor- anu v lesni stroki. — Erov. prodaja in izključna. Na Ponudbe na področje »Jutra« v Mariboru pod št. »Zabojci«. 26995-16

15% obresti
plačam od 5000 Din poso- jlja, katerega rabim za raz- širjenje trgovine. Kot jam- stvo založim vrednostno 30%. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod št. »Dobro promet 138«. 27138-16

Patent
milijonske vrednosti pre- dam ali sklenem družbo zaradi poslovanja s kri- stali. Uspeh zagotovim, potreben kapital okoli sto- tisoč. Resnim interesentom brezobzorno na oglas. — Ponudbe na oglasni oddel. »Jutra« pod »Slička«. 27347-16

Družabnika
s 150.000 Din 15% rent- bilno brezkonkurenčno pod- jetje v prvem kapitalu pri- morja. — Rentabilnost 30%. Ostalo po dogovoru. Pojasnila daje: Bon. Cri- kvenica. 27279-16

Družabnika
s 30-50.000 Din kapitala, za agencijo in komisijo 18cm. Delo lahko in brez plačila. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Rentabilno«. 27299-16

Pohištvo
Več politiranih hrastovih spalnic z ovalnim brušenim ogledalom prišli, za Din 4500 (tudi na obroke) prod. Vinka Vitovič, mizarstvo, Zagorje ob Savi. 26933-12

Pohištvo
Omare 550 Din
Postelje 250 Din
Noč. omare 130 Din
Mize 135 Din
Mizarstvo »Sava«, Ko- lodvorska 18. 27328-12

Pohištvo
2 sobi za pisarni
oddam v centru. Soupor- ba telefon. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 26926-12

25 postelj

kompletnih, covih, hrast- vih 185x90 cm, z vložki iz afrika, z tredehnimi žimnicami, suho, lepo in solidno izdelano, s nabavi- »Dijaki« doma v Kočevju. Ponudbe poslati do konca junija 1931. 27239-12

Pohištvo
Vsa, kdor si hoče na- baviti pohištvo lepo in poceni, naj si ogleda cene. Lepe spalnice 1800 Kuh. oprave 1100 Sprejme vsakovrstna naravnata in poceni. Mizarstvo »Sava«, Ko- lodvorska 18. 27330-12

Spalnice
iz trdega in mehkega lesa ter kuhinje, ali posamezne kose nudi po najnižjih cenah Vidmar, Zg. Slička. 27272-12

Več spalnic
se proda. Brezrestove z užitki iz topolovega mazarja, po 4200 Din; dve česnjevi spalnici, šperane, po 7000 Din; ena orehova spalnica, tudi šperana. Za ma- lenkostno ceno postavi- vim kupljeno pohištvo na dom ali bližnjo po- stojajo. Ogleda se pri Josip. Stofar, strojno pohištveno mizarstvo, Krašnja, post. Lukovi- ca, pod Limbarsko go- ro. Ob nedeljah ugod- na avto-zveza. 27066-12

Več politiranih hrastovih spalnic
prišli ovrlo, brušene ogledale, po 400 Din tudi na obroke nudi Vinka Vi- tovič, mizarstvo, Zator, ob Savi. 26933-12

Pohištvo
Spalnice iz mehkega lesa ter kuhinje, ali posamezne kose nudi po najnižjih cenah Vidmar, Zg. Slička. 27272-12

Več spalnic
se proda. Brezrestove z užitki iz topolovega mazarja, po 4200 Din; dve česnjevi spalnici, šperane, po 7000 Din; ena orehova spalnica, tudi šperana. Za ma- lenkostno ceno postavi- vim kupljeno pohištvo na dom ali bližnjo po- stojajo. Ogleda se pri Josip. Stofar, strojno pohištveno mizarstvo, Krašnja, post. Lukovi- ca, pod Limbarsko go- ro. Ob nedeljah ugod- na avto-zveza. 27066-12

Pohištvo
Spalnice iz mehkega lesa ter kuhinje, ali posamezne kose nudi po najnižjih cenah Vidmar, Zg. Slička. 27272-12

Črešnjevo spalnice
lepo, masivno, po ugod- ni ceni prod. Jofa Ni- šin, mizarstvo, Dorfar- je, 20 minut od postaje Škofje Loke. 27485-12

Les
S 150.000 Din
pristopilo izven trgov- ke dobrega in solidnega pohištva. Sodelovanje pocni Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Trgovci ali tovarni«. 26792-15

Lokal
za dobro hišo trgovino, blizu Maribora odda m. v najem, Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 27069-17

Valjni mlin
nov, moderen, dam v na- jem za daljšo dobo. Naslov v oglasnem oddel. »Jutra«. 27363-17

Pekarno
dobro vpeljana, v indus- trijskem kraju, odda m. v najem v tameno za dobro pom. službo. Naslov v oglasnem oddel. »Jutra«. 27283-17

Brivski lokal
odda v najem Ivan Molek, sedar na Vrhniki št. 27370-17

Branjerijsko obrt
kompletno, na promet- nem kraju, za 1 leto ali več dam v najem po ugodni ceni. Pismo- ne ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Obrt«. 27363-17

Gostilno
na prometnem kraju v Ljubljani 15eta v na- jem dve sestri, obe iz- zebani v gostilniškem poklicu. Vodili bi iz- borno kuhinjo in gla- dali na dober glas go- stilne. Cenj. ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Stara doma« niste. 27468-17

Koncesijo za bran- jerio in prostor
za prodajo ležal na Ble- di. Slička, Bled 1. Ja- zovica 31. 26704-17

Manišo trgovino
z mešanim blagom ter stanovanjem kje na de- želi na Gorenjskem vzajem takoj v na- jem s inventarjem, Celje v sredini mesta, pri- ti nadplatiš Din 250.000. Natančnejše podatke daje Karol Gregorič v Celju, Vodniška ulica št. 5. I. nadstropje, desno. 26929-20

Kunčevalka
srednjega let, z lepimi do- hodki, 15% znanja z drž. namočenjem, enot. pok- roven, v starosti 40-55 let (zakon ni izključe- ni). Ponudbe na oglasni oddel. »Jutra« pod »Pohištvo«. 27468-17

Gostilno na račun
dobi zakonski par. Mo- roba biti prav dober šofer in tizen, žena pa dobro valeta gostil- ne in kuhinje. Glede kaveje po dogovoru. Pismo- na vprašanja na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobra spravevala«. 27405-19

2 sobi za pisarni
oddam v centru. Soupor- ba telefon. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 26926-12

Trgovino

mešanega blaga vzajem v najem ali kupim. Ponudbe na podr. »Jutra« v Mariboru pod »Ekstencija«. 27221-19

Ljubljana centrum, Gajeva ulica!
V novi zgradi oddamo prvovrsten trgovski lokal in več samskih stanovanj. Pojasnila daje Branilni in posojilni konzorcij. 27212-19

Pekarijo
v večjem mestu oddam v inventarjem. Potrebno Din 12.000. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Dobro vpeljana«. 27334-19

Pekarno-trgovino
s stanovanjem, na jako prometnem kraju v Ljubljani oddam v na- jem. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Pe- karna 100«. 27367-19

Majhen lokalček
za branjarjo oddam v Mo- stah, Pokopalska ulica 4. 27419-19

Lokal
pripraven za vsako obrt odda žitnik, Celovška cesta št. 56. 27413-19

Manufakt. trgovino
zelo dobro vpeljana, na zelo dobri prometni prostora v Ljubljani takoj oddam. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Tako 99«. 27374-19

Gostilno ali vinotoč
(delikatno trgovino), do- bro idečno na prometnem kraju vzajem v najem ali na račun. Dopise na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Promet 5578-19«. 27385-19

Leo trg. lokal
za trgovino skladiščem in stanovanjem v hiši oddam takoj. Miroslav Puppiš, Logatec. 27454-19

Mesarijo
s klavnicjo in napojneno ledenico, v prostoru 12 m x 12 m, v Savinjske doline, tik kolodvora in blizu cerkve, v hiši je tudi dobro ideča gostilna oddam mlademu in agilne- mu samostemu mesarju v najem. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zagotovljena eksistencija«. 27113-17

Lokal
za dobro hišo trgovino, blizu Maribora odda m. v najem, Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 27069-17

Valjni mlin
nov, moderen, dam v na- jem za daljšo dobo. Naslov v oglasnem oddel. »Jutra«. 27363-17

Pekarno
dobro vpeljana, v indus- trijskem kraju, odda m. v najem v tameno za dobro pom. službo. Naslov v oglasnem oddel. »Jutra«. 27283-17

Brivski lokal
odda v najem Ivan Molek, sedar na Vrhniki št. 27370-17

Branjerijsko obrt
kompletno, na promet- nem kraju, za 1 leto ali več dam v najem po ugodni ceni. Pismo- ne ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Obrt«. 27363-17

Gostilno
na prometnem kraju v Ljubljani 15eta v na- jem dve sestri, obe iz- zebani v gostilniškem poklicu. Vodili bi iz- borno kuhinjo in gla- dali na dober glas go- stilne. Cenj. ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Stara doma« niste. 27468-17

Koncesijo za bran- jerio in prostor
za prodajo ležal na Ble- di. Slička, Bled 1. Ja- zovica 31. 26704-17

Manišo trgovino
z mešanim blagom ter stanovanjem kje na de- želi na Gorenjskem vzajem takoj v na- jem s inventarjem, Celje v sredini mesta, pri- ti nadplatiš Din 250.000. Natančnejše podatke daje Karol Gregorič v Celju, Vodniška ulica št. 5. I. nadstropje, desno. 26929-20

Kunčevalka
srednjega let, z lepimi do- hodki, 15% znanja z drž. namočenjem, enot. pok- roven, v starosti 40-55 let (zakon ni izključe- ni). Ponudbe na oglasni oddel. »Jutra« pod »Pohištvo«. 27468-17

Gostilno na račun
dobi zakonski par. Mo- roba biti prav dober šofer in tizen, žena pa dobro valeta gostil- ne in kuhinje. Glede kaveje po dogovoru. Pismo- na vprašanja na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobra spravevala«. 27405-19

2 sobi za pisarni
oddam v centru. Soupor- ba telefon. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 26926-12

Industrij. podjetje

mlin, žaga in pekarna na parni in električni pogon, na najlepšem kraju v Mariboru napredaj. Informa- cije, ob dravnem cestni 600 kvad. metrov druge pri Mariboru, takoj napredaj. Pojasnila daje Sre- denjski, Pobrežje, cesta na Brezje 40. 27191-20

Enonadstropna hiša
dobro ohranjena, s 7 sobami (4 parketirane) kuhinjo, shrambo in kletjo, posebej zidana drvarnica, prabica, vodnjak, obkroženo s veli- kim sadnim in zelenjavnim vrtom, ter zadrženo, v neposredni bližini farn- e cerkve, šole in ob cesti večjeja in romantičnejša krajina na Dolenjskem napredaj. Kot naliže za g. zdravnik — katerega si okraj želi, ali vpojenega, kakor tudi za boljšega obrtnika. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Rožni dom«. 27004-20

Prodajam hišo
ki ima 8 raznih prostora, poleg hiše razna gospodarska poslopja, 2 večja ze- lenjadna vrta in 5 orla- kosa. Poslopje je vse v srednji trzi, 3 minute od železniške postaje, solžno zidano in z opeke krit. Zelo pripraven za vsakega obrtnika ali boljšega vpojenega. Poslovje je v vseh delih prijetno. Napredaj vlad takojšnje preselitve. Brilj Josip, Rajhenburg 54. 27063-20

Gostilno in mesarijo
dobro idečno, s 7 orali po- sestva, v ekskluzivni Maribor- skem kraju, oddam v na- jem. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra«. 27068-20

Stavbne nasvete
daje tehnični biro »Tehn«, Ljubljana, Mestni trg 251. 2714-20

Parcelo
solčno, 530 kvad. metrov, za Gradom prodam. Naslov v oglasnem oddel. »Jutra«. 27420-20

Majhno posveto
lepo urejeno po niski ceni prod. Tkalčič, Celje, Mariborska cesta 20. 26875-20

Stavbne parcele
v Stični, v neposredni bližini kolodvora napredaj po 3 do 5 Din kvad- ratni meter. Velikost poljubna od 1000-8000 kvadratnih metrov. Po- jasnila daje Branilnica in posojilnica v Ivančni gorici pri Stični. 25214-20

Hišo v Laškem
prodam. — Naslov pri po- družnici »Jutra« v Celju. 26781-20

Hiša napredaj
Prostovoljno gasilno dru- štvo v Mariboru prod. na javni dražbi dne 28. junija ob 10. uri dopolne hišo s sadnim vrtom, na lepem kraju ob cesti, tri četrti ure od kolodvora. Velikost cca 30.000 Din. 26841-20

Dvostanovan. hišo
na periferiji Ljubljane zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 27135-20

Hišo z gostilno
in nekaj semljic, v ceni 10.000 Din kupi Franc Skubic, Zavratnik št. 14, pri Litiji. 27069-20

Novo hišo
v Rožni dolini, cesta XV/30 ugodno prodam. 27319-20

Hišo
lepo, novo, z veliko kora- nico in vrtom, primerno za vsako obrt, par minut od farn- e cerkve, zelo ugodno prod. Anton Vavcar, Slička — Dolenjska. 27392-20

Posveto
v mlino na 4 kamne in stalno vodo, kjer se redi 3 glave goveje živine, v Blagovici, tik dr. Dunaj- ske ceste, in avtozvez- zave z Ljubljano, prod. za 150.000 Din. Pojasnila daje Bergant Benj., trg. Ljubljana VII, Cemerova ulica 36. 26888-20

Majhno hišico
v vrtom kupim hišo mesta Ponudbe s navodili na oglasni oddelku »Jutra« pod »Mirni dom 1931«. 27075-20

8 parcel
v Kamniški ulici v Spodnji Slički ugodno prodam. Pe- trica se v Podmurski ulici 30. 27016-20

Hišo
z lepim vrtom, 5 minut od Kranja prodam. Polize se: Klane št. 18 — Kranj. 26939-20

Enodružinsko hišo
z vrtom in nekaj semljic, za kupim predi takojšnjem plačilu. Ponudbe s ceno na oglasni oddelku »Jutra« pod »J. Z«. 26964-20

Hiša z vrtom
na lepem kraju, 10 minut od postaje Medvedova, za 30.000 Din napredaj. — Virje 79. 27161-20

Stavbne parcele
pod Rožnikom ugodno na- prodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 27446-20

PRVOVRSTNA PUCH KOLESA

PO SOLIDNIH CENAH
IN TUDI NA OBROKE

IGN. VOK, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7

Podružnice: Kranj, Glavni trg št. 104, Novo mesto

OBLAČILNICA

Čas dopustov in
počitnic se bliža

... Še imate čas, dame in gospodje, oskrbeti zase in za OTROKE obleke, perila in čevlje za VSE NAME-NE in za VSAKO BIVANJE. — Velika izbira, odlična kvaliteta in ugodni kreditni pogoji zadovoljujejo naše odjemalke(ce) v vsakem oziru.

8460

"ILIRIJA"

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

Kupim večja nahajališča

apnenca

povsem čistega za proizvodnjo belega apna. — Pogoji: bližina Zagreba, blizu železniške postaje — Obširne ponudbe z analizo ter opisom nahajališča na oglasni oddelek "Jutra" pod Broj 11—10*

8413

Pohorski dom

1030 m

na vzhodnem Pohorju med Mariborsko kočo in Bolfenkom za vse občinstvo: nova moderna planinska zgradba, krasen razgled, solčna lega, izprehodi, lepa stanovanja s toplo in mrzlo vodo, kopalnica in prha, izborna pitna voda, dnevna dostava pošte itd.

Popolna oskrba (hrana in stanovanje) Din 60.—dnevno za osebo, po 14 dneh popust pri stanovanju.

Prijave in informacije na naslov: Pohorski dom na Pohorju, pošta Hoče pri Mariboru ali

Pohorski dom, Maribor, Frančiškanska ul. 8/I.

Castrol-ulje DRŽI SVE SVJETSKE REKORDE U ZRAKU, NAVODI I NA ZEMLJI. "INDIAN", "MATCHLESS", "MOTOCIKLI", "MICHELIN GUME", "VARTA AKUMULATORI". "TEBIN" V. NJEMIROVSKI, ZAGREB, PRERADOVIČEVA 18. SAV AUTO PRIBOR

IVAN NOVAK

STROJNO MIZARSTVO IN ZALOGA POHIŠTVA

VIZMARJE (poleg postaje) — ŠT. VID NAD LJUBLJANO
Oglejte si lepo zalogo raznovrstnega pohištva. — Izvršujem naročila po lastnih in danih načrtih. 169
IZVRŠITEV SOLIDNA. CENE ZMERNE.

SIMMERINGER

Maschinen und Waggonbau-Fabriks Aktien Gesellschaft, Wien XI. Oesterreich

Parni kotli

za vsakovrstne naprave

Premikajoče rešetke

Ekonomizerji

Kurišča za

premogovni prah

Zastopstvo: Inžinerski biro Julio Breitwieser, Zagreb, Vodnikova 11. — Telefon 26—89

Ona napravi,
da postanejo
zobje naglo beli.

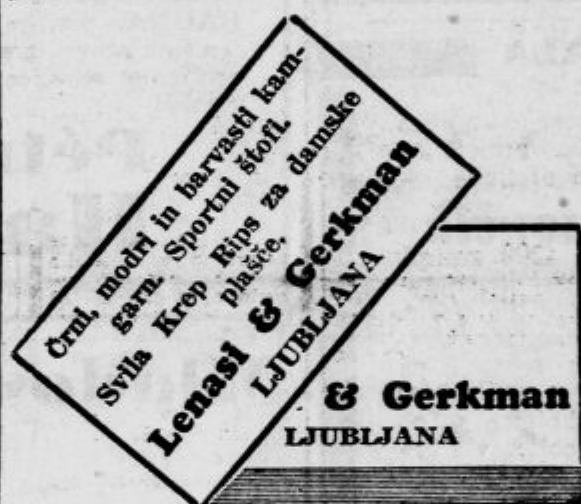
KOLYNOS napravi, da postanejo zobje naglo beli, ker odstrani z njih zoprne rumene madeže, zaostanke hrane in zobni kamen. Njena antiseptična pena, ki čisti, prodre do vsake brazdice in razpokline in uničuje nevarne klice na ustnih, ki povzročajo gnitje zob.

Ako želite imeti dobre zobe, blesteče bele, začnite uporabljati KOLYNOS! V treh dneh boste ugotovili razliko. Zadoštuje en centimeter te kreme razmazati po suhi ščetki.

MLIN

naprodaj

v mestu v najbolj prometnem kraju. Naslov se izve v ogl. odd. Jutra. 8431

Nemški dekliški dom

(Deutsches Töchterheim) vzgojevalni zavod in počitniški dom Graz, Klosterwiesgasse 34.

Izvrsten pouk jezikov, najboljše reference. Zmerne cene. 8268

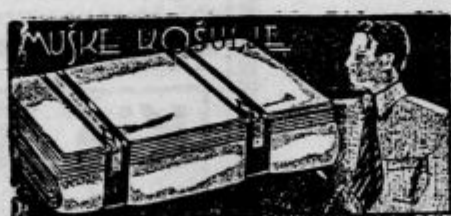
Zaradi nesreče inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga po globoko znižanih cenah.

Se vljudno priporoča

MARIJA ROGELJ, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 26 177

Samo kdor v miru izbira, dobro kupi!

Ako morate hiteti od prodajalne do prodajalne in si ogledujete blago, tedaj se vam lahko primeri, da se v naglici in stiski za nekaj odločite, za kar vam bo pozneje žal.

ZATO IZBIRAJTE BLAGO DOMA!

Tu imate dovolj časa, da si ogledate vzorce komad za komadom in vas ne more nihče nagovarjati za nakup česa, kar ni po vašem okusu. Zahtevajte torej našo kolekcijo

Ze nad pol stoletja postrezamo svoje odjemalce v največje zadovoljstvo.

Največja trgovska in izvozna tvrdka

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako se nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga. V nekoliko dneh ga imate v rokah brezplačno in neobvezno.

Odrasli in deca

delajo z velikim uspehom kuro za čiščenje in posvečenje krvi s FIGOLOM. FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, a po pošti ga razpošilja proizvajalec: Lekarna dr. Semelič, Dubrovnik 2/43. Tri steklenice s poštino 105 Din, osem steklenic 245 Din, 1 steklenica 40 Din. 8373

GLASBILA ZA VSE:

violina . od Din 80.—
gitare . od Din 100.—
trompete od Din 400.—
harmonike od Din 85.—
krom. in klavir-harmonika, jazz instrumenti.
Zahtevajte brezplačen CENIK

največje in najcenejše tržnice glasbil Jugoslavije
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil in harmonik
Pred. podr. Maribor br. 101

Brezplačen pouk v sviranju. Navodila v osonku

SREZKE NADZORNIKE

nameščamo proti mesečnemu pavšalu od Din 2.400 in superproviziji. Nadalje poučavamo in zaposlujeemo v vsakem srezu spretno žensko osebo zaradi nadaljnjega poučevanja v strojnem pletenju kot domači obrti. S prilogo znamke za odgovor pošljemo obširna navodila. Zadruga jugosl. pletaća, Osijek. 8219

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. 86

VREČE
nove in rabljene
vseh vrst ter
Juto za embalažo
ima vedno v zalogi
Mirko Mlakar
Ljubljana
Stomikova ulica 81.
Telef. 29-47

Pri Društvu industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani je takoj zasesti mesto

TAJNIKA

Sprejel se bo sposoben mlajši prosilec s primerno splošno izobrazbo, ki popolnoma obvlada slovenščino, srbohrvaščino in nemščino in ki je zmožen stenografije. Dipl. pravnik ima prednost.

Reflektanti naj se osebno javijo društvenemu podpredsedniku gosp. Stane Vidmarju, Ljubljana, Pred škofijo 19. 8469

Iščem prvovrstno šiviljo

katera kroji in šiva fino in delavsko moško perilo. — Prednost imajo one, katere imajo stroj za šivanje in izdelovanje gumbic. V poštev pridejo samo prvovrstne moči, katere so že delale za moške modne trgovine ali tovarne perila. Zaposlitev stalna, zaslužek zajamčeno dober. — Pismene ponudbe in vprašanja je poslati na:

ALOMA COMPANY d. o. z., LJUBLJANA.

Objava!

Zaradi povpraševanja s strani poslovnih prijateljev in sotrudnikov v provinci dajemo s tem na znanje, da je gospod ravnatelj

Ljudevit Klein

na lastno željo izstopil iz naše tvrdke in da z njegovo novo tvrdko istega imena ne sodelujemo.

Originalni Diabolo-izdelki

ki so že mnogo let znani zaradi svoje visoke kakovosti, se morejo nabaviti izključno samo pri nas in pri naših pooblaščenih zastopnikih.

Zagreb, 20. junija 1931.

DIABOLO - SEPARATOR D. D.
ZAGREB, Lopašičeva ulica šte. 6.

Strokovna priporočila odjemalcem poletnih čevljev:

Poizkusite in takoj se boste prepričali, da je platneni čevlji s šivanim gumastim podplatom »LAF« zelo praktičen, ker dobi radi šivanega podplata noga potrebno ventilacijo ter ne poče. Poleg tega je poletni čevlji »LAF« zelo trpežen in elegantno izdelan, a cena zelo povoljna, ker je domač izdelek.

Podpirajoči domačo proizvodnjo, podpirate domače delavstvo in domači kapital.

PAZI NA ZNAMKO „LAF“

Klavirji! Pianini!

Največjih evropskih tvornic — HUFFELD — GEBRÜDER ZIMMERMANN, LIPSKO (dokaz edinstvenosti je do sedaj prodanih 260.000 komadov), NEUMAYER, BERLIN, in drugih.

Prvovrstni in precizni izdelki, neprekosljiva lepota glasu, izredna trpežnost, najmodernejše oblike!

Cene od Din 12.500.— dalje, na obroke po Din 300.—

Pridite in oglejte si pri

Družbi „MUSICA“, Ljubljana

SV. PETRA CESTA 40.

8066

Solidno postreženi, izrekli ji boste priznanje!

IZPOSODUJE, POPRAVLJA IN UGLASUJE!

HOTEL „PRIMORJE“ KRILO — JESENICE

Dalmacija

Idealno morsko kopališče, poleg SPLITA. — Prvorazredna dunajska kuhinja. — Popolna oskrba dnevno Din 55.— do Din 60.—. Za otroke po dogovoru. — Informacije in prospekti na zahtevo brezplačno.

8451

Bele in barvaste PLOŠČICE

23

ŠTEDILNIKE

in obloge kopalnice, kuhinj, mesnic itd. dobavlja in izvršuje najceneje

„MATERIAL“

trg. dr. s o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36/2

TELEFON: 27—16. — BRZOJAV: MATERIAL

Za čimprejšnji nastop iščemo izprašanega, vseskozi zanesljivega in energičnega

stavbenega mojstra

jugoslovenskega državljana, za veliko tovarno v dravski banovini. — Prosilci za to mesto morajo imeti bogate izkušnje za izvršitev stanovanjskih, tovarniških, kurilnih in vodnih stavb ter jih naprošamo, da svoje ponudbe z navedbo referenc, studij, prepisi sričeval, zahtevkom plače družinskih razmer itd. pošljejo pod »Stavbeni mojster« na Jugoslov. Rudolf Mosse, d. d., Zagreb, Jelačićev trg 5.

8434

Zgodnji roza-krompir, zeleni grah, jagode, črešnje

in vse druge vrste zgodnje povrtnine in sadja najbolje razpošilja

EVGEN LEDEREK, bank. in kom. poslovnica, eksport sadja in povrtnine

NOVI SAD, Wilsonov trg br. 7.

Telefon 22—14.

Skladišče: Temerinska ulica br. 38.

Telefon 30—15.

8479

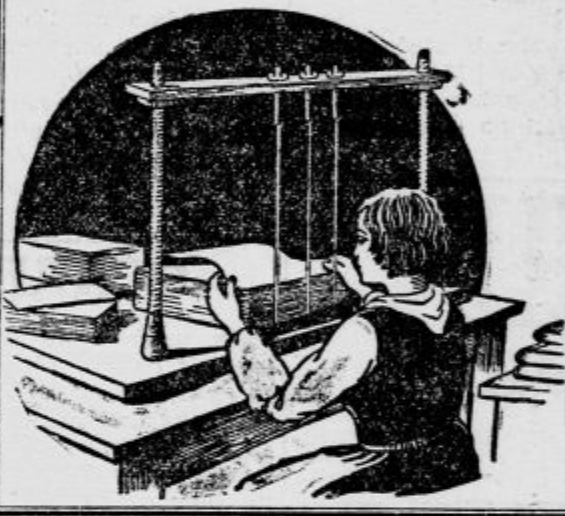
Raznovrstne knjigoveske potrebščine: platno, usnje, marmor papir, zlato, sukanec itd. Vam nudim po najnižjih cenah

NA DEBELO!

NA DROBNO!

A. JANEŽIČ

LJUBLJANA, FLORJANSKA ULICA

ZAHVALA

Za številne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani izgubi naše preljube

Štefi Simončič

se tem potom najpriznaneje zahvaljujemo. Iskrena hvala vsem, ki ste nepozabno pokojnico v tako obilnem številu spremili na njeni zadnji poti. 8449 Sv. maša za pokojnico se bo brala 22. t. m. ob pol 8. v frančiškanski cerkvi.

8449

Žalujoci ostali.

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

H. Suttner

Ljubljana, Prešernova ulica 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije, Velika zaloga ur znamk, Glas-hütte, J. W. C. Schaffhausen Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Azo, itd. Lastna protokolična tovarna ur v švic. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik od H. SUTTNER, LJUBLJANA 4, zastoj in poštne prosto.

Zaustavite

izpadanje las z uporabo PEROLE. HAHNA. On je nenadkrjujiv higijenski lotion zoper izpadanje las, prhljaj in srbečico glave. Pročja se povsod

Pétrole Hahn

Zastopstvo: Zagreb, Dugovičeva 3.

Mladostna lepota!

NOVA KOZA OBRAZA. Z uporabo apokalnega medicinskega biološkega preparata dr. Dorraine & Cie., Paris, »Astrigost Special Venus« postane obraz v 10—14 dneh pamlačen. izgubijo se vse vodne vsebine, madeži, poge, boboljice, masčoba in groba koža. — Obraz postane aeten, svež in mehek, kakor pri najhmem otroku. — Garnitura stane 92 dinarjev.

LEPA OKROGLA IN POLNA PESA se okras vne dame. Če prav se prva se tako jako zakrhljana in visota, dobila bodo z uporabo »Lait de Juno« zavide bujnost, okroglost in trdnost v najkrajšem času. — Stane 85 Din.

RAVNO DRŽANJE TELES se doseže s nositvijo »Saka Geradeltorja«. Pospešuje normalno dihanje in pravilno delovanje pljuč. V 14 dneh se pripravljen in grabe hrbet popolnoma poravnava. Stane 83 Din.

CENTIFOLIA, kozmetički savod, Zagreb, Jurčičeva 8. Zahtevajte brezplačne ilustracije cenik! IV

„REKORD“ Originalni dalmatinski bolhač

iz motornega mlina Franca Halbārtha v Trogiru uničuje zalajčeno vse vrste golazni in insektov. Dobiva se v vseh trgovinah z živili in materialnim blagom, v lekarnah in drogerijah. Glavno zastopstvo za Slovenijo v Ljubljani, Jezličeva cesta 1. Zahtevajte izrecno samo znamko REKORD.

Kie tiči vzrok?

V revmatizmu, trganju v sklepih, živčnih bolečinah? Mogoče posledice prehlajenja? Večnoma je vzrok v takih slučajih nezadostna nega telesa. Veliko ljudi že nad 34 let rabi okrepjujoče sredstvo za olajšanje bolečin, hitro zdravlilo in kozmetikum: Fellerjev »ELSAFLUID« ter si zna ohraniti stalno zdravje. Rabi ga za mazanje in cenijo njegovo dejstvo tudi proti kašlju, hripavosti, bolečinah v vratu in prsih ter proti gripi in nahodu, rabi ga tudi notranje pri neugodnem občutku itd.

Storite tudi VI tako, pomagalo bo tudi Vam!

Fellerjev »Elsafluid« dobite v lekarnah in steklenicah po 9 Din ali v specialnih velikih steklenicah po 36 Din. Poštni paket vsebuje 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 3 velikih specialni steklenici 62 Din, 3 takini paketi stane 100 Din pri lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 245, Savska Banovina.

PERSENZO- 23° FILM

Poslednji i najbolji!

S to občutljivostjo od 23° Scheinera je združena tudi visoka kakovost Perutz-znamke. Nad vse ortohromatičen in vendar fino občutljiv za rumeno barvo. Finoznat in briljanten.

189

Kje se dobro in poceni stanuje v GRADCU (Avstrija)?

„Hotel Grüner Baum“
Mariahilferstrasse 30

Sobe od šiling 2.80 do 6.—, 5649 Govori se slovensko.

Najnovejšo dvokolo z motorčkom, 1 1/2 K. S., dvokelesa, šivalni stroji, otroški in igračni vozčki in posamezni deli najceneje.

Ceniki franko

tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov. LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

BULC CO. ADANA

Industrija emajlnih izdelkov

Raznih nadpisnih tabel: hišnih, uličnih in krajevnih. Izdelava raznih črk za firmo v žganem emajlu. — Jamstvo izdržljivosti 20 let, Prodaja raznih patentnih izdelkov.

LJUBLJANA

8492

Pisarna: Sv. Petra cesta 2/II. — Telefon 29—44.

PRALNO ČUDO!

Peri s pralnim kompresorjem! Pralnih dni ni več, temveč same še pralne ure! V 5 minutah je perilo snežno belo oprano.

Zastopniki se sprejmejo za: Štajersko, Prekmurje, Medjimurje, okraj Čakovce in Varaždin.

8474

Samoprodaja: JOS. GOVEDIČ, MARIBOR, Prešernova ulica 19.

Prav poceni kolesa

prvovrstnih znamk „Dürkopp“,

„Waffenrad“,

„Torpedo“

najugodnejše kupite pri

„Tehnik“ Josip Banjal,

Ljubljana

8489

Miklošičeva c. 20, palača Okrožnega urada

Tovarniško poslopje

s skladišči in vodno močjo ceno

naprodaj

Ponudbe na ogl. odd. „Jutra“ pod šifro „Vodna moč“.

8457

INSTITUT ANDERL — ROGGE

•Graz, Lessingstrasse 19.

Nemški poletni kurzi od 3. julija do 28. avgusta.

Izvrsten, najmodernejši učni sistem — kurz za začetnike, višji kurz za jezike za dijake, učitelje in učiteljice. Interesantna predavanja, poučni izleti.

Od 15. septembra kurz v gospodinjstvu, nemška jezikovna šola, francoščina, angleščina, petje in sport.

Prospekte, pojasnila in priglasbe daje in sprejema vodstvo od 23. junija 1931 do 1. julija, Ljubljana, Marijin trg 3, II., levo. Vsak dan od 11. do 12. ure.

8452

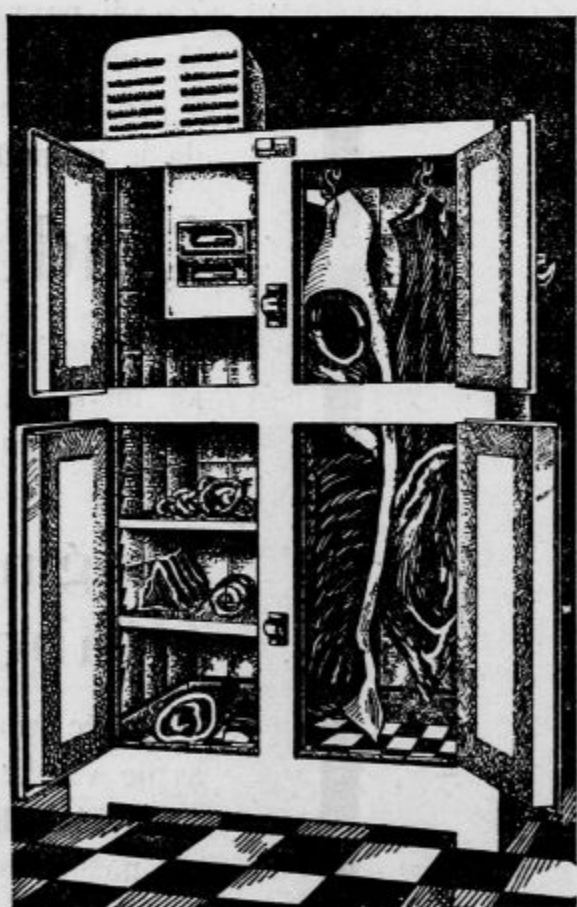
Oglasi v „Jutru“ imajo
siguren uspeh!

Povsem zdravstvenim zahtevam odgovarjajoči aparati za hlajenje

Električne popolnoma avtomatične hladilne omare

>Semperfrigide<

Dosežejo vsako željeno temperaturo in jo avtomatično vzdržavajo

Prvovrstni in z ozirom na prostornino najcenejši izdelki v vseh potrebnih dimenzijah. Kakor za mala, tako tudi za največja gospodinjstva, za trgovine z živili in mesnimi izdelki, mesarije, delikatese, hotele, letovišča, gostilne, restavracije in bolnice, je mogoče dobiti le pri:

Model	Prostornina	Cena
10	165 litrov	Din 12.900—
15	190 .	13.980—
20	260 .	16.820—
25	400 .	27.680—
31	670 .	38.980—
32	1660 .	49.960—

Samoprodaja hladilnih strojev >Semperfrigide<

Bančni zavod „Merkator“, Kavčnik & Co. d. s. o. z.

Ljubljana, Selenburžova ul. 2/II. — Blažovni oddelek